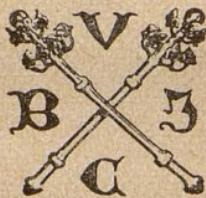

БИБЛИОТЕКА
Холмской Семинарии

Сочинений	30774
Книги	6854
Шкафа	18
Полки	13

585741 I

Mag. St. Dr.

35/III

Zanddijk Prof.

12.000.1

*hic liber uicinus est a thalos librorum
Ras mft. Boguski ob Plot 8 Octo 1693*

BENEDICTI
A
SANCTO JOSEPH
Scholarum Piarum
LYRICORVM
LIBRI IV.
&
EPODON
LIBER VNVS.
ILLVSTRISSIMO DOMINO,
D. STANISLAO
ANTONIO
SZCZUKA
REGNI REFERENDARIO.
LVBLINENSI, VAREGENSI, &c. &c.
CAPITANEO,
DEDICATI.

VARSAVIÆ.
Typis Regiis Collegij Schol. Piarum
Anno Domini 1694.

*Eiusmus do Stanislai Boguski libri
nisi Plocenanci Gnesn et Ladislae RM Sm*

IN GENTILITIA RASTRA
Vetustissimæ SZCZUKOVIORU Domus.

Laurea Sarmatico messis succrevit in Agro,
Quem Rastro coluit Szczukoviana Domus.
Scipio Marschalli crevit, crev're curule,
Lucia dū Patriq RASTRA teneret Honor.
Et noster Lechico vireat qvod Pindus in
orbe,
Excultus Raltris, RASTRA coronat ager.

8.2.1987. K. 63/120 (120)

**ILLVSTRISSIMO
DOMINO
D. STANISLAO
ANTONIO
SZCZVKA,
REGNI REFERENDARIO,
Lublinensi, Varecensi,
&c &c.
CAPITANEO.**

NON alium Musis meis
Parnassum quærere vo-
lui, quam tergeminos Tuos
)(2 Col-

585741
I

Colles ; non ab alio rude colli-
ingenium, qvām á Tuō RA-
STRO. Felicitas scribentis
est, in eum incidisse Patro-
num, qui Musas nōsti, &
æstimas. Vilescunt aliás diti-
oribus pulcherrimæ Virgines,
& multis nihil citius despiciuntur,
quam earum erudi-
tio. Sed hoc non intelligenti-
um vitium est ; æstimat, qui
verè intelligit. Felices Ho-
ratij, quoties in Augustos in-
cidunt. Benè Homeris cum
Alexandro, qvia intelligun-
tur. Benè Claudianis cum
Ho-

Honorio, quia pensantur. Optime Sarbievio, quia à propria post DEV M in terris potestate suspicitur. Mihī similia patrocinia querentis, non aliis Mæcenas electus, quam Tu REFERENDARIE REGNI ILLVSTRISSIME. Qualisuniq; lucubratio est, non aliter Orbi referri potest, quā per REGNI REFERENDARIVM : non aliter iudicari, quām à Lublinensis Vrbis CAPITALEO, quæ Tribunalitij iudicijs est sedes. Areopago hoc

) (2

con-

contentor, nec ad Cæsaris iudicium provoco, satis ad Cæsaris, satis ad omnium notitiam venio, si per Te referor. Sed quorsum hæc? abeant literæ, si nomen tantum & fama queritur. Lyrica mea quid ILLVSTRISSIMO Nomiini Tuo dedico, non aliqua gloriæ licitatio est, sed debite gratitudinis exfolutio. Scio, quid Tibi, scio, quid SZCZVCIANO Sanguini cum Scholis Pijs debeam. IL LVSTRISSIMO CASIMIRO SZCZVKA à virgin-

ginti & amplius annis, ex de-
lictis iuuentutis Oratoriæ, &
ignorantijs adolescentiæ Poë-
ticæ innotui; admoveit pecto-
ri meam ingenij teneritudi-
nem, & Infula Cracoviensis
qvod viderit lucem, MAŁA
CHOVIANO sumptui, ac
SZCZVCIANO svasui de-
bet. Maximus ut virtutis, sic
& literarum amator, ubi ne
Lyrica moliri intellexit, ad
Te dirigebat, non Domui suæ
aliquam quærens famam, sed
labori meo patrocinium. Dum
venio ad finem operis, ille oc-

cum-

cumbit, quo Patriæ, & meo
dolore! nemo intelligit, nisi
qui penetrat Patriæ lachry-
mas deflentis optimum Civem,
& Clientis, potissimum Pa-
tronum. Quicunq; tanti Viri
estimator, nemo non ingemu-
it, cum Regnator etiam Thro-
nus indoluerit. Adeoq; defun-
cto illo tacuisse Lyra mea, ni-
si Tibi fuisset destinata. Non
enim extinguitur SZCZV-
KOVIANA in Scholas Pias
propensio, ubi GASIMIRI-
ANI in nos affectus apud Te
executio. Feci, quantum à
me

me SZCZVKOVIORVM
veneratio expectare potuit.
Non descendit in Maiorum
Tuorum Illustrissimas Ceras,
quia satis Tibi è Luciorum
Romanis olim imperante San-
guine prodijisse. Legat Bohe-
micos, Polonicos, Russicos an-
nales quilibet, & deprehendet
SZCZVKOVIORVM
Nomina affinitatibus clarissi-
ma, ad quas Ducum etiam in
Russia & alibi regnantium
Nobilissimæ Familiæ accessere.
Miki sufficit demonstrasse,
quis es. IOANNI III

pro-

probari, os Principis eſſe, Ma-
reſchalcalem in Comitijs Sci-
pionem direxitſſe, Cataphra-
ctam Legionem notabili ſum-
ptu tenere, ad actum præstan-
di homagij Pruſſiae Sereniffi-
mo Regi IOANNI III. &
Sereniffimo Electori Brande-
burgico FRIDERICO III.
cum LVBO MIRSCIO Le-
gatum Magnum, ad Augusta
Sereniffimae TERESIAE
cum BAVARO tractanda
connubij fædera Commissa-
rium extitisse, deniq; Maximi
REGIS cor effici, & ampliſ-
ſi-

simis destinari honoribus suffi-
ciens plectro occupatio. CA-
SIMIRVM Culmensibus
admotum Infulis, VENCE-
SLAVM Officialis Regni
honoratum Fascibus, R A-
STRA Vestra in alijs
SZCZVKOVIIS nunquam
otiari, hoc mihi decantare
propositum: non quia meritis
Vetustissimæ Domus ultimus
is applaudendi finis, sed quia
testudo mea amplius proserpe-
re non potuit. Et hec est in
Lyricis meis frequentissima
materia. Quid ad aliorum
lau-

laudes descendit, nulli sunt, nisi
aut Tui Patroni, aut amici,
aut clientes. Si aliquorum
necdum notitiam habes, stu-
dui; ut essent Tui. Tibi de-
bebunt, si in aliquam orbi no-
titiam per me venient. Inter-
rea quia SZCZVKOVIA-
NO, quia Tu Scholæ Piæ
obligantur Nomi, per me ex
illis minimum obligatio exsol-
vitur. Satis illis, satis mihi
erit, si eodem quo CASIMI-
RVS SZCZVKA prosequer-
ris affectu. Egò vero non hic

tan-

tantum, sed ubiq; perpetuum
me Tui, & SZCZVKOVI-
ANI Nominis testabor cul-
torem.

ILLVSTRISSIMO
NOMINITVO.

Devinctissimus Servus
BENEDICTVS à S. IOSEPH,
Scholarum Piarum.

—
Ad Amicum
LECTOREM.

ITERUM ad illud tribunal
venio, ubi non aliud ju-
dicium, nisi censeri. Quod
Cracoviensi Insulæ time-
bam, hoc & præsentibus
Lyricis. Vtinam tamen in
his propitiū ita habeam Le-
torem, sicut haec tenus. Ly-
ricorum libri sunt quatuor,
& Epodon liber unus, non
quòd ad æmulationem Ho-
ratij, aut magni illius Sar-
bie-

bievij descendere voluerim, sed quia sequi conabar. Quām longe sim ab illius Sarmatici Phæbi laude, nemo mihi exprobret, ipse fateor. Tam sublime ferri nolui, quia nec tenuitas mea potuit. Non in Vaticano, non in Septicoli Virbe scripsi: qui me & meas distractiones novit, mirabitur non scripsisse tantum, sed & attentâsse. Si ad illud Poëticæ sublimitatis fastigium non ascendi, non est unde argu-
ar.

ar. Assequibilis esse malui,
qvàm investigabiliter cur-
rens. Sed cum Lyrica mea
aliquot exemplaribus in lu-
cem editis censuræ subijcio,
ecce notor, Oratoriè ma-
gis perorare, quam Poeti-
ce canere. Ita est : ex Ora-
tore factus sum Poeta, ex
Poeta Orator: & id ut o-
stenderem Scholasticæ Iu-
ventuti, posse hæc omnia
fieri, si sedulitas & docili-
tas accesserit. Bonus &
verus Magister ita erudit
juvenes, ut omnibus porri-
gat

gat viam, nec suam laudem
quærat, sed cæterorum pro-
fectum. Novi me Paupe-
rum Matris DEI Religio-
sum, novi á primis elemen-
tis erudiendam suscepisse
Iuventutem: Scholarum no-
strarum Tyrocinio cam-
pum aperio, & non per ly-
tostrota, sed per viam pla-
nam duco ad illud Parnassi
cacumen. In hoc si non
perfecti viri, saltim primò
Poetica castra sequentes
gratias agent. In libro E-
podon fortasse laxior fui,
qvam

quām ipsum nomen requi-
rit ; Resumpsī frequentiū
illud Carminum genus ,
quod legentium oculi , sive
audientium aures libentiū
accipiunt , sperans veniam ,
cum in hoc alij etiam Poe-
tæ sibi indulserē. Quod
protractior in eodem Epo-
don libro extiterim , respe-
ctus & amicæ monitiones
fecerunt. Mens mihi fuit
ethicis , & politicis immo-
rari , sed qvia aut majorum
veneratio , aut parium a-
mor , honorificam sui exe-
ge-

gēre mentionem , ab illo
sententiarum pondere sub-
inde deflexi, ne vel primo-
rum cultui , vel posterio-
rum deessem affectui. Ita
tamen, ut, ubi se materia
obtulit, non defuerim ma-
turioribus sensibus, eligens,
rem non verba loqui. Sine
livore , sine æmulatione
prodeo in publicū, nec
detractum eo alienis inge-
nijs, ut meum attollam.
Pro modulo meo literarum
famæ accumulo, non qvòd
aliqvid á me literis accede-
re

re præsumptuose existimem, sed ut aliquid addam huic fonti, ex qvo hausi. In publicam popularemq; viam omnes semitæ conveniunt, scribentium qvoq; stipes in humani generis ærarium. Vale amice Lector, & imbecillitati Authoris ignosce.

FA

(S) * (S)

F A C V L T A S

R. P. PROVINCIALIS.

DAtà mihi potestate ab Admod.
Reverend. Patre Nostro IOANNE
FRANCISCO à S. Petro Præposito
Generali Typis edi permitto libros
4. Odarum, & Eponon Librum unum,
quos P. BENEDICTVS à S. Ioseph
conscriptis, quosq; Patres Religionis
nostræ Theologi, quibus id commis-
sum fuerat, prævio Superiorum per-
missu, censuerunt & approbârunt.
Eam in rem subscribo, & signo. Var-
saviæ, die 21. Martij, Anno 1694.

VINCENTIVS à S. Ioseph
Præpositus Provincialis
mpp.

IGNATIVS à S. Stanislao Assi-
stens & Secret. Provincialis
mpp.

Prob

• 1691 + 1690

APPROBATIO
ILLVSTRISSIMI
Loci Ordinarij.

Antiqui & proximi sæculi
egregiam in Lyricis æmula-
tionem bonis moribus conveni-
entem & luce dignam repertam,
Admodum Reverendi Patris BE-
NEDICTI à S. Iosepho Schola-
rum Piarum, authoritate Ordinarij
probamus, & prælo dari
censemus.

STANISLAVS
Episcopus Posnanien-
sis & Varsaviensis.

In

P
Tu

Aur
Et
Tu

Qv
Peit
Lec

Si q
Lan

Probabiliter Chetnensis Scholarum Piarum
S**S***S*** Mense Junij anno 1730

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum:

L Y R I C O R U M
L I B E R P R I M U S.

M A R I Æ D E G R A T I I S.

In Varsaviensi Scholarum Piarum Basi-
lica favoribus illustri.

ODE I.

Pristinas nolo Charites, recenti
Gratias nolo veteres opellæ,
Tu mihi Virgo sine labe tactis

Gratia plectris.

Aureum Phæbus licet addat arcum,
Et pharetratis famuletur armis,
Tu mihi fractis potior Virago

Magna Sagittis.

Quæ Faventina fueras in urbe
Peitilis quondam domitrix furoris,
Lechico quæ nunc eadem Patrona

Nosceris orbi.

Si quis ignavè fuerit jacenti
Langvor, aut torpens hebetudo menti,

A

La-

BENEDICTI à S. JOSEPH

Langvidam cura, residig firmas

Adiace vires.

Me Mariani meminisse nōris

Interim cultūs, faciamq; mecum

Vt Tuis supplex aliqvando penna

Accidat aris.

Tunc palam fiet, qvia sacerdotalis

Finiam postqvam celeusma Musæ,

Ad Tuas exnunc operosa vertam

Carbasa laudes.

A D

ANDREAM OLSZOVIVM

Regni olim Procancellarium,

Postea Archiepiscopum Gnesensem.

Dum Viennam missus

MICHAELI I. Poloniarum Regi

ELEONORAM Austriacam throni

thori sociam deduceret.

O D E II.

PROH! qvanta demum vecta per exteros

Discurrit orbes fama! perambulat

Qvantus maritatas Polonis

Austriacas Aqvilis Alaudas

Canito rumor. Qvalis ibi Lecho

Sur.

LYRICORUM LIBER I.

3

Surgit mariti gloria Stemmatis,
Dum bina Majestas in unum
Ducta thorum generis paternos
Permiscet ignes, miscet imagines
Ceras avitas orbis & Imperi,
Vrbesq; distentosq; campos
Vnanimi socians catenâ.
Tu, tu ille tantis nominibus novâ
Præful refuges luce, Prometheus
Tu, tu reluxisti coruscis
Sarmatico super axe flammis,
Legate nuper connubialibus
Electe tædis. fædera Principum
Rhenasq; Vandalusq; , festos
Lætus Hymen tibi debet ignes.

PÆAN LECHICVS

Fuso ad Chocimū copiosissimo Turcarum
Exercitu, anno Domini 1673.

O D E III.

TAndem feroes ponere Bosporum
Minas cōégit Lechus, & ultimâ
Damnavit eclipsi superbam
Sarmatiæ gravis ira Lunam,
Lunæq; cornu. Credite Posteri
Despectiori Bistonas exitu

A 2

Fi-

4 BENEDICTI à S. JOSEPH

Finisse nunquam , Chocimensem.
Quām miserē referendo cladem.
Sed inde nostro quæ nova Nomini -
Theatra prostant , quæ satis horridos
Luctata per campos perennis
Non recipit monumenta famæ
Heroa pubes ! surgite Sarmatæ,
Et Martiarum robora mentium
Nunquam recessuri decoris
Perpetuâ redimite lauro.
Victor Polonus Strymoniæ abnuens
Cessisse Lunæ, jam domitum super
Triumphat astrum , jami triumphat
Moldavicæ super arua terræ.
Proh! quanta Lechum fulmina Carpathum,
Quanta ac alumnam Martis in Alitem
Educta miluorum caterva
Vulnificis inimica rostris.
Hinc castra vallum munijt hostica,
Præceps bicorni hinc amne Tyras : locus
Invitat ad ferrum , & futuros
Ipse situs reputat triumphos.
Sed nec vetustâ deses in indole
Lechus, COMARNI vel NIEMIEROViæ
Memor , CALVSIACÆQVE tabo
Vt Getico maduère valles,
Vt Sylva palmam pro ilicibus dedit ,
Ad

LYRIGORUM LIBER I.

5

Ad arma summo provolat impetu
Infractus, & Thraces flagranti
Elicit intrepidus duello.
Ipse, ipse primas Sarmaticus praedit
Atlas cohortes, atq; SOBIESCIIS
Prognatus Alcides Gradivis
Ante equitum peditumq; turmas
Avos priores atq; Atavos suo
Reducit exemplo, armaq; pro fide
Pro Patria, & quidquid paternas
Inter habent melioris oras,
Movere svadet, stridula classici
Vox stringit aures, tum litui, fero
Tum concha bombo, clariori
Tum crepitans tuba clangit ære.
Clamor sub ipsum tollitur æthera,
Plausuq; mixtus membra quatit pavor,
Et bella miles, & frementes
Quadrupedans equus hinnit iras.
Iam tela strident, evolat alitis
Iam grando ferri, fertur in arduam
Vtrinq; Mars fervens arenam,
Et rigidos micat inter enses.
Horrendioris donec ahenea
Hinc inde nubes crescere pulveris
Cæpisset, ac à sulphurato
Multus ager micuisset æstu.

A 3

Et

BENEDICTI à S. I SEPH.

Et fluctuavit sanguineæ satis

Bellona pugnæ , nec leviter duas

Nutabat hūc & hūc per horas

Ambiguis agitata pennis

Fortuna belli , donec in aggerem

Multo levatum cespite Lechicus

Ascendit heros , ac in hostem

Fraxineâ gravis ivit hastā.

Hic jam cadentum quas ego Bistonum

Prospecto strages ? quæ Marathonios

Ruina per campos, & ipsos

Quæ facies manet inter hostes :

Et quanta diffusæ inter aheneam

Nubis procellam fulgura Achaicis

Parantur arvis, sive promptè

Intrepidus MOTOVIDLO Thressam

Petat phalangem; sive PISARSCIUS

In non tacendi pectora militis

Excurrat, & fundat cruenta

Egregiam super arma vitam.

Sēu major ipso, major ab Hectore,

Et Patre magno filius haud minor

SIENIAVIUS, ZELECCIANIS

Castra petat stimulatus actis.

Vbiq̄ fortis non modicus furor

Exercet iras, undiq̄ Norici

Instant mucrones , & revulsis

Tur-

LYRICORUM LIBER I.

7

Turget ager tegiturque truncis.
Hem ! quale munus gloria Littavæ
PAC magna gentis , quale per improbum
Decus redorditur Gelonum ,
Ædonios ubi solus ignes ,
Et tela , & arcus , & gravium manus
Suffert Cydonum ? quanta vel indolis
Trophæa VISNIOVIECIANÆ ,
Quæ intrepidi data scena cordis ,
Dextræque virtus ? hîc alacres Lechus
Depromit enes , corpora barbaris
Lituanus hic opponit armis ,
Et geminas calor unus alas
Accendit ; ô ! quo non stimulos habes
POTOCIANÆ grande decus Crucis ,
Invicte Felix , cùi Dualem
Mars Lechicus dedit ultrò Clavam ,
Auditis ! imo posteritas sciat ,
Solus vibrantis spicula Concani
Subiuit , & Parthos volantes
Pressit equo , Cilicumque peltas ,
Donec Polonus miles ad impigrè
Luctantem Achillem venit , & hostica
In Troia hiantem militaris
Subsidijs animavit ardor .
Tanti caloris suscitat æmulos
Et Frater ignes , quando per asperos

A4

Hæmique

S BENEDICTI à S. JOSEPH
Hæmiq; Cimbrorumq; tractus
Invehitur , celeriq; voluit
Bactra ipsa motu. hē ! qui à LUBOMirscio
Non turbo ponto ! quantus in ægide
Discurrit heros ! quantus ipso
Mars residet generosus ore.
Vidit paternam Bosphorus indolem ,
Et sensit Ister , dum bene tortili
Instructus hasta , , vel fugatum
HIERONYMUS premit unus agmen ,
Vel irremissis totus in ierbibus
Suos in atræ pectore Tauricæ
Demergit enses , & paventes
Sternit Othomanidum cateruas.
Mirata Classem tunc de OPALENIÆ
Prodisse puppi fama Liburnicæ.
Et IABLONOVII Leone
Rossiaco tremefactus ipse
Subhæsit Hæmus. LESZCZYNIUS neq;
Quieuit Vrus. Turris eburnea
Fuit GRIMULTOVÍ nitentes
Cui clypei galeæq; mille
Hinc inde pendent. GRUDZINIT Pharus
Ostendit ignem , DANIELOVICII
Quam prompta muniuit Sagitta,
Et Tanai Leopardus olim
FIRLEI timendus. CZARNEGIUS quoq;
Quem

LYRICORUM LIBER I.

9

Quem Dana norunt æquora Sueticis
Tentata lembis, transmarino
Non modicè tremefacta vento.
Nec POLANOVI desierat tua
Tonare virtus, BIDZINII excubans
Quid dextra possit, scimus, & quid
MATCZYNII soleatus Ales.
Non molle lignum, non aries leuis,
Sed firma belli machina, Martius
URBANSCII stipes, qui in amplas
Et viret, & viruit coronas.
Et sic aperto pectore Lechica
It fortitudo, sic Dolopes suas
Portant ruinas, sic in ipsis
Fata vident, subeuntq; fossis:
Sic præliares inter anhelitus
Luctatur acer Sarmata, Bistonus
Capere sic tandem repressæ
Non leviter trepidare Lunæ.
Talis frementes cum Notus excitat
Iratus alas, piniferas manet
Ruina sylvas, & furenti
Nunc sterilis cadit ornus Euro
Concussa, celsas nunc petit ilices
Nimbosus Auster, nunc Boreæ flabris
Collisa succumbit cupressus,
Nunc validæ cecidere quercus.

A 5

Hic

Hic verò flentis, quas ego lacrymas
Specto Tyranni? dum capit is minor

Videt fatiscentes cohortes,

Fusa videt trepidare signa.

Inerte Biston fulmineum manu

Ne tange pardum; non famulæ Iovis,

Fulmenq; portanti minores

Conveniant aquilæ columbi,

Suspirat. instat victor atrocibus

At Lechus armis, & trepidum pecus

Trudit, nec imbelles resumpto

Bella finit renovare Marte.

Ergò futuri nominis immemor

Dat terga victus Massagetes, vagum

Istrumq; consulit, volucres

Ergò recens timor addit alas.

Sed quid Polonus luderet ordines,

Pulchrè furentem quidvè ferociam

Vitaret? obvium recedens

Rursus habet Geta RADIVILUM..

Quarè resumptis hic iterum minis

Depræliantum iurgia gentium

Moventur, ac utringq; fervens

Sanguineas agit ira cædes..

In tela, in enses, impavidum tenet

Pectus RADIVIL, cuius ab indito

Thrax unus ictu, muricato

Affy.

LYRICORUM LIBER I.

II

Affyriè trabeatus ostro
Letho propinquat : mox SAPIEHÆ, novo
Mox tota nisu signa fugacibus
Instant maniplis, quisq; stricto
In profugos rapiturq; ferro.
Fregit superbæ cornua Cynthiæ
Et DOLSCIANÆ nervus arundinis,
Visusq; non feris , sed ipsi
Indubium dare vulnus hosti.
Fuere plures, quos vel amor sagi ,
Vel palma movit , quos Sonipes suo
Lituanus hinnitu eruditivit
Intrepidos glomerare cursus.
Tum cessit Ædon , nec tulit impetum
Prostratus hostis, qui modo Lechica
Virtute fusus decolores
Ponit humi moribundus artus.
Vel in profundi flumina Nerei
Præceps , avari gurgite vorticis
Absorptus effudit molestam
In stygias animam charybdes.
O ! quos acervos non tenet ossum
Cruenta tellus ! sangvine fervido
Quæ stagna non undantur ! Ister
Quam solidum tenet ipse pontem
E Barbarorum mole cadaverum.
Ter dena fudit millia Thracici

Polonus hostis, præliarem
 Vix aliquo fugiente mortem.
 Io ! triumphe ! Threijcij canes
 Sui minores, Sarmatico gemunt
 Mucrone strati , noster unos
 Victor ovans agit io ! plausus.
 Io ! triumphe ! Thrax ubi propria
 Stativa nuper fixerat ; hic pias
 Dux figit aras , Christianus
 Et superos veneratur Hector.
 Io ! triumphans Leche per integrum
 Incede mundum , nec tua barbarum
 Per regna permittas Tyrannum
 Fædrifrago remeare cursu.

ODE IV.

*Omnis mundi voluptas tandem sūe
 nauseam creat.*

Q Vid juvat vastas aluisse mentes
 Pingvibus mundi dapibus ? profusæ
Quidvè Fortunæ ? si epulas voraci
Mandimus ore.
 Nulla tam mundi placuit voluptas ,
 Nulla Fortunæ : nimio frequenter
Quæritur gustu , sequitur sed omnem
Nausea gustum.

Ante-

LYRICORUM LIBER I.

15

Antequam sumas, sapiunt palato,
Sumpta, crudelem pariunt orexim,
Nilq; tam dulce est, cui non acerbus
 Insit amaror.

Quantus irr cænam fuit apparatus,
Quando conivæ Carolo, superbo
Servijt luxu satis, & novis For-
-tuna triclinijs.

Non Tagus tantum, sed & Afra quidquid
Inda vel tellus tenuit, redundans
Scaldis ac Rhenus, rapidoq; cincta
 Tibride Roma.

Orbis in lautas datus immo mensas,
Si qua regnandi sitis & cupedo
Vñsit, hauriri voluere plenis
 Flumina ripis.

Cæsar indulxit genio, poposcit
Nec gravem forti pateram Falerno,
Hausit at latus nova regna, magnas
 Hausit at arces.

Crederet felix epulo, quod illo
Hausta cum gustu recreare possent
Regna, sed tandem cupide petitas
 Respuit Vrbes.

Unde quæ quondam placuere sceptræ,
Non placent ultra, foliumq; nuper
Svave vilescit, modicusq; pluris
 Ducitur hortus.

Le-

14 BENEDICTI à S. IOSEPH

Lechicæ ubertas quoq; nota terræ,
Vt Ceres nostræ studiosa glebæ
Fertili háud cedat Lybiæ , tuis nec
Mæfia campis.

Non Arabs dives segetis feracis,
Non solum pinguis Capua, Polonis
Plus agris infert , ubi vincit ingens
Horrea messis.

Est frequens piscis fluvijs , natantūm
Est genus quodus , vacuæ nec unquam
Mitibus stagnis fluitant , nec absq;
Pondere nassæ.

Non aper spūmans , variæq; desunt ,
Quæ student denso nemori ferinæ ,
Cervus est sylvis , volucres nec altus
Denegat aér.

Gemma regnorum Lechicum deinde
Creditur regnum ; Dea larga gemmam
Hanc propinavit Casimiro , & amplum
Obtulit orbem.

Sumpxit ; at magnos stomachi dolores
Sensit , oblatum Casimirus aurum
Gessit , expertus nova sed Lechæi
Tormina regni.

Unde, quod summis aliena curis
Quæritat sæpe ambitio , ille gestum.
Ultro deponit diadema, notos
Ultroq; fasces.

Præ

LYRICORUM LIBER I.

15

Præ Vaticano melius quid ostro?
Cæfarum subdit cui se potestas,
Et genu flectunt Tyrio corusci
MuriceR eges.

Hoc Petrus quondam redimitus, omnem
Sæculi visus retinere pompam,
Satq; felices reputatus inter

Degere m ensas.

Vidit at temni, doluitq; triplex
Et Vaticani solij corona,
Cum Petrus remo posito, quietum
Qvaſijt antrum.

Nempe non totum volupe est, acerbis
Quod cocus mundus male condit herbis:
Fel inest mellis, retinentq; mæſtum
Gaudia luctum.

Cuncta terrarum bonitas amari
Cernitur, quando retinenda primùm est,
Tenta sordescit, neq; nauseantq;
Fertur in alvo.

O D E V.

Ad S. CAROLUM BOROMÆUM
Insolita luce & Solis non abſimiliNa-
talus eius illustratus.

VIx abſq; rerum prodigijs erit,
Si quando verus nascitur Hercules,
Et

16 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et magni Alexandri stupente

Usq; adeo generantur Orbe.

Natura quippe est non eadem omnibus,
Sed Mater uni , durior alteri

Noverca , filiosq; cæli

Quosdam , alios iubet esse terræ.

Sic illa tecum non popularibus

Egitte cæpit Carole gratijs,

Natale dum ad solum repente

Insolitæ cōiere flammæ.

Et id sequentis non dubium fuit

Ardoris omen, quo Phæton novus

Sed sanctior , deæstuares

Ad melius moderanda puræ

Momenta vitæ. nempe iubet DEUS

Quos esse lucis , quos patriam ignium,

Secernit umbris : Solis omnem

Verae Aquilæ speculantur ortum.

O D E VI.

Ejdem Sancto

Qui puer adhuc tempus à Scholis
vacuum, pietati & altariolorum ex-
structionibus impendebat.

Hic nugas pueri finant ,
Tractat quando puer seria Carolus.

Vix

LYRICORUM LIBER I.

17

Vix egressus ab ubere,
Et iam plus validis spirat Achillibus.
Ingens in puerō Gigas,
Et quem non recrees præcipitis pilæ
Lusu, non teretis globi,
Non strato levium pyramidum ordine:
Aras exstruit at facras,
Bullæ Præsuleam substituens togam.
Vel rursus Samuel redux,
Vel non absimilis magno Athanasio.
Nil ætas minor occulit,
Et se prima statim porrigit indeoles.
E cunis subitò patet,
Si natura aliquem parturit Hætorem.
Infans præstat adhuc ea,
Quæ præstare gravis debuerat Cato.
Qualem se iuvenis gerit,
Talem non alium se sciat & senex.

O D E VII.

Inimicorum linguae non curandæ.

Arduum sentis, quoties malignus
Obstrepit livor, vel iniqua quando
Lingua proscindit, nocuiq; more
Sibilat anguis.
Tunè? sed primus lacerare tantæ
Dipsadis morfu, meliore quisquis

Næ.

Natus, & vivit genio, tyranno
Carpitur ore.

Hoc scelus vile, & nisi de mapali
Prospicit caulâ, propriasq; semper
Credit ærumnas, aliena postquam
Non metit arua.

Ut quis è plebe est, inimica nunquam
Tela vel raro patitur, vel ipsa
Vilitas illum feriente semper
Munit ab ictu.

Magnæ idem menti, quod & altiori
Accidit monti, quia sæpe fulmen
Sentit infestum, validosq; spectat
Surgere nimbos.

Ossa sed quidam velut ac Olympus,
Qui suprà nubes caput & lacertos
Erigit, nunquam trepidat minaces
Fulminis ignes.

Invidum sic nec trepidare dentem
Hic potest unquam, cui fida virtus
Altius sedet, sobolesq; puri
Conscia recti.

Quæ viam crèscens prope vernal arbor,
Sæpius saxis petitur, remotam
Et procul stantem peregrina nunquam
Verberat ira.
Sic in obscuro positum loquaces

De-

LYRICORUM LIBER I.

19

Deserunt morsus , petitur frequenter,
Qui coruscantis stetit in propinquo
Limite famæ.

Sæpius prædo vacuæ, levigat
Nil nocet cymbæ; sit onusta tantum
Mercibus navis , subito turentem

Invenit Burum.

Non rudi qualis repente vulgo
Spectat , at quis sis tua vita tollit
Sit tibi iudex , aliena tutus

Despice verba.

ODE VIII.

S E R E N I S S I M O

J O A N N I III,

Poloniarum REGI

Panegyris Lyrica

Q uod est in alto Iupiter æthere,
Hoc Tu per Orbem Sarmaticum; Pater
Est ille Diuum, Tu IOANNES
Rex hominum, Pater atq; Princeps.
Audeatne tantum filula simplici
Instructa cantu ? grandisonis quia

Mis-

20 BENEDICITI à S. JOSEPH

Miscere se tubis , & altâ
Cornua ubi crepuère voce,
Inter boantis classica Lechiæ,
Tentat strepenti murmure publicos
Turbare clangores , & ipsum
Aonio minus apta versu
Cantare Martem. Non benè luditur
Minore plectro, non tenues bene
Ad barbitos itur , priorem
Quando tubæ rapuère vocem.
Qui signa ducit bellica , Patrio
Tegitq; Scuto , sanguine qui suo
Meretur immortale nomen ,
Huic moduli , modiciq; parua
In pensa nervi. Vel lituis opus,
Vel grande semper quæ loquitur, tubâ :
Tormenta ni boent, modesti
Vox nimium tacitura sistri.

ODE IX.

Bona subinde eruditæ mentis con-
silia præstant validissimis armis.

O Bit Quirini sæpius arduum
Et lingua Martis munus , aheneos
Edit^{is}

LYRICORUM LIBERT.

21

Editq; fortiter fragores
Cecropio remeare fluctu
Affueta Pallas. Nec manus horrido
Instructa ferro semper ad inclytum
Confert triumphum: sèpè sanum
Iudicium melius quieto
Inseruit orbi: nec sago opus, togâ
Prudète quando res peragi potest,
Et arma vix quandoq; docto
Plus poterunt perhibere Conso.

ODE X.

Nemo suo statu contentus.

A Terna mentis iurgia , turbidi
Fomesq; belli , cum proprio statu
Si quisq; disquirat , nec ullum
Perpetuis velit esse curis
Subinde finem. Non ubi Caspium
Desævit æquor, non ubi naufragas
Et sorbet & sorptas resorbet
Scylla fretis inimica naves.
Infesta sævi non ubi murmura
Grassantur Euri, plena furentibus
Vel aura debacchatur Austris;

Sed

Sed placidis ubi Tybur arvis
Invitat, & quō Theffaliae vocant
Amæna Tempe, perge, per uberes
Transiç̄ campos, & beatæ

In medio Capuæ quietis
Vix ulla spes est, utq̄ animus suā
Sit sede latus. Vidi ego, quos sinu
Fortuna fovit, delicato

Quos & opes tenuere lecto,
Et illa mollis culcitra desidem
Non passa somnum ducere, pectori
Permissa nox non est amicum

Eripiens oculis soporem.
Vidi, potentes quos properis honor
Eexit alis, Famaq̄ nominis
Immensa per sublīme duxit,

Et medio stitit usq̄ cælo.
Nec maior istis culminibus quies,
Angusta quām quos res retinet domi,
Et nuda paupertas per altos

Docta minus volitare fasces.
Qui bella tractat, signaq̄ Martij
Subit Gradivi, quas facies timet
Scenæq̄ bellorum, recurvas

Quando videt rigidos in enses
Coire falces, sarcula negligi
Pinguemq̄ glebam, rastraq̄ cassidum

Obi

LYRICORUM LIBER I.

23

Obire munus, inq̄ pila
Agricolas redigi ligones,
Et cuncta cædis plena, vel hosticis
Ardere flammis, vel nisi funera
Instare, crudelesq; mortes
Sanguineis fluitare riuis.
Quām castra talis damnat, & asperum
Exosus Hæmum pacis ad atria
Suspirat, & dulces penates,
Et patrias vocat ultro sedes.
Idem peractis mox ubi prælijs
Miles petito redditur otio,
Urbemq; Ciuiumq; turbas
Ac populum videt æstuātem,
Vel in propinquis aggeribus malum
Pagoq; eodem cum Schario pati,
Et ferre vicinum coactus;
Seq; suumq; simul molesto
Dolore pectus torquet: ut æneum
Ille, ille Martem rursus anhelitu
Aspirat ingenti, magisq;
Præ strepitu lituos forensi
Audire poscit: nec sonitum tubæ
Ærisq; rauci (quæ tubicen dedit)
Sic signa abhorret, litigantis
Ut gemitum fremitumq; vulgi.
Fuit nec unus, qui steriles diu

Dum

24 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Dum duxit annos, impatiens thorum
 Nescisse, nec blandas mariti
 Illecebras, neq; dulce Patris
 Cognosse nomen: mox licitis ubi
 Illuxit Hymen tædifer ignibus,
 Torusq; iunxit, huic petitæ
 Desipiunt thalami puellæ,
 Tædæq; tædet. Spernit adulteram
 Iason Medeam: perfidiæ reum
 Vel Theseum accusat, suamq;
 Damnat inops Ariadna sortem.
 Fortuna nulla est, quæ careat suis
 Quandoq; morbis, nil fuit undiq;
 Nec est beatum; sunt & agris
 Frugiferis hyemes iniquæ
 Sydusq; torrens, sunt statui novæ
 Cujusq; rixæ. Bella Boristhenis
 Istricq; quantumcunq; longo
 Marte domes prius, inquietæ
 Quam bella mentis. Crimen id, & nefas
 Civile plusquam post dominum sedet,
 Post subditum, & regem, nec atras
 Vis, quæ abigat, datur ulla, curas.
 Natura sic fert, corpore frigida ut
 Pugnent in uno cum calidis, agat
 Humensq; cum sicco duellum, et
 Mollia sint inimica duris.

Pro-

LYRICORUM LIBER I.

25

Producta tantam nec dirimet statim
 Natura litem : s^æpiùs alteri
 Obstabit alterum , fovebitq;
 Assiduas sine fine pugnas.

ODE XI.

*Non felicitas est vivere, sed nōsse
 vivere.*

Longo quis ævo splendor ad inclytum
 Reptare nomen ? laus nisi in unicam
 Descendit hæc quercum , perennet
 Quod profugis diuturna lustris.
 Laus vera factis constat , inanibus
 Non verò fastis ; tempore providam
 Parare famam sculpta possunt
 Saxa , homini egregijs ubiq;
 Quærenda rebus . non benè gloriam
 Metimur annis . arbitra nec novum
 Conducit ætas ad triumphum ,
 Sed meritis decumana virtus.
 Est vita nobis , est animantibus
 Concessa brutis , est eadem rudi
 Permissa vivendi iuvenco ,
 Quæ cuvis homini , potestas.
 Vivit iuvencus , viuit homo , suam
 Ulterq; vitam prorogat , hinc cibum

B

Et

Et hic, & iste quærit, uni
 Prospiciunt pariterq; vitæ.
 Sed ut iuvenco, cornigero quoq;
 Finis bisonti non alius, nisi
 Conservet ut vitam, suæq;
 Bruta pecus studeat salutis,
 Sic altioris longè homo spiritus,
 Fortuna cùi vix vivere, vivere
 Ni ritè discat, seq; semper
 Ad minimum moderetur actum.
 Non vita, longo tempore quæ stetit,
 Dicenda vita est, qui melius dies
 Impendit, hic vivit, diurnum
 Vel modici superant quadrantes
 Subinde tempus. plūs valet unicum
 Momentum honesti, plūs spatium bonæ
 Unius horæ, quām probrofi,
 Qui vitijs stipulantur, anni.
 Se quisq; tantum negligat, alterum
 Nec spectet orbem, vilis & in putri
 Sordescet ignavus sepulchro,
 Et stolido miserè dehiscet
 Cum Marabodo; qui patrio throno
 Pulsus, patronas dum profugus ruit
 Romæ sub alas, longiori
 Plūsq; studeat nimiūm senectæ;
 Illustre nomen perdit, & otio

Mar-

LYRICORUM LIBER I.

27

Marcens inertis, non solij memor
Non purpurævè, pro theatro
In tacitis sepelitur antris.
Immensa verus non stadia exigit
Virtutis hæres. Agricolæ brevis
Sat cursus annorum; putatur
Innumeris tamen ille lustris
Vixisse, Nomen si & præeuntia
Metimur amplæ tempora gloriae,
Et si revolvimus, quid intrâ
Exiguos operatus annos.
Fax est honesti, gloria, pectoris
Mentisq; splendor: missilis è manu
Erumpit ignis, evolatq;
Æthereis similis favillis:
Nec ulla tædæ cura volatili
Pastis foventis, sœu alimoniae;
Ardetq; quò maiore flamma,
Hoc citius reperit propinquum
Consumpta finem. Dummodò luceat
Perire prorsus prompta, diu satis
Vixisse se credens, vel unum
Si egregiè micuit per instans.
Commune nasci est omnibus, omnibus
Commune fatum funus, & asperam
Subire mortem, qui recentem
Substituit moriendo famam,

B 2

Hic

Hic esse tantum definit , integra
 Sed vita durat , nec miserabilem
 Cognoscit urnam: funeratur,
 Seq̄ novum statuit sepulchrum,
 Quicunq̄ segnis vivit , & insciæ
 Fit præda morti , qui nimium sui
 Oblitus , hâud curat futuros ,
 Perpetuò quibus exstet , annos.

ODE XII.

STANISLAI LVBO MIR SCII
Supremi Regni Poloniae Mareschalci ,

E T

ELISABETHÆ DONHOFFIAE
Regni Succameraridu
Nuptialis pompa.

Accede Pæan non popularibus
 Instructe nervis, intererit novis
 Fortuna pactis , quando in unum
 Conveniunt duo corda nexum ,
 Regnumq̄ amoris. nulla mora, ibimus
Ad tanta magni fædera sangvinis ,
 Lyrasq̄ , buxosq̄ , & coronis
 Magnificas statuemus aras.
Non illa vanis Euridice Scytham
 Ligat maritum nexibus Orpheum

In-

Infausta consors, coniugales

Festus Hymen cui mutat ignes,
Et pro fideli fatiferum fovet
Infidus æstum, cum malè lucidae
Fulgere quæ flammæ, tenebrarum-

-In comites abiēre noctes:
Fractumq; fædus vel Rhodopeias
Turbavit arces; non socias init

Iasonvè, Perseusvè vittas,
Non miseris Ariadna fatis.

Io! Quirites, connubialibus
Neptunus ardet Lechicus ignibus,

Isterq; Vandalusq; tanti

Non humili celebrate plausu
Momenta nexūs. Ex OPALENIIS
Nuper natabat per LUBOMIRSCIU

Cymba una Flumen. proh! sepultæ

Mira iterum rediviva Troiæ!
Abrupta classis vinclâ OPALENIÆ,
Et puppe mersâ, Virginis integra

Se forma tollit, proq; navi

DONHOVIAM Sreniava Nympham
Vehit natantem. Dicite, dicite

Stupenda pulchri tempora fæderis,

Ipsæq; tædæ, nuptialem

Ipsa Thetis freme læta pompam.

ODE XIII.

Ad Divam Virginem de Gratiis.

M Oderna iam ætas flumina nectaris,
Et illa lactis flumina non habet,
Nec mella distillant, ut ante
Illice de viridi, sed omni
Succedit auro ferrum, & aheneæ
Venæ metallis: sœvæ hyemes rigent
Pro vere læto, sanctioris
Inq[ue] locum fidei dolosæ
Fraudes subintran. O! quibus & modò
Exactus annus non tulit asperas
Crudelis horas, dum maritus
Coniugis exitium, vicissim
Et hæc mariti quæsijt. improba
Bellona mundum dum crepitantibus
Concussit armis, & diremit
A socero generum, tenellam
A matre natam: Dum sepelit suum
Germana fratrem, dum genito parens
Superstes absumpit molestam
In lacrymis gemituq[ue] vitam.
Adhucq[ue] longè durius in dies
Timemus ævum, cum furor & minæ,
Cum dira conspirat malorum
Et populis inhiat caterua.

O Gra-

LYRICORUM LIBER I.

31

O Gratiarum Virgo ! quis æneo
 Nos solvet ævo ? quis rigido modus
 Finisq; ferro ? tu recude
 Hos, solidum chalybes in aurum.

ODE XIV.

*Multis paraſſe divitias non finis
 miseriarum sed mutatio.*

Vas tam sollicitè quæſieras opes ,
QIam ditatus habes; non adeò penus
 Quandò dives erat, pauperiem premens
 Sensit quando necessitas.
 Damnabas miseræ iura penuriæ,
 Fortunam tenuem , fictilibus quoq;
 Inſtructas abacos , & modicis casam
 Dotatam niſi ſarcinis.
 Torquebant animum mille moleſtiaæ,
 Et curæ & gemitus, plena tumultuum
 Quævis hora fuit, non deerat timor
 Et mentem exagitans dolor.
 Nunc, quamcunq; niger colligit in ſuis
 Indus littoribus gemmam, & opes tenes,
 Thesauros Arabum, quod Babylon, aut
 Crispus poffidet Æthiops.
 Culti magna ſoli iugera , quæ tibi
 Findunt mille boves , ſunt quoq; prædia

B 4

Cen-

32 BENEDICTI A S. JOSEPH
Centeniq[ue] greges, nec seges horreis,
Nec piscis lacubus deest.
Sunt ædes Pario marmore nobiles,
Quas vicina Iovis regia suspicit,
Aulæis paries omnis, & æreis
Fulgens porticibus domus.

Et cum tanta tenes; sollicitudinis
Nil instare putas? crede mihi; dies
Forsan nullus erit, qui tibi non ferat
Multas s[ecundu]m molestias.

Quo quis plura tenet, plura pati solet,
Crescentem sequitur cura pecuniam,
Et quo vacca magis mugit, oves aut

Balant in medio gregis;
Hoc major reboat mæror, & intimis
Sævit visceribus, ne medijs lupus
E sylvis veniens, lanigerum fera

Vel pestis laceret pecus.
Hic rimas paries, hic laquear timet,
Ne fur tollat ebur, neu Phrygum manus
Quod confecit opus, vel tineæ exedant

Aut incuria servitus.

Quo tellus gravior, pressa suâ gemit
Hoc sub mole magis, promicat altius
Ignis, quem levitas nescia ponderis

Summo servat in ætherè
Dum Cessæ modico prodit ab ostio

No-

LYRICORUM LIBER I.

33

Notus Sarmaticis Vistula fontibus,
Emanat tenuis, nubiferis neq;

Tundi sustinet Atricis.

Sed postquam liquidum spumeus & Solam
Et Presmam recipit, dum Donaieium
Torrentemq; Sanum, dum celerem Bugum,
Et Narvam, & rapidum Nidam;
Nimbosum subito sustinet Eolum,
Auditurq; fragor, quem Notus humidis
Latè dicit equis, quem Boreas nigris
Auget frigidus imbribus.

Mercatorq; miser cogitur asperos
Ventorum fremitus ferre, gemit ratis
Quò plus mercis habet, quò uberioris tumet,
Hoc plus fluctuat & seges.
Heu! non fide tuis divitijs, gravis
Illa lictor adit, quidquid enim eminet,
Magnis turbinibus subiacet, ingruunt
Summis fulmina montibus.

ODE XV.

*Senescentium pertesa felicitas
iuyenes ambit.*

TE Quintum video quomodo Carolum?
Speo vos varij quomodo Principes?
Dum Fortuna senes destituit, sno
Quos fovit iuyenes sinu.

B 5.

Nom:

Non est Austriaco majus in ordine
 Nomen, non fuerat, quam Caroli fuit:
 Felix dum iuvenis, non eadem ultimo
 Nauctus prospera termino.

Olim Roma genu flexerat, & Tagus
 Auri quos habuit, detulit alveos,
 Agnovit Dominum Rhenus, ad infimos
 Orbis se posuit pedes.

Dodona in memores non doluit quoq;
 Exscindi tabulas, quidquid & ilicis,
 Et quercus fuerat quidquid, in inclyti

Iuit tempora Cæsaris.
 Illum fama citis vecta curulibus
 Terrarum varias vexerat ad plagas,
 Illum posthabito vexit ad ultimos
 Plausus Castore limites.

Dum vixit vegetus, deperiit suum
 Tunc fortuna procum, mox ubi grandior
 Ætas incubuit, destituit senem

Fortuna omnis Adonidem.
 Plus ultrâ voluit qui tumidus novo
 Bellator stadium ponere nomini,
 Cancrum, PLUSq; CITRA debuit æmulus
 Fessæ pingere gloriae.
 Hinc amissa Metis, pessima pristinæ
 Samæ meta fuit, quam neq; militis

Gen-

LYRICORUM LIBER I.

35

Centum belligeri millia , strenua

Nec ferro recipit manus.

Et Saxo insolitam præcipiens fugam,

Quantus magnanimo spiritui pudor!

Henriciq; recens gloria Gallici,

Ingens magno animo dolor.

Fastidire suum cæpit amasium

Fortunæ improbitas, & domini hactenus

Invicti genius transiit ad tuis

Clarum Gallia, Lilijs.

Est fortuna Venus, non vetulas amat

Rugas, non senium; si iuvenem videt,

Affectu rapitur, promit adultero

Et pronam ex animo manum.

Langventes reijcit , vel glacie quibus

Horrens barba riget , quēis baculus pedes

Artusq; invalidos sustinet, & quibus

Non est, qui fuerat, vigor.

ODE XVI.

Serenissimo ALEXANDRO

Poloniarum Principi

Carmen Genethliacum.

Quæ Pella ? vel quæ Regia Principem.

Enixa partum ? sceptrigeris novus

Dum vagit è cunis ALEXANDER-

-Lechicæ genitus coronaæ.

Su-

Suum vocabit Delos Apollinem,
 Sed major Infans, & pluviam Iovis
 Supra vſqꝫ prolem, fabulosas
 Despicet reprimetqꝫ cunas.
 Non Leda Graium barbara Castorem,
 Thetisqꝫ Achillem præferet; ad novas
 Damnavit hos fætus cavernas
 Soris nimis inimica spebus.
 Lucina tantum nobilior fovet
 Alitqꝫ pignus , largifluas cui
 Fortuna dat dotes ALEXANDRUM-
 -Ipsa ubi læta perorat ortu.
 Nec sola plausum Lechia, at ultimæ
 Dedere gentes : per Lechicos Io !
 Et per peregrinos amænum
 Io! volat, strepit Io! campos.

ODE XVII.

Fortuna virtute paranda.

Emel monebo', qui nimia siti
 Fortunæ anhelus magnificas cupis
 Stillare guttas, deḡ largo
 Poscis opem recreandus imbre ,
 Præmitte virtutem, & pluet aureo
 Fortuna nimbo, proqꝫ minantium
 Fragore nubium , serenum
 Elicet Dea læta vultum.

Se-

LYRICORUM LIBER I.

37

Secūs, severo torva volumine
 Laxabit iras, nec poterit parens,
 Aviꝝ, Majorumꝝ sanguis
 Præcipitem cohibere Divam.

ODE XVIII.

*Monstrum est coli ab exteris, quem
 oderunt sui.*

SÆpe subrisi, quotiès superbè
 Quærit externos aliquis fauores,
 Nec domi secum reputat, quām iniquis
 Naviget undis.
 Quid mihi prodest, sua septicollis
 Roma quod sternit juga, quod benignum
 Monstrat affectum Tyberis; suoq;
 Ambiat amne.

Quid mihi prodest, si aliquando Thuscæ
 Obviam rupes veniunt? quid inde?
 Quod Pyrenæi venerantur alto
 Culmine montes.
 Quod Tagus dives, Samoisq; magno
 Impetu currens, Hypanis, Lycusq;;
 Quid, quod expansis alienus orbis
 Excipit ulnis.

Et Lechus cum sim, patrijs frequenter
 Pungor infelix odijs : amicam

Van-

36 BENEDICTI à S. JOSEPH
Vanda nec frontem , placidumq; monstrat:
Vistula vultum.

Nil peregrinæ studuisse famæ
Profuit, si intùs animis ubiq;
Tractor infensis , hilariq; nemo
Aspicit ore.

Cum quibus vivo, maneoq; ; de me
Iudicent, horum statuantq; sensus;
Exteris prorsus mea credo nunquam
Carbasa ventis.

Sæpè ibi multi celebres fuêre,
Quos domi nullæ coluêre dotes:
Sæpè ibi dictus leo, quem hîc scatentem
Sensimus hædum.
Hêu miser rumor? miseriq; famæ
Exteræ folles , alibi faventem
Quærere interdum Zephirum, hîc rigentes:
Noscere Cauros.

O D E X I X .

A D

MICHAELEM RADZIEIOVI-
VM dum S. R. Ecclesiæ Præsbyter
Cardinalis renunciaretur,

V T ut minores temnit honor casas,
Et rusticano pegmate prodiens
Caulâq; virtus altiores
Non adeò cupiat curules. At:

LYRICORUM LIBER I.

39

At sanguis ingens, & proavis ubi
Illustris amplos dat stimulos Domus,

Et ipsa virtus erubescit:

Exiguum fieri theatrum.

Lucina testis de RADIOVIO

Id spargit Agno, non popularibus

Quod prodit è campis, & illa

Se teneras habuisse cunas

Gaudens Honestas ipfi etiam movet

Lites honori, cur neget? amplior

Quos sanguis & dotes merentur,

Quos & Avi meruere fasces.

Hoc fama postquam proposuit, statim

Se Varmiensis subiicit Infula,

Regni sigillaresq; ceræ,

Et rubeus Tyberis Galerus.

O D E XX.

A D

ALEXANDRVM VIII.

Pontificem Maximum,

Dum Michaël Radžieiovius Sacrae

Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, Romæ

diutiūs moraretur.

S Atis, citatis quod tibi passibus

Progressus Agnus noster; & Italas

Octa-

40 BENEDICTI à S. JOSEPH
Octave ALEXANDER per Alpes

Egit iter, propriaq; portans
Submissa gentis vota genu Patri
Flexit supremo, sat Lechicos ubi
Subiecit orbes, & Ioannis
Prociduo veneratus ostro;
Iam mitte nostras delicias, neq;
Per Vaticanos ulterius sine
Hinc inde circumire colles,
Sarmaticæ reducem Coronæ
Da magne Pastor. Si dominâ placet
In Urbe tantùm , per juga montium
Saltusq; pasci , patriosq;
Lechiadum minus ambit amnes;
Iam grande crimen , jam Lechico nî
Fomes dolori , cum tamen omnium
Huc vota conspirant, in ipsis
Vt Lechia spatietur aruis
Iunoßia noster. Non liquidi queunt
Deesse fontes, non tenerum potest
Deesse gramen, ipsa tellus
Et tiliam , & virides Polona
Submittit herbas : se cytisi, crocus
Se sternit ultrò , se violæ , rosæ
Pæstiq; pandunt, vult & hyblas?
Mellifluas erit inter hyblas.
Admitte votum, nec RADIOVIUM

Mo-

Moreris ultra , fidus Ephestio
 Dignas Alexandro notavit ,
 Nec poterit reticere dotes.
 Iam fama nostris advena finibus ,
 Ut ante quiquid , quidquid & haec tenus
 O! Magne Alexander laboras ,
 Grandiloquo manifestat ore.
 Ex Innocentii funere pertulit
 Si Roma damnum , iam satis omnibus
 Nobisqe constat , cuncta mæstæ
 Ottobonum reparasse Romæ.

O D E XXII.

A D

MICHAELEM RADZIEIOVIVM

*Qui Romæ diutius subsistens ,
 inde tædio Patriæ evocatur ,
 & latissime excipitur .*

SI , vel hyberni remorantur Euri ,
Vel nimis sævæ retinēt pruinæ ,
Cedimus fato , neqe deviantem
 Cogimus Agnum .
Si nives obstant , vel hyems seuerè
 Asperat blandas glacialis undas ,
Si pluit nimbis Aquilo , gravesqe
 Decutit imbres ,

Ce-

Cedimus fato, RADIOVIANUM
 Vi nec urgenti revocamus Agnum,
 Hæreat, nec se moveat rigentis
 Tempore brumæ.
 Ast hyems postquam posuit minaces
 Et gelu stringens Boreas furores,
 Verq; succedens pepulit malignam
 Ætheris auram.
 Nec tamen noster redit Agnus, imò
 Vota suspenso reditu precesq;
 Lechicas ludit, Dominâ morando
 Hospes in Urbe.
 Fata nil versùs querimur, sed ipsum
 Questibus lentis laceramus Agnum,
 Quid moras neqtis? Patrio nec Agne
 Sisteris Orbi?
 Fama Te primis Iunij quadrigis
 Sparsit è magnâ properasse Româ,
 Iunium præter Iulius flagrantes
 Finijt æstus.
 Quin, & Augusti seges inquietis
 Fluctuans culmis alacri metentis
 Decidit ferro, subijtq; largo
 Horrea fructu.
 Nec redis noster tamen Agne, prime
 Nec redis Princeps; geminat querelas.

Ipse

LYRICORUM LIBER I.

43

Ipse September, quod es & nec istis
Agne calendis.

Sed quid humani poterunt labores?

Agnus ex ipso venit usq; cælo :

Supplicet cælo, reducem videre

Qui petit Agnum.

Misimus sursum pia vota, cælo

Supplices dextras dedimus; Deusq;

Audijt voces, cupidis petitum

Detulit Agnum.

Agnus est præsens; Lechico Ioannes

E Throno prodit, CASIMIRA Prolem

Obuiam dicit, redditumq; sani

Excipit Agni.

Gnesna lætatur, niveisq; sparsum

Lilijs confert iter, & Piarum

Vota procedunt, animi, manusq;

Læta Scholarum.

Cum suas sospes subit Agnus oras,

Vivat! & noster recreetur orbis,

Vivat, & mæsta sine nube lætos

Transfigat annos.

Vivat! hoc tactæ sonuere chordæ;

Vivat! hoc blandæ strepuere Nymphæ;

Vivat! & nobis momoretur omni

Agnus in hora.

ODE.

ODE XXII.

AD

MICHAELEM
RADZIEIOVIVM
S. R. E. Cardinalem

Dum accepto ad mensam ex posta
Romana nuncio de electo in Præpo-
situm Scholarum Piarum Gene-
ralem, Ioanne Francisco à S.
Petio, eius rei illico à mensa
sua inscias abhuc Scholas
Pias Polonas certio-
res reddidisset.

Mensas secundas Tu CALASANTIAE
Et grata genti fercula porrigit,
Dum fronte uel blanda, vel illo
Lætum ubivis referente solem
Dignare vultu. Nil poteras tamen
Nil RADZIEIOVI Maxime lætius
Misisse, quam postquam IOANNEM
Sic supero statuente cælo

Pro-

LYRICORUM LIBER I.

45

Pronisq; votis culmina nuncias
Inisse nostræ prima Coloniæ.

Id pulchrum & Electo , Tuæq;
Id facinus bonitatis ingens ,

Dum Purpuratus significas Pater ,
Quæ fausta nobis, quævè Pijs Scholis

Optata pridem. Non frequenti
Regna aliâs populosâ plebe

Rectore solum , non diademata
Gaudent perito. cura minoribus

Est ista cymbis, si carinæ
Egregius moderator , & si

Is ductor adsit , magna biremium
Quem velle moles posset. Honos seu

Det magna seu minora sceptra ,
Sæpe virum, solidosq; semper

Quærit lacertos. Religio alterum
Quæcunq; regnum est : huic etiam sua

Sunt Sceptra Regno , quæ capacis
Mentis opem, validâq; poscunt

Manu teneri. Nil humiles iuvat
Regnare mentes. Quem sapientia

Vsusq; rerum, quem probatæ
Præficiunt documenta vitæ ,

Hic ductor esto noster , hic erigat
In magna sumptos agmina Filios,

Hic CALASANTINOS paterno
Imperio soveat Nepotes.

ODE

ODE XXIII.

*Ad Serenissimam CASIMIRAM
MARIA M Reginam Poloniae
dum Serenissimo infanti suo mater-
no dolore parentaret.*

Pone lugubres CASIMIRA planctus,
Pone funestos CASIMIRA questus,
Regiae nec Te properata tangant
Funera prolis.

Vixerat terris, sed eam coronat
Mors palatinis inopina cælis,
Non dedit tellus, aliam reponunt
Astra coronam.

Solis & lunæ quoties peritus
Spectat eclipsim, geminosq; cæli
Esse non illâ, fuerant ut ante,
Luce planetas.

Non statim prorsus timet, aut stupore
Obriget tactus: bene quippe novit
Claritas quod sit redditura fratri,
Atq; sorori.

Sic in humanis aliquando rebus
Fata si ludunt, brevibusq; noster
Constat hic cursus, via donat amplum
Altera campum.

LYRICORUM LIBER I.

46

Vita si præsens peperit dolorem,
At satis nullas dabit illa curas,
Ultrò pro nimbis paritura sudum
 Ultrò serenum.

Regis es conjux CASIMIRA, nostri
Et throni Princeps, animum resume
Qui throno par sit, Lechicâꝝ dignam
 Principe mentem.

Interim trini tibi vota Iuli
upplement, magnum reparentꝝ damnum,
i quid Augustæ quereris dirempto
 Stamine Pubis.

lle te Ledâ meliore Castor,
ste Latonâ meliore Apollo,
lle te Nympha meliore partus
 Crescit Achilles.

entiet Biston, patriasq; quondam
lebit in natis redijſſe vires,
entiet Seres, reducemq; credet

Luna IOANNEM.

At thronus promptis vocat ultrò sceptris,
Quem Patris virtus, parat obsequentis
Irna quem Lechi, parat ipſe magni

Sangvinis ardor.

Ios Lechi Patrem Patriæ canemus,
Ios Lechi Matrem Patriæ canemus,
Ambo quod tantâ Lechicas beatis

Prole coronas.

ODE

ODE XXIV.

AD
ČASIMIRUM
SZCZUKA

*Abbatem Paradisiensem.
 Trium Poloniae Regum favoribus
 Illusterrimum.*

Pars magna cæli, Principū in terris favor,
 Prona Throni facies
 Favente lucens lumine.
 Nam fulminantes rarus hāud sensit Ioves,
 Terribilem pluviam
 Et torva vultus nubila,
 Regumq; si sunt gratiæ, lente satis
 Ad famulos veniunt,
 Sed de recessu cogitat.
 Frequens in Aulis prædo, famæ mercibus
 Non vacuam aggrediens
 Tandemq; deturbans ratem.
 Accline cordis Regij rarò jubar,
 Diva potensq; Cypri,
 Vel fida lucent sydera.

For-

LYRICORUM LIBER I.

49

Fortuna nostri sola SZCZUCÆ, illum quia
De solijs placidus
Prospectat adstringitq; amor.
Dum Principū constans trium prensat favor,
Delitiasq; suas
Præsens fatetur Regia.

ODE XXV.

A D

S T A N I S L A V M
S Z C Z U K A

Regni Poloniæ Referendarium,
Lublinensē, Varecensē, Vilkiensē
Gubernatorem.

E T Aula nostri non aliter patet,
Et cor IOANNIS , quām cui Martia
Bellona, vel Pallas propinquum
Pandit iter : dominæq; prorsus
Arcentur omnes limine Curiæ ,
Non eruditivit quos Helicon suā
Latinus in schola , theatrum
Nec rigidus referavit Hæmus.
Dioptra quædam est , Regia Principum ,

C

Quæ

50 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Quæ, quām quid altum, latum, avidē notat,
Longēq; curiosa novit

Per vigiles penetrare crenas.

Vt quīsq; parvo judicio valens

Inopsq; mentis, perspicue statim
Dioptra distinguit, proculq;

A proprio jubet esse centro.

Si quæ Aula, nostri tunc subito videt

Censemq; Regis; nec lateri suo

Adsciscit, ut quis bucco tantūm est,

E stolidi patriaq; blenni.

Et Phæbus, & Mars egregiam quibus

Instruxit amplè bellicus indolem,

Hos sumit Augustus, Polonæ

Hos adhibet Dominatus Aulæ.

Quām verò apertis Te foribus Domus

Invicta, pandis quām capit atrij

Te SZCZUKA STANISLAE! prono

Quām Solium recipit favore!

Dum vtroq; Cæsar nobilis, hāud rudem

Seu docta Pallas porrigit ægidem,

Bellona sēu ad arma ducit,

Ferri aciem ingenijq; promptè

Monstras eandem. Sunt, quibus inclyta

Crescit per unas gloria literas,

Et bella non nōrunt, Quirini

Non galeas clypeosq; Martis.

Ple-

LYRICORUM LIBER I.

51

Plerisq; contra dextera Norico
Assveta ferro , dum calamum tenet,
Ignara, quid scribat , videtq;
Longe aliud calamum, gravemq;
Tractare sicam. Tu gemino trahis
Ex amne famam , Sarmatici cui
Täm castra, quam conclave Regis
Non sterilem peperere laudem.
Vienna vidit , (subsidiariâ
Cui ex IOANNIS pene salus manu)
Ut ense, sub ductore tanto,
Vt validâ metuendus hastâ
Infesta Lunæ cornua Thraciæ
Haustoq; plenum sangvine Bosphorūm
Adversus ivisti , Lechiq;
Quò intonuit clypeus Tonantis ,
Tu signa tanti prima sequens Ducis
Nunquam potentem non penes Herculem.
Hinc ille bellicæ decorus
Laudis amor , proprijs tenendam
Svasit cohortem sumptibus ; hinc manus
In Martiales prodiga spiritus ,
Hinc sermo nullus, quo rigentem
Non memores ubicunq; Martem.
Conclave magni Principis alterum
Tibi theatrum : quod calamus Tuus,
Quod penna scribit , quod venusto

C 2

Elo-

52 BENEDICTI à S. JOSEPH
Eloquitur Tua lingva cultu,
Vulgare nil est, judicio Throni
Semperq; magnum. Non aliter loqui
Beata vellet Svada , posset
Non aliam tenuisse pennam
Athlante natus. Gratia pulchrius
Non dixit unquam ; non tripodis fuit
Oraculorumvè in loquendo
Nobilior meliorq; gustus.
Et id IOANNIS cor Lechici rapit,
Id in Ministro suspicit intimo
Monarcha magnus , par utrinq;
Quod gladio calamoq; grande
Nomen mereris. Nil melius potes
Gratumq; nostro reddere Principi,
Quād dum eruditiore penna,
Et pugili famularis ense.

ODE XXVI.

Optima imperandi ars, benevolentia.

NON si flammivomis tonet
Iratus nimium Iupiter ignibus,
Cyclopumvè vocet manus,
Et formet Siculis fulmina malleis,
Non si nimbiyomis rigor
Effun-

LYRICORUM LIBER I.

53

Effundat pluvios nubibus Africos,
Humanos animos ita,
Ac per se ingenuam commovet indolem,
Ut lento moniti modus,
Et sermo gravium nescius imbrium.
Est popismus equo satis,
Et non immodi ci verbera stipitis.
Frangi quid teneris iuvat,
Cum flecti poterunt frondibus arbores.
Non incussa necessitas,
Sed vultus facilis blandaque comitas
Affectus hominum tenet,
Et fidi subicit legibus imperi.
Quo plus per mare cœrulum
Atrociis regimen saeviat Æoli,
Ventorumque phalanx agat
Per sylvas tumido stridula spiritu;
Hoc murmur nemorum magis
Increbrescit adhuc, & resonantia
Miscentur prope littora,
Auditur resonis montibus & fragor,
Pontique incipiunt freta
Impendente Noto mota tumescere.
Tranquillet faciem Æolus,
Et cunctus pelagi dispergit fragor.
It prorsus placidum mare,
Ac gaudent hilari littora murmure.

C3

Syl-

Acclines Zephiro leví
 Sylvæ, quæ validis restiterant Notis.
 Unus Deucalio fuit,
 Qui, post se varios dum lapides iacit,
 Humanum genus excitat:
 Una & Pyrrha fuit, quæ reparabilem
 Mundum experta. Modò unica
 Et faxa, & lapides si iacis asperos,
 Auges duritiem, & nova
 Humano cumulas marmora pectori.
 Subjectum nisi mollibus
 Flectas, ad rigidas obriguit minas.

ODE XXVII.

Putare se aliquid, vanus prægnan-
tis superbiæ tumor.

Falsus, an verus volat iste rumor?
 Esse equas amplis aliquas Iberis,
 Ex Favonî quæ gravidum reportant
 Flamine ventrem.
 Concipit simplex animal, graviq;
 Sperat immensum de utero caballum;
 Hora cum partus venit, ecce nullum est
 Cernere partum.
 Mobili tantum tumuisse venter
 Visus è vento, sobolisq; sola
 Spes geri & ferri poterat, sed omni-
 Evanida fætu. Sic

LYRICORUM LIBER I.

55

Sic quibus multo tumefacta sensu
 Fama blanditur , propriumq; lambunt
Qui nimis nomen , referunt inanis
 Pignora plausis.
 Serium nunquam pariunt , nihilq;
 Grande producunt , tumidis subinde
 Utribus tantum similes , levicq;
 Undiq; bullæ.

ODE XXVIII.

*Peregrinatio bonæ indolis hominibus
necessaria.*

Vix vera virtus ducere nobilem
 Potest sub uno sydere spiritum ;
 Pro more cælorum , supremus
 Continuo quibus ire motu
 Præscribit ordo. Crescit amænior
 Et planta longè latius è solo
 Translata natali ; inq; putrem
 Fons etiam liquidus paludem
 Abit , si eodem clauditur ostio ,
Quod primus ortus contulit. Indoles
 Et magna si domi resistit ,
 Fertilibus sterilescit annis.

C4

ODE

Sic

ODE XXIX.

AD

LUDOVICUM PLACENTInū
Aulæ se accommodantem.

R^oburnè triplex , aut adamantinum
 A^{es} pone pectus , saxavè rupibus
 Decisa gesta ? qui minaci
 Das fragilem pelago carinam
 Tumentis Aulæ. Marmore ductiles
 Gerisnè venas Deucalio ? trucem
 Dum curris in pontum , protervis
 Vela parans laceranda Cauris.
 Immitis eheu ! intolerabiles
 Fert Aula Phocas : torva licentia
 Quos inde cingit, inde durus
 A^{el}iae comitatus Aulæ.
 Tum dira Cyclas, tum rabies Noti,
 Hyasq^{ue} tristis, Caspia tum cohors,
 Eurip^{que}, quos vix irretorta
 Aspicias subeasq^{ue} fronte.
 Tu tanta plenis ostia carbasis
 Subire tentas unus ? & aulico
 Securus in freto quietum
 Esse putas Ludovice portum?

BENE.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

L Y R I C O R U M
LIBER SECUNDUS.

ODE I.

*Rumor Viennam Turcici appa-
ratūs monet.*

Vt cunque nomen garruli Rumor gerat,
Et falsa veris misceat;
At vix iocandi tempus est, aut fabulae,
Dum serium terret malum.
Funesta tristis nuncius porto nova,
Ingratus hospes auribus.
Crudele bellum Mars Othomanus parat,
Tibique maximè Austria.
Vulcanus & horrenda Cyclopum manus
Incude sudat in sua.
Iam stridet æs in igneo tinctum lacu,
Cedunt in enses vomeres.

58 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Genusq; quodvis destinatur falcium.

In cuspides & lanceas.

Quidquid nitrati pulv'ris, vel sulphuris;

In bellicas it machinas,

Tuo Vienna sed malo. Thracem time;

Non yana cudit fulmina.

O D E II.

Obsessa Vienna auxilium IOANNIS

III. Poloniarum Regis implorat.

NON levis rumor, sed & ipsa tandem

Signa commoti monuere Martis,

Ut propinquanti validis resistam

Viribus hosti.

Thracicus rauci canor instat æris,

Et tremendarum sonitus tubarum,

Sæva declarant Dolopes paventi

Bella Viennæ.

Uina nec tantum legio, nec unus

Hostis armatas cumulat phalanges,

Hæmus ac Ædon furit, & cruenta

Induit arma.

Medus haud dormit ; quatit acer agros

Ungulâ Biston, manicas minatur

Ferreas Seres, tumidus timorem

Indit Araxes.

Urbs

LYRICORUM LIBER II.

59

Urbs, quid in tantis faciam periclis?
Cum volat plumbum, reboantq; diro
Machinæ rictu, pluviusq; savit
Pulveris imber.

Viribus niti proprijs, & uni
Arduum sane resilire Thraci,
Quid? tot & tantæ sonuere postquam
Classica gentes?

Pressa suspiro auxilium Vienna,
Imperi nec sat numerare robur:
Ni manus fortis iuyet, imminentem
Horreo cladem.

Lechici ni me tegat umbo SCUTI,
In dies grandem timeo ruinam,
Hêu! coronatæ properate tandem
Tegmina Parmæ.

Pulcher ad laudem stimulus, futurae
Uberes campi segetesq; Famæ,
Austriæ pulchrum sociam petenti
Tendere dextram.

Me iuvat quisquis, sibi servit; omnem
Nam salus multis mea dat salutem:
Regna, si labor, reputent eosdem
Proxima lapsus.

Austriæ nidus ruit, & propinquæ
Horreant urbes; draco quærit offam;
Me yoret tantum prius ille, totum
Devorat orbē.

Hœu!

60 BENEDICTI à S. JOSEPH
Heu ! veni SCUTUM , Tibi fata summatum
Destinant laudem, quia grande fies
Sic fatiscenti columen , salusq;
Prima Viennæ.

SERENISSIMVS

IOANNES III.
Cum Pelono Exercitu
ad Viennam.

ODE III.

R^Ex magne, finem non facimus Tuis
Ullum triumphis. Sit Lechico licet
Laus magna nomini priores ,
Ad Chocimum revocâisse palmas ,
Et sub Comarno vel Niemierovia
Tanquam trisulco fulmine , Regio
Mugisse SCUTO ; sit potente
In Scythicas tonuisse Parma
Laus summa turinas, frænaq; sæpius
Dedisse crudo fortia Bosphoro ;
Sit Martiali fama ad ipsos
Sarmaticum retulisse nomen
Illustræ caelos : ulterius tamen

Le-

LYRICORUM LIBER II.

61

Levandus umbo , castraq; Martiæ
Movenda Bellonæ; per unos
Sarmatiæ Tibi meta clivos
Est parva: strictum non amat angulum
Immensa virtus ; & Macedo suæ
Non immemor palmæ , vel extra
Pellam alios sibi quærit orbes.
Vienna poscit subsidiariam
Obsessa dextram : pulchrum adeo Tibi ,
Res Christianas , & Viennam
A tragico relevare casu.
Ad arma sævus Thrax Arabes trahit,
Multamq; secum commovet Asiam ;
Mæotis, Ædon, ac Araxes
Threijcio sociantur Hæmo.
Sævit nitratus pulvis , & alitis
Procella plumbi , deq; globis fragor
Incendiarijs resurgens
Flammivomam prope reddit Æthnam ,
Opusq; Mavors urget , & acribus
Infestat urbis mænia machinis ,
Ut penè desperans Vienna ,
Nil aliud, nisi terminalem
Sui ruinam respiciat , novo
Urbisq; pressæ tacta periculo
Fortuna desperando penè
A trepidis agitet recessum

Per.

62 BENEDICTI à S. JOSEPH

Perculsa muris. I, trepidantibus

Suceurre rebus : Lechica post suum

Ibit Monarcham fortitudo,

Et patrijs animosa Thracem

Depellet hastis. Iam video novas

Cælum vel ipsum nectere laureas;

Vel ipsa destinare pulchras

Iam video Tibi Fata palmas.

Ivit Polonus Mars Othomanicos

Adversus ignes , ivit & ultimos

Casus revolventi Viennæ

Indubiam peperit salutem.

Confusa cœpit plangere Taurica,

Dum Scuta sensit , dum galeas, gravis

Roburq; ferri : Christianus

Ast hilares ubivis triumphos

Indixit orbis : Famaq; posteris

Sumpfit canendam temporibus diem ,

Quā noster obfessæ Viennæ

Auxilium tulerit IOANNES.

O D E IV.

A D

STANISLAVI ABLONOVIVM

Castellatum Cracoviensem

Supremū Exercituū Ducem.

Hic verò Lecho te speciosius

Im.

LYRIGORUM LIBER II.

63

Impende Marti Pegase , supplicem

Hic verò sepiam modesto

Flecte genu, veniamq; nostræ

Precare Musæ, quod temeraria

Fortasse buxo dicat, ab æneis

Dicenda quæ tubis , vel ipfis

Sint satiūs celebranda conchis.

Adhuc per urbes , per gelidas adhuc

Vocalis errat Fama Propontides ,

Et lora torquet , & quadrigas

Urget equis , Tyriosq; comptè

Induta cinctus, & lituo, & tubis ,

Et excitatis affonat æribus ,

Per regna, per gentes, per orbem,

Quavè suas mouet Auster alas ,

Sonat per Hebros , & super inviam

Egressa Thulen , per Rhodopen canit

Lunas, IABLONOVI vibrato

Odrysias cecidisse ferro.

At verò tabo Bistone pallidus

Despumat Ister , Threijcio Tyras

At verò decolor cruore

Horret adhuc, Lechidumq; grandes

Pavescit iras , quas Othomanicus

Accendit hostis, dum Lechici calens

Amore regni, CAMENECAS

Podoliæ violente ferro

Inv.

Invadit arces , turpeq; liberis
Fædus Polonis imperat , & graves
Minatur exitus, Hydaspe
Vendibilem faciendo pacem.
Ergo sariissi , ergo mucronibus
Aptatur incus , undiq; , & undiq;
Thoracas, umbones, & enses
Et rigidas crepitare parmas
Gradivus urget. Qualiter igneæ
Sudavit Æthnæ follis , in æmulos
Dum bella Troiano , Achilles ,
Vel Danaus repararet Aiax.
Et iam canoro clausa murmure
Iuss' ère pugnas : ivimus , ivimus
In arma , certatumq; nostris
Pectoribus , quoties paternus
Vocaret ardor : nec tamen hostium
Frigebat æstus , quem furor , & sitis
Immensa sanguinum nefando
Ire iubet super arma nisu.
Credetnè victum posteritas Getam?
Et Tauricani cornua Bosphori
Depressa Mavorti Polono
Ad dominas iacuisse plantas?
Credetnè Seren in lachrymabiles
Ivisse questus ? & Cilicum truces
Cessisse peltas , à Ducalis

Oppo-

LYRICORUM LIBER II. 65

Oppositu graviore dextræ.

Io ! minaci barbaries gemit

Sopita iam ferro. Io ! supercilij

Minor, triumphalem Gelonus

Sarmatiæ veneratur orbem.

Dum SCUTA primò ferrea prævius

Educit ardor Regis, & auream

Valere tantisper coronam

Præcipiens , galeat virilem

In bella frontem ; Sceptraq; Martiam

Communitat in clavam , & Mareoticas

Cædes redorsurus , cruenta

Seposito capit arma pomo.

Tanquam Coronæ prodroma pulchriùs

Laurus præfissæ ; tanquam ebur atris

Non ritè regnet, proq; cultis

Castra magis teneantur aulis;

Et rubra fuso sangvine Purpura

Non Iaspis ornæt. Ponè statim tuus

Se fudit ardor IABLONOVII,

Ponè Tui documenta ferri.

Ut iuncta SCUTO dextera Thracicas

Elisit Hydras, utq; Borystheni

Servo Ukrainensem recludis

Ense Barum, gelidæq; nimbo

Regnante brumæ non sterili manu

Fayolenses nectis adreas,

Et

Oppo-

Et Thraca , Bistonemq; Passam

A Patrijs metuendus arvis

Exesse mandas ; pensaq; barbaro

Ferenda Besso , sangvine profuso

Persolvis, in fuso cruento

Auriflum numerans Hydaspem.

Quò pulchra SCUTUM concitat additis

Bellona flammis, ut vel aheneos

A Marte nitrato fragores,

Sulphureo tonitruq; fætos

Fundat, volanti Mulcibero, focos :

Vel ipsa fractis aggeribus cavae

In ima fossæ eat , cavernis

Clam pluvias iaciendo flamas :

Vel in potenti milite bellicum

Alat furorem , nec nisi nobiles

Assignet in censum triumphos

Barbaricis genitos ruinis.

Quò fama SCUTI maguanimis volat

Prognata gestis ; & Tu eò alacribus

O Magne STANISLAE pennis

Approperas, decorisq; vicino-

-Ornare pénso : (nec socium fugit

In laude Princeps, cum neq; Theseus

Deturpat Alcidem ; ex eodem

Si geminis fluit amne fama.)

Tu penna Pyrrhi, Tu manus Herculis

Se-

H

LYRICORUM LIBER II.

67

Secunda nostri : carus Ephestio

Tu magno Alexandro , Polono

Tu socijs Mucianus armis

Vespasiano . Quod refugis minor

Recedit undis Bosphorus, arcubus

Quod Parthus haud instat , nec atris

Urget Eos violenta signis:

Bellona sœvam quod gravis hactenūs

Removit hastam , laurigeras ferat

Quod Mars paludatus secures,

Proquia sago trabeam potenti

Aptet lacerto : vincitus atrocibus

Post terga nodis, quod rabidam furor

Componat iram, Fas amænum, &

Cana Fides, quod amica , lætis

Se fundat agris ; per Lechicas salus

Quod erret oras ; per iuga , per domos

Pax quod triumphalis serenis

Circumeat speciosa bigis ;

Ut prima SCUTI gloria , sic Tui est

Secunda ferri. Se famulus Tibi

Subdit Borysthenes, minorque

Thrax positis veneratur armis.

Sed quod futuris carmina sœculis

Dicenda narro ? quod melioribus

Canenda Vatibus , minori

Gesta cano graviora plectro?

Absi-

Absiste plectrum ! non levibus lyris
 Res tanta , non plectro indiget ; indiget
 Res Marte non Phæbo : repone
 Sollicitas mea Musa chordas.

Dom

ODE V.

A D

IOANNEM MALACHOVIVM
 Culmensem tunc ,
 nunc Cracoviensem Episcopum.

JO Quirites ! iam MALACHOVIO
 Fortuna nexus Sarmaticos parat
 Vincire Culmos ; iam iacentes
 Frugiferos segetem per agros
 Stringens acervat Fascia. Protinus
 Et pulchra Virtus & nova Gloria
 Portent in horreum , & repostis
 Assiliant hilares maniplis.
 Fæcunda messis , cui similem nec
 Campana tellus protulerat , solum
 Non Catanense , non beata
 Dat Siculæ quoque gleba terræ.

ODE

E St tr
Arcu

Aureu

Ut suo
Vindic
PhæbuIgneur
E man
IncutiNon t
Spargi
QuamAh ! si
Princi
Pænæ

ODE VI.

*Dominantibus, virgâ sic utendum,
ut Iupiter fulmine.*

Est tridens latus Domino per undas ,
Arcus intenso nitidusq; Phæbo ,
Aureum scutum , rutilansq; doctæ
Hasta Minervæ.

Ut suo quivis agitur furore ,
Vindicat raptis violenter armis ,
Phæbus inflatam Nioben , superbam
Pallas Arachnen.

Igneum dextrâ quoties supremi
E manu fulmen iacit Tonantis ,
Incudit sanè metum , & universum
Territat orbem.

Non tamen summam ferit ad ruinam ,
Spargit at latum potius pavorem ,
Quām ut minabundè velit ultrò cunctas

Tollere gentes ,
Ah ! si & humani similem studerent
Principum fasces retinere virgam ,
Pænæ ut ad paucos veniant , in omnes
Gratia cives.

ODE VII.

ODE VII.

*Ad honores lentè & per labores
ascendendum.*

NEmo festino nimios honores
Amiat cursu , properisq; nemo
Gloriæ votis inhiet superbos
Tollere fasces.

Tutior lentè veniens potestas,
Quæq; paulatim graditur ; volatu
Confici nescit , neq; fessa fractos
Obruit artus.

Evolant pulli volucrum , citisq;
Se vibrant alis , simul aura plumatam-
-Evocat gentem , tremulis anhelant
Pergere pennis :

Cauta sed mater comitatur , & ne
Longius stultæ volitent, iuuentam
Alitem sifit , nimiumq; promptas
Temperat alas.

Machinæ belli graviter moventur ;
Non statim summum venit ad cacumen
Quercus, aut ilex; citius palustris
Crescit arundo.

Ista sed paucis superextat horis,
Vixq; succrevit , patitur furentem

Sæ-

Sæpius

Quercu

Et licet

Firma f

Firmiùs

Nitimus

Consulit

Dignita

Et proc

Ut Tyr

Impeti

Admove

Strenuo

Culmin

Ingredi

Ambule

Auream

Vel Tag

Per cav

Herculi

LYRICORUM LIBER II.

71

Sæpius falcem , stipulamq; sicco
Se exhibet igni.

Quercus in longum remanebit ævum ,
Et licet multis adolescat annis ,
Firma stat semper , superatq; celsas
Vertice sylvas.

Firmius stamus , quoties honesti
Nitimus fulcro ; properata nunquam
Consulit tutè ambitio , suoq;
Deperit æstu.

Dignitas arctâ sedet omnis arce ,
Et procelloso manet in profundo .
Ut Tyrum Pellæ iuvenis gregatim
Nonnisi lectis

Impedit saxis , lapidumq; crebras
Admovet moles , operiq; sese
Strenuo accingens toties adortam
Accipit urbem :

Culminum sic qui cupit altiores
Ingredi fervens apices , per ipsas
Ambulet cautes , & acuta denso
Obvia sente.

Auream vix nunc pecudem potentes
Vel Tagi gemmam capiunt Olynthi ,
Per cavas rupes eat , & potentem
Stringet Olynthum.

Herculi non sat numerare celsum

Ex

BENEDICTI à S. JOSEPH
Ex Avis patrem ; Iovis ille quamvis
Filius, magno nisi parta scandit

Astra labore.

Vix honor tolli poterit , madenti
Ni simul sudor comitetur ore ,
Ut quis in summum veniat , per acre
Sumat acetum.

Annibal duras ita fregit Alpes ,
Et se ad excelsam stitit usq; Romam :
Per stylos , enses , chalybes , coruscum
Quæritur aurum.

Obviam pansi honor exit ulnis ,
Sed petit curas , meritumq; poscit ,
Nec tamen blennos recipit , sed aptam
Undiq; mentem.

ODE VIII.

*Non magni sunt æstimanda, qua
Fortuna ignavis dare solet.*

Qvod non Assyrius magnificam tibi
Infestet tunicam vermis , ianthina
Insignesq; lacertos
Quod non purpura vestiat:
Quod non ad domini servitium frequens
Nutantis maneat iussa , quod aureo

Ostro

Ostro, & divite Gangis

Gemmâ non niteat domus;

Audes sollicitis carpere questibus

Fata, ipsosq; Deos, ac si adeò tuo

Manceps debeat esse

Omnis prosperitas iugo.

Nescis? vel stolidis ingenuam quoq;

Fortunam famulam, quod vel honoribus

Pravum deniq; crimen,

Et summum imperitet scelus.

Quos fortuna sovet, largaq; divitis

Circumdat penoris copia, per nefas

Ad tantam penetrârunt

Multi sâpè opulentiam.

Sunt æterna licet, non tamen omnibus

Sunt exempta malis: scena suos ibi

Ludos semper habet; nec

Lunæ deliquium deest.

Ignavas pecudes immeritæ quoq;

Exornant trabeæ; prodit agrestibus

Ex campis aries, &

Alto Zodiaco præst.

Spes Matris fuerat, spes fuerat Patris,

Et consanguineæ spes fuerat domus

Nonacrina puella

Diro nata Lycaone.

Portabat pharetram, lœve manu simul

D Ten-

74 BENEDICTI à S. JOSEPH
Tendebat iaculum , tergeminæ comes
Dianæ , & sociarum

Ingens gloria Virginum.
Non respexit honor , non micuit favens
Fortunæ facies ; sat Scythicæ fuit

Dianæ comitatus ,

Nasci & Rege parente.
At postquam vetiti conscia criminis

Ursa ex eximia virgine prodiens

Uncos crevit in ungues

Villis horrida fortibus ;

Tunc Divis placuit , tunc per inania

Ventorum rapitur , fitq; de adultera

Sidus nobile , Iuno

Et non vindicat invida.

Qui vix serpat humi , s; p;ius ad novos

Excurrit titulos , inq; suæ finu

Fortunæ cubat , amplis

Ponens iura colonijs.

Vix virtus aliquem vera curulibus

Admovit ; sceleri summus apex patet :

Sæpè ignobile germen

Ad magnos penetrat gradus.

Claram non Atavis commemores domum ,

Nec stirpem tenebris indoleas premi ,

Tum quod Stemmatis hæres

Obscuris latites locis ;

Tum

Tum q

Qui q

Et p

S

Indigr

Ac me

Obr

F

Non e

Æterni

Tan

R

In syl

Hæc o

Gra

P

Et qui

Plures

Paſt

P

Quis n

Hoc ta

Euro

Sec

Qna fl

Calcar

Aut

LYRICORUM LIBER II.

75

Tum quod te tumido despiciant situ,
Qui quandoq; tuis servierant Avis,
Et plebsilla gregalis
Sublimi eniteat tholo.

Indigna est animo cura, superflus
Ac mentis gemitus, velle regentibus
Obniti Superis, vel
Fatorum premere ordinem.

Non est h̄sc, nec erat perpetuum bonum
Æternare potens, nulla fuit nec est
Tām constans facies, ut
Rugis non careat suis.

In sylvis putidam conspicis arborem,
Hæc olim viguit: celsicomo tumet
Grandis vertice pinus;
Pinus virga itidem fuit.

Et qui pastor erat, posteritas Remi
Plures naēta Duces, quām potuit greges
Pastoris baculus, vel

Pauper pascere perula.
Quis non de miseris exul erat Scythis?

Hoc tam vile genus non Afīæ nisi,
Europæq; direptæ,

Sed multæ imperat Africæ.

Quæ florent hodie, cras male marcidæ
Calcantur violæ. Frigidior metet

Autumnus, quod & ætas

D 2

Va-

76 BENEDICTI à S. JOSEPH

Vastis præparat horreis.
 Quid mentem crucias? si quod heri dedit,
 Aufert hora hodie; quæ dedit, abstulit.
 Si fles, non pietas, sed
 Stultus cor lacerat dolor.

ODE IX.

AD
 IOANNEM SBÅSKI
 Episcopum Varmiensem;
 Dum Romanæ accingeretur Legationem
 ad Innocentium XI.

ERgò beatas ad Latij domos
 Legatus ibis? Sarmaticæ tibi
 Sic vota decrevère gentis,
 Sic Lechico placuit Ioanni.
 I! nil moramur, Te cupidis Tibris
 Expestat undis, qui, placidæ mihi
 Ut nuper exscripsere Nymphæ,
 Ter liquidas agitare ripas,
 Ter se quieti margine dicitur
 Movere rivi. Sacra palatia
 Sedis Vaticanæ disertum
 E Lechicis habitura regnis

Spe-

LYRICORUM LIBER II.

77

Sperant Cineam. Te iuga collum
Remiḡ tellus, Te Capitolij
Arces adorabunt, Tuāq̄
Tota fremet prop̄e Roma pompa.
I! & Innocentī culmina Fasciā
Accede avitā, Laomedontia
Locuta sic est svada quondam,
Penſilibus redimita vittis.

ODE X.

A D

STANISLAUM SZCZUKA
Regni Poloniae Referendarium
Natalis Szczukoviorum splen-
dor ab ipsis Romanis Lucijs
originem suam dicens.

Q Vis LUCIORUM) nescit imagines,
Priscasq̄ ceras ? quivè adeo rei
Ignarus ac expers Quirinæ, ut
Romuleam neq̄ noscat urbem,
Nec quid Quirites, quid Capitolium,
Quid Martis olim campus, & inclyta
Illa illa Libertas, fuissent,

D 3

Quo-

Spe-

Quové dein fabricata tanta
 Auctore moles, calleat? Aut rudes
 Aut in Latinis historijs parùm
 Sumus periti, COLLATINUM
 Et dominis graviter superbis
 Si infesta BRUTUM nomina non satis
 Hucusq; scimus. Qui Livium legit,
 Is LUCIOS discet fuisse,
 Nec modicam peperisse pressæ
 Romæ satum, nuberē barbaræ
 Fastus parabat quando libidini,
 Tandemq; pulsis Consulares
 Ingemuit placuisse virgas.
 Ivit secundis ivit Ethesijs
 Tunc Roma felix! & LUCIIS Honor
 Servivit, excelsas curules
 Pro solito statuens tributo.
 Diuq; dignam prosperitas Domum
 Beata fovit, dvitias, opes,
 Et ferre quæ Fortuna novit
 In meritum numerando censem.
 Sed ut Coronæ & Regna suos habent,
 Patiq; debent maxima lmites,
 Dum creverint, sistant, coacta
 Aut misero retroire cursu,
 Aut de priori culmine flebilē
 Subire casum: nullaq; prosperis

LYRICORUM LIBER II.

79

Perennitas concessa rebus,
Imperiis tacito subinde
Instante fato; sic etiam potens
Illa illa cæpit Roma senescere,
Luxusq; marcens ad ruinam
Continuis properare rixis.
Nam Barbarorum Romuleam furor
Adversus urbem, nam rabies truci
Armata bellorum tumultu
Intonuit, variæq; signa
Movere gentes; mota fragoribus
Ut Roma tantis ingemeret, gravem
Belliq; civilis procellam
Nobilitas fugiens, paternis
Expulsa sedem quæreret ædibus.
Quas cūiq; virtus, propitijs seu
Dedere venti, mansit istis
Ausonius decor ille terris.
Prono sed Albis flumine defluens,
Frugisq; tellus & pecudum ferax
Electa LUCIIS, Boemæ
Fertilitas sapuitq; glebæ.
Hinc præter illos, quos habuit Domus
Avita colles, Rastrum etiam additum, ut
RASTELLINI à Rastro, à recenti
Hospitio legerentur HOSTI.
Ignava sed pax non placuit diu

D4

De-

20 BENEDICTI à S. JOSEPH

Deserq; magnis mentibus otium :

Ad arma quos natura format ,

Frustra audi retinentur ignes.

Ingens ut ille à Balthide spumeum

Ad usq; Volgam, Istrumq; volubilem

Victor Ladislaus , vocatus

Ad Lechici diadema regni,

Excelsæ ut insant Regibus indoles,

Nec se quietis marginibus tenent,

Primum coronatæ laborem

Bella subit generosa frontis ,

Promptosq; secum deligit HOSTIOS,

Inde illa nostræ gloria Patriæ

Effecit Hostios fidelem

In Lechia statuisse sedem.

Ac ut Boemus pro LUCIIS suos

Sermo vocari fecerat Hostios ;

Nativa sic & lingua nobis

Patritium revocando Rastrum

Dixit GRABITAS. Hinc Lucius fuit

Quicunq; , rursus Sarmatico SZCZUKA

Dictus vocabulo, hinc frequentes

SZCZUKOVI LUCIIS libelli .

Nec una solùm Russia nobili

Tellusq; culta est Littava sanguini ,

Sed Vissa ubi currens propinquas

Irriguo sovet amne villas,

Hic

LYRICORUM LIBER II. 83

Nemo, quem positi non superet cibi
Tandem copia multiplex;
At solum cupidum vox fugit hæc, SATIS.
Novit magna fames modum,
Non nôrunt avidi, nescit avarities-
-Vasto similis mari,
In quod quò fluidis plura ruunt aquis
Magnorum ostia fluminum,
Hoc plures rapidum poscit aquas mare.

ODE XI.

A'D

ANDREAM
SANTACRUCIUM
Legatum Apostolicum in
Polonia:

NON signa Martis, non Aquilas, vetus
Quas Roma quondam prætulit, Africos
Non nos secuturi Leones,
Sed potius veneranda Sanctæ
Trophæa cuncti deligimus Crucis.
Tu SANTACRUCI Dux eris, & novæ
Præbis insignis per omnem

Ds

Mi-

Hic

84 BENEDICTI à S. IOSEPH'

Militiae Polemarchus orbem.
Mentemnè ludit palpebra? Principum
Vel specto fasces, vel diademata

Regumq; Cæsarumq; , portas
Vel Parijs solidas columnis?
Palmare signum Crux ubivis: cui
Tum regna flectunt prociduos pedes ,

Tum summa sternitur potestas
A dominis quoq; fulta sceptris.
Quid SANTACRUCI? quid? quoties Tuæ
Vel curiosi respicimus Domus

Insigne? vel quantum Paternæ
Te faciant renitere ceræ?
Ut ut lacunar præcipuo undiq;
Coruscet auro, vel bifores ut ut

Ubiq; ab argenti probentur:
Luminibus radiare valvæ,
Luxuq; demū splendida regio,
Et gaza ab intrâ Perside fulget
Domus, locupletesq; monstrat
Dives opum paries penates;
Præ sanctiori nil tamen est Cruce:
Fortuna quam vix vidit, & inclyta
Virtus, triumphis destinatum
Credidit & tenuit trophæum.
Hinc Mars paternâ de Rhodope, lare
Hinc Phæbus exit de Clario, suam

De-

LYRICORUM LIBER II. 81

Hic lecta multis SZCZUKOVIIS quies,

Hic vinc̄ta pulchris fæderibus Domus,

Hic magnus Abbas CASIMIRUS

Conspicuo renitescit ortu.

At lacte puro , & Cecropio quibus

Arrisit olim nectare Russia,

Quibusq; Principum decori

Per thalamos placuere nexus,

His Tu vetustæ stemmata gloriae,

His plena debes atria imaginum

O Magne STANISLAE! primas

His Abavis Proavisq; cunas.

Pulchrūm, decoris, pulchrūm adeo Domus

Ardere ceris, nilq; superstitem

Illustrius monstrat nepotem,

Quām patrijs radiare signis.

Sed is superbam iactet originem,

Qui pārvus ex se : non eget atrijs,

Cui ipsa virtus pro theatro,

Non inopes animiq; dotes.

Et hoc aviti Tu sine sanguinis

Illustris ortu , RASTRO etiam sine

Et absq; collibus STANISLAE-

-Eximus potes esse SZCZUKA.

ODE XI.

Desunt inopie multa, avaricie
omnia. De-

82 BENEDICTI à S. JOSEPH

DEsunt multa inopi , omnia
 Sed defunt cupido. Quò quis avarior,
 Hdc plus semper eget : miser
 Inter divitias, inter opes inops:
 Ut quondam Berecynthius
 Heros, qui Phrygiæ præfuerat plagæ,
 Esse aurum voluit , manu ,
 Vel quidquid proprio corpore tangeret.
 Dant lautas famuli dapes ,
 Ad motu positræ dente nitent dapes .
 Poscit pocula cæcubi ,
 Aurum est ex liquido fusile cæcubo.
 Hinc dives simul & miser ,
 Serò quas petijt, damnat opes ; famem
 Ingens copia non levat,
 Et guttur nimia exuritur à siti.
 Nil est unquam avido satis ,
 Non Tartessiacis hunc saties Tagis:
 Hermos hauriat, & rubri
 Paetoli latices , maior in arido
 Regnat gutture siccitas ,
 Et maior misero pectori anhelitus.
 Tam crudelis opum furor ,
 Nummi ut crescat amor, sola pecunia
 Quantum crescit ; & haud prius
 Humanam fugiunt vota cupidinem ,
 Quam vita. Est adeo vorax

Ne.

Serv
Cand
EtNom
Saltu

Al

Hæc
PlenTun
Qua

IC

C

LYRICORUM LIBER II.

87

Servire, sese dum socium Tibi
Candor fatetur, blandaqe comitas,
Et ille sinceri propinquus
Cordis amor , famulare nunquam
Nomen recusamus: iuga montium
Saltusqe manda , per cava rupium &
Abrupta, non segnes Poloni
Ibimus, inqe Pijs manebunt
Hec vota tandem sape Scholis, quia
Pleno petemus vivere fædere ,
Tuoq Dux præclare quâvis
Imperio statuemur horâ.
Tunc discet orbis , nos nihil amplius
Quæsse , tantum constet ut omnibus,
Nos & sub Andreæ, sacro & SAN-
TACRUCII meruisse Signo.

ODE XIII.

A D

JOANNEM FRANCISCVM
à S. Petro, Scholarum Piarum
Præpositum Generalem.

C Redisnè? Famæ prospiciens tuæ
Quod septicollis Roma vel Ausone
Im-

88 BENEDICTI à S. JOSEPH
Implenda Tibi, Cæninensis
Vel viridi satianda campo
Quandoq; terræ ? tam modico nequit
Romana virtus fistere limite ;
Ultra Palatinum , Sabinas
Ultra etiam volat illa poetas.
Nec hæret Albæ littoribus , prope
Vel si quid Albam est : non Gabiam fuit
Contenta debellasse gentem ,
Non Metium Metijq; sedes.
Ultra Pyrenen , Hesperias quoq;
Quâ tangit undas sol , nitido efflum
Auroq; post Tagum it, rebellem &
Imperio reprimit Britannum.
Hinc Scaldis ingens , & rigido satis
Rhenus fluento, qui sobolem probat,
Ut casta vel non casta Mater
Hanc liquidis statuisset undis.
Hinc qui profundum Danubium colunt ,
Novêre Daci , Nominis Itali
Porrecta quò Fama, utq; totum
Circumijt prope sola mundum.
Et nostra quamvis Ausonijs fuit
Tentata nunquam Sarmatis ensibus ,
Virtute at auditâ vetustam
Ultrò fuit venerata Romam.
Sicq; universim sumpta vel ultimis

Si

Delonq; deserit , nec arcu ,

Nec levibus recreatus hastis.

Hinc quidquid Hæmus , quidquid amænior
Parnassus olim detinuit , Tuâ

Id exstat in Domo , simul SAN-

TACRUCIAM cumulatq; gentem.

Hinc illa laurûm fertilitas , seges

Hinc illa palmarum , glâdios ubi

Pennamq; Majores secuti

Egregiæ studuere laudi.

Videt penates , plena & imaginum

Honor coruscans aspicit atria ,

Tholum triumphalemq; spectat ,

Conspicuâ subito phaselio

Descendit , & quos in tenero sinu

Habere fasces , quas trabeas potest ,

Promit , palatinosq; cinctus

Ac varias adicit curules ,

Tantûm beata sub Cruce quatenus

Possit mereri : militiam neq;

Poscit Camillorum , ultro vestris

Accumulans sua vota factis.

Et inde quod iam multoties Tuo

Se Cardinalis Purpura sanguini

Submisit ANDREA , Galerus

Quod toties rubuit , satelles

Id ipse semper fecit Honor , cui

Mens prima vel nunc, Te Lechicas adhuc

Quando Vaticanæ per oras

Magnus Apostolicæq; Sedis

Legatus & nomen geris, & grave

Pondus ministras, Purpureos brevi

Locare Patres inter, ipso

Id cupide statuente cælo.

Credisne? dicam: quidquid Honor, Tua

Fortuna quidquid cogitat, impiger

Accede conviva, Innocenti

Non vacuis Tibi præparatur

Murex in ollis: ejus in effluo

Cruore virtus tingere Purpuram

It Cardinalem, prævijſq;

Pulcher Honor meritis minister,

Eviscerato pisce adamantinum

Io! ter Io! protrahit annulum,

Quo Roma Piscatore Petro

Et superi monimenta cæli

Obsignet & terræ: hunc Italo Tibi

Fortuna spondet fida Polycratii:

I! perq; Apenninos honorum

Scande gradus, placidæq; promissum-

-Haud temne Divæ. Nos, Tua dum venit

Sub signa virtus, dum Pietas novis

Adscripta castris, Fama pulchro

Dum obsequio memoranda certat.

Ser-

Si Roma reddi quæsijt axibus
 Illustris , ambivitq; nosci,
 Limitibus tamen illa nunquam
Claudi paternis sustinuit : Tuæ
O magne credis quid Capitolia
 FRANCISCE suffectura laudi ?
 Quid Patriam meritis Mutinam ?
Si Roma nutrix Te fovet , & suis
Perfundit undis si Tiberis , neq;
 Colles Apennini , Quirini
 Sufficiet neq; meta Circi.
Orbem in theatrum postulat indoles
Romana semper : non alio Itali
 Nascuntur euentu, quam ut omnes
 Contribuant venientq; gentes
In iusta laudum præmia. Quod Iovi
Est Creta , Delos quod vel Apollini ,
 Hæmusq; Marti, hoc septicollis
 Roma Italis. Nisi Mars ab Hæmo
Cretâq; prodit Iupiter , & nisi
Est Phæbus à Delo ; ex Itala quoq;
 Sic nobiles tellure tantum
 Proveniunt venientq; mentes.
At Creta magno ut non satis est Iovi ,
Phæboq; Delos, sæpius integrum
 Discurrit hic & hic per orbem ,
 In varijs positurus oris

90 BENEDICTI à S. JOSEPH
Trophæa famæ : sic quoque septiceps
Non Roma vobis sufficit, Itala
Non sufficit tellus: decorum,
Sarmatico quoque si Trioni,
Siveстра Lecho nomina Carpatho,
Balticque, pulchræ creditis integrum
Landisque virtutumque classem : &
Hic Helicon , sua non profanis
Hic penna factis : hic etiam indeles
Est illa nobis , progeniem quia
Amare Romuli, tributo
Nec merita spoliare palmæ
Studemus ultim. Tu resonu quia
Es prima plectro materies , quia
Director es summis Piarum
Præpositusque Pater Scholarum,
Audi, Polonas quod resonat dein
Io per urbes ! quodque tui studens
Testudo promit, filialis
Et quod amor stimulante dictat
Subinde Phæbo. De cerebro Iovis
Natam Minervam credidimus, Tua
Est interim FRANCISCE Pallas ;
Pierij sacra turba Pindi
Te fassa Vatem. Rumor in ultimum
Progressus orbem, Pegaseo canit
Stagnare Te semper liquore , &

Ces.

LYRICORUM LIBER II.

91

Cecropijs dare iura Divis.
Adest Atlantis Mercurius nepos
Ac erubescit, si quoties tuo
Non scripta conceptu minister
Iussa refert, volucresq; plumas
Vibrare non vult. Dum calamus tuus
Dum dextra scribit, Roma venustior
Te sàpè adorat, & Quirini
Ire iubet super ora vulgi.
Imò ipse magnus quem Macedo suum
Novit Magistrum, ac Angelici Thomas
Ille ipse non simplex Aquinas
Ingenij, Tua dum studentis,
Et dum docentis pulpita viderit,
Ex Te triumphat discipulo, novæ
Gaudetq; successisse palmae, &
Omñigenæ in studijs coronæ.
Et nos remoti scimus, ut erigit
Ipse ipse gratam Pantaleon manum,
Quod liber à censu propinquæ haud
Ulteriùs tenetur ædi.
Scimus, IOSEPHUM quo CALASantiu^m
Labore donas, ut radijs DEI
Servus corniscet, & beatos
Cælicolas numeretur inter;
Quos hic agendo non levis æmulus
Expressit olim: pestiferi mala.

Fe-

Ferendo mundi , vel nefandas
 Invidiæ comitantis iras.
 Scimus, IOANNI quo studio Piæ &
 Fervore quanto servierint Scholæ,
 Primam vocantes ad curulem
 Ut paribus studuere votis.
 Ut ipsa demum Iustitiae Tibi
 Dilecta virtus, sanctæq; Charitas ,
 Et ut gubernator supremus
 Has geminas adhibes sorores :
 Ut eruditæ tam caput erigunt,
 Quām forte collum Te Duce literæ ;
 Et ut scholasticæ Tuis sub
 Auspicijs dominantur artes.
 Ista, ista scimus , nec tacitæ invidi
 Damnamus umbræ ; si quid ego , mea
 Si Musa quid potest , sonantis
 Obsequio celebrabo conchæ.
 Et nostra nomen non sterilis Tuum
 Canet iuventus, quā calamis suis,
 Quā voce plectri ; quippe nostri
 Regna tenes Pater alme cordis.
 Quod si supino segnis in otio
 Marcebit , addam calcar , & impiger
 Prälibo Vates, impetuq;
 Ipse adigam , ipse adero Magister .

ODE

ODE XIV.

Cui cum paupertate benè conuenit, dives est.

NON cui innumeris impletur dives arca
nummis

Fulvoque mensæ promicant metallo,
Non quæ mille boum recreant iuga, tot
simulque aratra,

Pinguesque campi, fertilesque glebæ:
Non Phrygijs innixa cui domus eminet
colossis,

Pictique plenum marmoris lacunar;
Sed cum paupertate sua qui convenire
novit,

Nec plus est, quod possidet, reposcit;
Hic verè est dives, magnis par semper &
lucullis,

Nullique cedit propriam quietem.
Pauper; non qui pauca tenet, sed plura qui
requirit,

Immensa quem torquet sitis tenendi.
Pauper; multa satis quem copia non facit
beatum,

Modumque nescit exigens palatum.
Nam quid plena penus prodest, quid & ar-
ca copiosa?

94 BENEDICTI à S. JOSEPH

Superba quid gazæ iuvat supellex !
Si non acqnisita , sed acquirenda compu-

tantur ,

Fænusq; tātūm est , quod potest deesse.
Divitijs modus hic primus , si plura non

petuntur ,

Svadere solum quæ solet NECESSE.
Cui SATIS est , hic Crassos vincet , & in-

quieta mæstam

Torquere mentem nesciet cupedo.

ODE XV.

*Livor in rusticis casis non habens
locum , ad Autas refugit.*

Ivit per Orbem livor alacribus
Vibratus aliq; ivit , & ultimam

Egressus ad Thulen quietam

Perpetua statione sedem

Inter mapales quæsijt angulos ;

Sed è mapali turpiter angulo

Expulsus , incertum deinde

Quas volitet vagus inter oras.

Ut quifq; vilis , temnit , & inuidum

Excludit arctis sedibus hospitem ,

Nec caula pauper , nec casarum

Vile

LYRICORUM LIBER II.

95

Vile genus , tuguriq; parcè
Congesta molli culmina cespite,
Vel tecta iuncis texta palustribus
Dignantur, arcetur modestâ
Utrabies furibunda sede.
Tentare plures vellet adhuc plagas,
Fallente verùm quò nisi tramite
Erraret, aularum potentes
Cum satiùs retinebit arces ,
Et plena eorum tecta satellitum ,
Quos maximorum gratia Principum ,
Ardorq; crescendi cōégit
Sollicitis inhiare curis.
Ibiq; tantùm vix stetit , intimis
Admissus exnunc est penetralibus ,
Et sorte latus, hæc tumenti ad
Inuidiam prope iactat ore.
Utcunq; viles despiciant domus ,
Et rusticannis non bene consitum
Mapale cannis ; è penate
Magnificis radiante sceptris
Nec arma pellent. Hic mihi Patria ,
Hic regna. Tentas quisquis ad aulicum
Venire limen , i! in potentem
Lixor ero tibi duxtor Aulam.

O D E XVI.

Non

*Non Aula, sed in Aula commo-
rantes tivori student.*

Quousq; demum cor lacerantibus
Scindar querelis? nec malè garrulam
Expungo linguam, virulento
Quæ toties animum malignè
Transfigit istu. Tædet & aureis
Pollere te&tis, præ foribus statim
Si inuisus excubat satelles
Livor, & eximias potentūm
Si pulsat arces undiq; Principum.
Ac si vel ipsas Rex sit in indeoles,
Qui sceptra, qui thronū gubernat,
Nec potius famuli reatus
Est, si eminentis culmine Curiæ
Ignorat uti. Per scelus aulicos
Immane quæritis fauores,
Et miseram laceratis Aulam,
Regumq; famam. Portat hic ambitum,
Hic invidentis vota libidinis,
Ille ille livorem, scelestos
Iste dolos, tacitasq; fraudes,
Et damnat aulam. Credite, credite,
Nil Aula pecco: vos sceleri modum
Inferte, vos finem furori, &
Innocuam sciet orbis Aulam.

ODE

ODE XVII.

*Ipsum nomen grandis iniuria est,
si plus exhibet, quam facta
deceant.*

NIl iuvat pulchrum retinere nomen,
Turpibus quando maculatur actis;
Nil cani magnum iuvat, & minori
Vivere laude.

Hic Alexander vocitatur, istam
Angelam dicunt, tamen & nec illi
Baetra succumbunt, aliquâ nec ista est
Angela dote.

Gaudet hic Firmi titulo, probantur
Nec tamen firmæ documenta vitæ:
Prosperi, Prosper licet alter, omni
Nil agit horâ.

Nominum grandes nocuere fasti,
Si nihil faustum tenuere mores.
Detrahit famæ, quia liam refert, &
Nomine vitam.

Ut probro nanus sibi dicit, ipsum
Dicit ingentem si aliquis Gigantem,
Sic & hi, fallens si aliquando ludit
Nominis echo.

E

ODE

ODE XVIII.

In degenerem Magnæ Domūs
Filiū.

*Averum virtutes, non semper tran-
scunt in Nepotes.*

Quod sæpè narro, rursùs idem cano:
Nil plena prosunt atria imaginum,
Quas aut Avi, aut magni Parentes
Parietibus, patulisq; pietas
Portis relinquent. Sedula strenuæ
Ut quisq; tantum regna modestiæ
Admisit in pectus, novisq;
Applicuit genium trophæis
Illustris hæres, hic Latij mīcat
Omniō Gracchis pulchriūs, eminet
Hic maior Augustis: perennes
Vix alijs adeuntur arces
Et castra famæ passibus, intimis
Quām si medullis & probitas manet
Admissa, & indeoles honestæ
Egreditur studiosa vitæ.
Secus, per ædes qui nisi respicit,
Et de paterno stemmate gloriam

Me-

LYRICORUM LIBER II.

99

Metitur, in suisq; deses

Nulla iacit monumenta factis,

Inane lignum est : cui galeas licet

Et tela & arcus, & clypeos quoq;

Appendis, & multo undequaq;

Conspicuas chlamydes cruento,

Inane lignum, non ideo tamen

Truncuvè dici definet. Arboris

Et sangvinis par sors, ut illa

Quò senior magis & vetusta,

Hoc certius nil, quam cariem timet

Sentitq; sic & sanguis ut ut calet,

Defervet ætatum per ipsam

Usq; adeo seriem, suiq;

Parùm relinquit vel nihil. Herculem

Nil esse magno progenitum Iove

Iuvisset, in cunis minantes

Ni intrepidus lacerasset angues,

Et fæda terræ monstra : velutq; aqua

In fonte primo quæ riget, ultimis

Mitescit in venis, & ipsa

Quò ulterius proprios propagant

Fluenta cursus, hoc citius ruunt

Ac detumescunt : sic generis decor

Magniq; natales frequenter

Per nimiam minuantur augem.

Non gleba tantum vilis inutiles

100 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Producit herbas : est lolium suum
Et nobili solo, bonusq;
Sæpe Parens vitiosiorem
Prolem relinquit. Magno etiam Iovi
Non semper ingens nascitur Hercules;
Martemq; qui prius , bibonem
Mox iterum parit ille Bacchum.
De Patre frustra , deq; Abavis tunes
Ignave Fili. De propria adjicis
Virtute si nihil , dolendum !
Ipse tuos sepelis Parentes.

ODE XIX,

AD

FELICEM POTOCKI

Palatinum Cracoviensem

Exercituum campi Ducem.

POTOCIANA CRUX palmaru

Polonis signum.

SEmperne mæsti nuncia temporis
Erraticorum lumina syderum
Immane nictabunt? nefasta
Parthasias feret Ursa nubes

Sem-

LYRICORUM LIBER II. 101

Semperne nostræ in climata Lechiæ?
Nec surgit æther lætior ignibus,
 Nec noctis authores opacas
 Fulgidior fugat axis umbras?
Io! Poloni luminis æmulas
Proscribit umbras POTOCIÆ Crucis
 Novum serenum, faustiora
 Inq̄ suo vovet astra signo.
Quod non Bootes, non Getico calens
Ardore vincat Luna, quod impio
 Maxentius congressus ausu
 Depositis benè sensit armis,
Et sentit hostis barbaricus suo
Hucusq; damno, dum tragicas nisi
Refert ruinas, tanta quando
 Crux Lechicos animat maniplos.

ODE XX.

A D

STANISLAVM MALACHOWSKI
Palatinum Califfensem.

TU, tu illa magni sanguinis indeles,
Tu, tu illa firmis Fascia nexibus,
 Palmasq; pacatasq; lauros,
 In socios cumulas maniplos.

E 3

Tu

Tu Nestor idem, qui crepitantibus
 Ajax in armis, & malè stridulas
 Elidis Hydras, & diserto
 Attonitum trahis ore vulgum.
 Et sic agendum, si memoris trahit
 Cupido laudis: vel gladij stylus,
 Vel penna signet, cum sequentes
 Hac methodo decoramus annos.
 Strictis ligari fæderibus volunt
 Et Phæbus & Mars, nec fera paginam
 Vagina proscriptit, sed unum
 Castra tenent utriusq; collem.

ODE XXI.

S T A N I S L A O

Decano Gnesnensi

A D A L B E R T O

Decano Louiciensi

F E L I C I A N O

Capitaneo Gostinensi

I A C O

I A C O B O

Pincernæ Zakroczymēsi

K R A I E V S C I I S
Uterinis Fratribus.

VT Latona solet , laudet Apollinem
 Alcmeneq; suum prædicet Herculem:
 Ut vult, iactet Achillem;
 Non æquat KRAIEViS Thetis.
 Felix tum genitor, tum genitrix quoq;
Quod tantâ Lechicum progenie polum
 Distinctis velut astris,
 Stellarumq; beant choro.
 Bis terni superas iam retinent plagas,
 Ad quorum tumulos triste silentium
 Non hæret , sed abunda
 Ampli copia nominis.
 Bis bini remanent, quos super æthera
 Virtus ipsa levat ; quos geminis veho
 Mecum Fama quadrigis
 Clangentes adhibens tubas.
 Quot matres alibi , quot miseros patres
 His & præteritis cernere sœculis
 Mæstus debuit Orbis,
 Lugens pascere Patria,

Dum

104 BENEDICTI à S. JOSEPH

Dum vel desidiā se malè pervicax,

Vel turpi maculat filius otio,

Post dignosc̄ parentes

Stultus degenerat nepos.

Et quas à Proavis , quas ab Avis habet,

Has in continuis haurit opes scyphis ,

Utḡ ipsis sceleratus

Hæres, sic pariter sibi:

Magnus, qui patrias servat imagines,

Maior, qui auget adhuc: de proprio addere

Et se ostendere factis ,

Veri gloria Nobilis.

Dignos nostra canit concha KRAIEVOS,

Quod cum plenā Atavis proveniant domo,

Credunt se nihil esse ,

Ni virtute resulgeant.

ODE XXII.

*Optimum est spernere , quidquid
assultat.*

Vistula nostri rapidiq̄ Narvæ

Et tumescentes reputans aquarum

Vortices, vidi , quid iniqua demum

Non agit unda.

Clasticum ventis canit , & minaces

E

ll.

LYRICORUM LIBER II. 105

Undevis cogit violenta fluctus,
Obvium quidquid rapit, & furente
Occupat amne.

Ac ubi largo magis aucta crescit
Imbrium lapsu, pluviae ab altis
Montibus vires veniunt, & uidi
Copia nimbi,
Tunc dat ingentem strepitu fragorem
Impetu currens vehementiore,
Tunc, redundanti ruit in propinquos
Gurgite campos.

Et quod agrestis seges inquietis
Nata sit tantum titubare culmis,
Primus in culmos segetesq; latæ
Impetus undæ.

Hinc quod abduci videt & moveri
Posse, festino movet unda cursu,
Ut casas viles, humiliq; testas
Stramine caulas.

Quodsi in Alpinas eadem subinde
Incidit rupes scopuloq; lymphæ,
Siq; robustam reperit graviq;
Pondere cautem,

Affilit velox quidem, & impetenti
Pugnat interdum similis, sed & tunc
Nonnisi alludit, cuperetq; quamvis
Lædere, ludit.

Nem-

106 BENEDICTI à S. JOSEPH

Nempe robustæ gravitas modestam.
Efficit molis generosa lympham,
Ut nihil possit, redeatq; vano.

Spreta tumultu;

Id sit in nostris animis frequenter,
Ut quis è limo est, faciliq; molle
In lutum gleba, modicis liquefcit

Illico guttis.

Ut quis exili paleæ leviq;
Pulveri compar, minimo movetur
Protinus vento, tenuiq; prorsus
Sternitur aurâ.

Non statim cedunt animi valentes
Æolo cùvis, rationis illis
Est suum pondus, stabilisq; firma
Robora mentis.

Bella commotis agat undequaq;
Fluctibus livor, gravibusq; pravi
Æmuli certent odijs, & acris

Cuspide linguae.

Qui potest sèipso propriæq; fulcris
Stare virtutis, minus invidorum
Hic timet motus, quia tutus omnem

Excipit hostem.

Tela si pugnant inimica, parvum
Vir probus sentit reputatq; vulnus:
Et licet sentit, tamen ille nullo

Læditur ictu.

Qui

LYRICORUM LIBER II.

107

Qui semel mortem didicit vel ipsam
Temnere, & temnit, subito minarum
Ridet insultum, invidiæq; quasvis
Despicit iras.

Frustra ab obtusis trepidamus armis,
Arma vim perdunt ubi cuspidata;
Frustrâ hebescentem metuit, qui acutâ
Non perit ense.

O D E XXIII.

A D

VESPASIANVM KOCHOWSKI

Nobilem rerum Polonicarum

Scriptorem.

Quæ penna? vel quæ sepia Lechico
Desudat orbi? Sarmatiæ nova

Quis scribit & signat futuris

Gesta stylo relegenda sæclis?

Ventura quæ post tempora posthumis

Mirentur annis, & doceat suos

Ævum secuturum nepotes

Historicum relegens volumen.

Audite! dicam, KOCHOVII manus

Et penna tanto nobilis à stylo.

Hic Scriptor, hic in eruditis

Sarmatiæ notat acta chartis.

ODE

Qui

ODE XXIV.

IOANNI IABLONOVIO
Vexillifero Regni

ET
IOANNÆ MARCHIONIS
de Bethune Filiæ

Inter Geniales plausus
Epithalamicum votum,

E Dico sponsis vota , vel ultimus
Quæ discat orbis , discat ad æreas
Erecta Gadium columnas
Cærulei vetns ora Glauci.
Vestræ laborant sæcula gloriæ,
Vobis beatæ plurima circumlit
Caterva sortis , & notantur
Perpetui sine nube soles.
Vos ad paterni stemmata sanguinis
Magnas Nepotum addetis imagines ,
Vos prole sublimes futuris
Fulcra Domus parietis annis.
Vos vinæta pulchro nomina fædere ,
Vos, o ! Poloni sydera climatis
Vivetis ætates , & auro ,
Et solidas adamante luces.

ODE

Qua

Mu

Ut qu

Semp

Dira

Vorti

Scyll

Alter

Sævi

Non

Afri

Euru

Nava

Se f

Æol

Læt

Pha

ODE XXV.

*Quamdiu æquor mundi navigamus,
tumdiu fluctus.*

M Undus Euxino similis, mariq;
Caspio, sævis agitur procellis:
Ut quis hoc tantum subiit, vadosum
Invenit æquor.

Semper hic fluctus, resonantis undæ
Dira vertigo, rapidiq; semper
Vorticis pugnæ, gelidiq; cruda
Classica venti.

Scylla trux unum latus, & Charybdis
Alterum cingens metuenda, magno
Sæviunt motu, varioq; replent
Cuncta latratu.

Non ab infestis aliquam quietem
Africis speres; Aquilo feroxq;
Eurus hic stridet, tumidiq; frendent
Murmura Cauri.

Navis humanæ miseranda vitæ
Se fretu credit quoties, furentem
Æolum sentit, tremulisq; pergit
Anxia velis.

Lætius quod si referat cubile
Phæbus, & puro micuit sereno,

MO BENEDEICTI Á S: JOSEPH:

Heu! nimis sudum breve, blandient^g.

Decipit aura.

Rursus horrendis inimica nimbis

Bella tempestas movet & movebit,

Rursus immitis subeunda rursus

Prælia ponti.

ODE XXVI.

AD

STANISLAVM KRAIEWSKI

Decanum Gnešnensem,

Tribunalis Regni

Præsidentem.

VT Themis quondam lachrymata dixi,

Ut Themis quondam querulata flevi,

Non queror iam sic, quia non maligna.

Opprimor arte.

Nuper immensis dominando terris

Meq̄ regali trabeando sumptu,

Ad caput fertu, adq̄ manu potente.

Splendida Sceptro,

E paludatis male pulsā tectis,

Atq̄ concessos dare iussa cinctus,

Quas tuli leges, dolui scelestæ

Cedere fraudi.

At

At mo

Et pr

Iura c

Rustic

Nec p

Quò f

Hic ve

Vt sua

Ac He

Hic h

Subdi

Subdi

Si qui

Vel d

Prom

Nil s

Si vel

Subdi

Hic a

Hic la

Hic a

LYRICORUM LIBER II.

III

At modò primæ redière sortes ,
 Et profanatae renovantur aræ,
 Iura cum specto KRAIEVIANÆ
 Credita CLAVI.

Rusticas erro minimè per ædes ,
 Nec per ignotas vaga vector urbes ,
Quò feror tantum, veneratur omnes

Lechia fasces.

Hic vel obscuro licitum mapali ,
 Ut suas pressum recitet querelas ,
 Ac Herum dicat , quoties gravantem
 Sustinet Aulam.

Hic hero fas est, quoties rebellem
 Subditum sentit , recitare quantum
 Subditus peccat, Dominumq; quanto

Asperat ausu.

Si quis erectos patitur penates ,
 Vel datam venum gemit ire famam ,
 Promat hic vulnus, si aliquando stricto
 Scinditur ore.

Nil sciet clausum, referetq; pñnam ,
 Si vel erravit Dominus, vel audax
 Subditus læsit, vel iniqua si quid

Deviat ira.

Hic ad erectam licet ire villam ,
 Hic lacestium reparare nomen ,
 Hic ab inficto poterit reposci

Pñna dolore.

Sicq;

112 BENEDICTI à S. JOSEPH

Sicq; dum specto mea iura reddi
Pristinæ formæ , repetiç; leges
Quas tuli quondam, meliore nolo
Vivere sæclo.

Millies dicat mihi iura, rursus
Millies dicat, voveo, redibunt
Sceptra sub tali, repetentq; raptum
Iudice Regnum.

Millies dicat mihi iura ; laurus
Fracta quæ quondam, melius virescet ,
Inq; maiores veniet sub isto
Iudice frondes.

Millies dicat mihi iura, tunc spes
Crescit erexit melior coronæ ,
Tunc reassumet temerata primum
Purpura vultum.

Atq; si Tuscas etiam sub Alpes ,
Vel peregrinas properabo Gades ,
Ultimas vel si Tyrii subibo
Climatis oras,

Resciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data, nil morata
Desero Gades subito, remotam
Desero Thulen.

Imo si celos habitabo cælos,
Et sciam tantum KRAIEVIANÆ
Iura quod CLAVI data , tunc vel ipsum
Desero Cælum. BENE-

113

B E N E D I C T I
à Sancto
I O S E P H
Scholarum Piarum
L Y R I C O R U M
L I B E R T E R T I U S.
O D E I.

A D
STANISLAUM SZCZUKA
Regni Poloniæ Referendarium.
Pulchrum bellatricis Domus testi-
monium in expeditione Viennensi
septem simul Szczukovios
militasse.

S Oror Gradivi non reputat quot, &
Quantinè pugnant, cui satis est, potest
Si scire, quales. Bella nempe
Non numero, sed agente fortis
Virtute constant militis. Attamen
Roma illa pulchrum censuerat suæ
Quandoq; genti, dum phalanges

Ez

Ex Fabijs numeravit ipsis;
 Dum tota quondam castra sequentibus
 Nec tanta cessit fama Quiritibus,
 Ut sanguis unus in Veientes
 Patriitijs tonisset armis.
 Pulchrum Polonis & chronicis decus,
 Conscripta solis qvando Toporijs
 Vexilla septem, totq; strictas
 Enumerat Cromerus secures.
 Et SZCZUCIANIS servit adoreis
 Fuisse septem SZCZUKOVIOS simul,
 Bellona qvos Mater cadenti
 In columnen statuit Viennæ.
 Ibiq; COLLIS pro rigido triplex
 Mavortis Hæmo, RASTRAq; pro integra
 Nativâ castris, pro potenti
 Mens steterat generosa muro.

ODE II.

*Fallitur, qui reverentiam de metu
 querit.*

N Emo non lætus, famulantis omne
 Excipit postquam studij tributum;
 Nemo non gaudens humiliis profundo
 Poplite cultus.
 Sed coli quisquis capit, id coacto
 Non metu querat, trepidante vera.

PH
ntibus
s,
ecus,
js
.is
simul,
x
ro integ
ro:
e metu
mne
um;
ndo
a
E

LYRICORUM LIBER III.

115

E genu nunquam reverentis exit
Gloria pensi.

Comitas magnum statuit, suiq;
Imperat summos ubivis amores ;
Nescit incusso veneranda reddi
Larva pavore.

Qui minas addunt, proprijg; tali
Corporis cultum methodo requirunt,
Non adorantur, sed ut efferata
Monstra timentur.

O D E III.

A D

C A R O L U M D O L S K I

Magni Ducatus Lithvaniæ
Supremum

M A R E S C H A L C U M ,
Scholarum Piarum Dabroviciensem ;
Lubieszoviensem Fundatorem ;
Dum desideratissimæ suæ Consorti

E L I S A B E T H Æ
O S T R O R O G I Æ
Septenæ prolis funeribus stipatae
dolenter funebria pararet.

I Nane morti munus, inutile
Simulq; pensum flebilibus statim Sta-

Stagnare lachrymis & ample
 Insoliti gemitus canali
 Rigare pectus, dum sociam thori
 Prolemq; defles, quæ numerosior
 Ornabat ut vivens Parentem,
 Sic subitis citò rapta fatis
Auget dolorem. Marmora lugubri
 Perfunde fletu, teg rigidibus
 Adsterne lamentans sepulchris;
 Ad miseras Lachesis querelas
Obdurat aurem. Sic Phaéton suo
Quondam Parenti, per Rhodopeias
 Defleta sic rupes gementi
 Euridice toties marito;
 Nec lachrymarum profluvijs fuit
 Lenita quidquam mors; stimulo dolens
 Savire iectuq; in paventes
 Phæbus equos potuit, negare
 Ipsiq; mundo servitium; miser
 At Fata versùs nil potuit Parens,
 Ille, ille cui aurora vesperq;
 Et celeres famulantur horæ.
 Argilla quædam nos figuli sumus
 Omnes supremi. quid querimur? sua
 Si vasa singit, & refingit:
 Nemo hominum iuvenis senexq;
Immunis, ætas nulla, volubilis

A. le.

LYRICORUM LIBER III.

117

A lege fati est. Illa eadem dedit
Nos hora quæ nasci , illa mortis
Nos tragicò subicit tributo.
Perenne nil fit ; plurima iam suis
Defuncta fatis; & reliquum quod est,
Spectat ruinam : ipsæq; noctes,
Imò dies obeunt & astra.
Immensa terras tam solidas neq;
Iuvabit unquam machina , & oppidis
Et urbis fatalis instat
Ictus ; ab hoc elementa casu,
(Et quidquid hic nos sustinet , ac alit)
Orbisq; pendet ; pennigero gregi
Apertus aer , ludit omnes
Squamigerum genus inter undas
Tutè , nec ullas infidias putant.
Pisces; at hamus , vel modicum cibi
In ære captivat recurvo ;
Visco in aves pedicisq; laxis
Accedit auceps callidus , & novâ
Prædâ potitur : sic hominum super
Stat Parca vertices , & icta
Continuo minus arbitrantes
Percellit atrox : sic aliquem gregem
Abducit è nostro assidue gravi
Venatui instans,mille ut hamis,
Sic laqueis metuenda mille.

Ere-

BENEDICTI à S. IOSEPH

Erepta coniux ELISABETH tibi
O Magne DOLSCI ! pond statim suam
Præcessit & secuta Matrem
Septicipis sobolis ruina.
Videre natos exanimes, simul
Spectare dilecta ex Niobe unicum
Rigensq marmor, quanta cordi,
Quanta tibi catapulta fævi
Fuit doloris ! verum animo est opus
Magnoq mentis robore, siquidem
Lugere vix viri est , Lacena
Christiadum pietas scit à quo
Hæc tela nobis proveniant Duce.
Non est Lycæi nervus Apollinis,
Nec ira Latonæ furentis,
Quæ Nioben nimium superbam
Suoq fætu se Ortygias supra
Divas ferentem vindice Filij
Ultura ferro , grande natis
Tantalidi quoq grande Matri
Ut vulnus , ipsum sic dedit exitum ;
Sed id supremi velle fuit DEI ,
Humana cùi servit voluntas,
Velle hominis cui servit omne ;
Probata cælis ut tua ELISABETH ,
Et qvarta ternis Gratia Gratijs
Addenda, de præsente vita

Ad

LYRICORUM LIBER III.

119

Ad Superum meliora felix
Transire posset regna : cui statim
Parata cælis præmia, ubi sequens
Illa illa natorum corona
Se medijs sinuavit astris.
Finem dolori pone ; ita Martio
Extinctus olim Filius , & quidem
Quem mæstus unicum tenebat,
Nec reliquæ fuit ulla prolis
Spes , temperavit sed gemitum tamen
Sic , ut Senator funera publico
Privata postponens , eadem
Se Patriæ statuisset hora.
Te Curialis Scipio Littavi
Ambit Senatus , funereis videns
Te deinde pullatum lacernis
Blandus honor, subito curuli
Ferale mutat pegma, nec ingerit
Lugubre peplum , sed trabeâ, iubet
Sed more vestiri Gabino
Patritios habitus , & illos
Pro nigricantibus syrmate tegminis
Profert amictus, quos diademata,
Quos sceptræ , quos omnes videre
In medio cupiant Senatu.

ODE IV.

Ad

Ad

AD

HEDVIGEM IABLONOVIAM
Supremi Exercituum Ducis
Filiam.

Dum IOANNI KRASINI
desponsaretur.

Quem Leda mallet, quam dare Castore
Præfert Achilli quem proprio Thetis
Nubis KRASINIO IOANNI
Pulchra IABLONOVII vireti
Pomona; deducens IABLONOVIO
E Parre Mavortem, KASANOVIâ
E Matre Bellonam, vicissim
Ipsa novos partitura Martes.
Ult ut querenti perfidus Orpheo
Hymen serena pro face flebilem
Fumum resuscitat, nec omen,
Vel proprium sine nube vultum
Ostendit; at vos connubialibus
Magis fidelis convenit ignibus,
Non dira cum tantas adunat,
Sed melior paronympha mentes
Fortuna. Nec Thrax Euridicem Orpheus
Heben Polonus sed capit Hercules,

Ad-

EPH

OVIA
M
ucis

S IN

e Castore
io Thei

II
ireti

VIO
VIâ

a
um

entes.

Orpheus,

s,

Ad-

LYRICORUM LIBER III.

121

Admetus Alcestem , venustum
Mars clypeo melior Dianam.
Tu nata magno sanguine Cynthia
Ignara nubis , Tu Iove prodita
Tonante Pallas, Christiani
Tu rutilans Cynosura Solis.
Tu pulchra pulchræ Filia Gratia,
Minerva Iunonis , melior Tui
Pandora sæculi , Dearum
Una nurus , graviore multas
Præis cothurno . quam famulus Pudor
Candorę pleno circumit agmine,
Quam blanda comitas amico
Illicium statuit IOANNI.
Iam vota felix sume , vel ultimus
Quæ discat Orbis! Vive adamantibus,
Auroę textiles obryzo
Vive dies, placitumę sume !
In vota Sponsum. Vivite! vivite!
Utrię, longis vivite sæculis,
Utrię , & in vestris avitas
Pignoribus cumulate ceras.

ODE V.

F

AE

AD
HIERONYMUM
AVGVSTINVM
LUBOMIRSKI

Supremum Regni Poloniæ Thesau-
arium, Ressoviensem Scholarum
Piarum Fundatorem.

Non unquam Drusorum sanguis ab arduis
Cessavit armis ; à strepitu, minis,
Nunquam à resultanti tumultu
Scit reqviem SRENIAVA motis
Pugnator undis. Sæpè voragine
Vaſtâ ac hianti gurges hic æſtuat,
Ingensque vis illi , nec unquam
Lenè fluit, nimia frequenter
Sed ſævit irâ: ſaxa cui, graves
Oppone rupes ; in scopulos ruit ,
Firmosque ſaxorum lacertos
Vexat atrox , fluidoque cuncta
Assultat iētu. Sic agit horrido
Fluctu tumescens Adria; sic agit
Et ille qui pro aquis rubenti
Sæpe fluit Rubicon cruento.
Quæ verò tanti Numinis?

Qui

LYRICORIUM LIBER III. 123

Quis SRENIAVÆ perspicuas facit

Spumare sic lymphas? ut arma,

Ut galeas clypeosq; volvant?

Nec sola vallis littora fluctibus

Pulsent, sed Hæmo, sed grave Pelio

Offæq; deferant duellum

Sangvineis saliendo spumis.

Tu, Tu ille tanti Fluminis es Deus,

Tu Martiales erigis altius

Aqvas, ut immensis redundant

Vorticibus, subitisq; semper

Stridant procellis. Tu refluenteribus

Neptunus undis, Tu pelagi Pater;

Quod arva, quod cautes, potenti

Quod scopulos feriat fragore,

Tu LUBOMIRI Maxime. Non tamen

Spumante Ponto, non fragor editur

Latrante Scylla, sed trepantis

Fit sonitus strepitusq; ferri.

Fluctusq; surgunt non alij, nisi

Quos mucro movit; nec regit hic Thetis,

Bellona sed Mater; tridente

Res agitur neq; , sed trabali

Res constat hastâ. Pro scopulis novæ

Petuntur arces; saxa nec amplius

Tunduntur, at muri; nec agri,

Sed validæ feriuntur arces.

F 2

Nec

124 BENEDÍCTI à S. JOSEPH

Nec Phæbus hīc iam tingit equos levī

Instructus arcu , sed vehementibus

Mars acer armis, cūi capillus

Non rutilo renitescit auro ,

Sudore sed frons , ense riget manus :

Qvem lenta nunquam balnea noverant,

Non molle Nympharum cubile ,

Sed gelidæ tenuêre thermæ.

Sic illa primis sangvine gestijt

Ætas ab annis, sic clypeo super

Reclinis, aut hastâ juventus

In patrio Tibi crevit amne

Ø! LUBOMIRI. Mars dederat cavo

Ab ære signum , non Tibi culcitræ,

Non svavè nutrices canentes ,

Sed rigidæ placuêre conchæ.

Parvoq; Achilli non aliis thoros

Quam scuta, duri quam gladij brewem

Dedere somnum. Crevit ætas

Threijcium sonuitq; postquam

Ad arma cornu, Tu velut Africi

Euriq; motus turbine; barbaras

Excurris adversus phalanges ,

Ac Getico metuendus Hæmo,

Spumantis instar volveris æquoris,

Litusq; non iam , Thressa minacibus

Sed castra verberas procellis ,

Et

LYRICORUM LIBER III.

125

Et rapido propè mergis alto.
At primus in nos arma Borylthenes
Sumplit rebellis, mancipium antea
Et vile vulgus, Lerna putris
Multiplices pariens sed Hydras,
Et mille semper monstra: cōercuit
Quæ mucro quamvis Sarmaticus, tamen
Illæ renascebantur Hydræ,
Quæ Herculeas etiam fatigant
Subinde vires. Iverat Hercules
Mavorisq; noster; Tu pariter Tuum
Post Herculem Thesēu paratis
In famulū populum catenis.
Verū obsolescit gloria s̄epiuſ
In hoste vili; nec satis ad decus
Plebeia carrago, triumphus
Nobilior, quoties arenam
Par monstrat hostis. Qvare Otiens Tibi
Audaciori quæritur æmulo,
Geluq; concretas, acutâ
Nec glacie Geta vedit undas.
Palmare flumen fluetibus intulit
Se non supiniſ, naufragium statim
Ferendo Tauricæ, furenti
Ingrueras quoties fluento.
Vexilla pugnax quæ tulerat manus,
Regnantis & quæ gratia Principis

Insomnis in munus laboris

Ulro dedit, Tibi militare

Ad bella signum! non puduit sequi

Martem vel ipsum, quandoquidem manu

Vexilla portabantur illâ,

Quæ gladio nisi, vel tripenni

Affveta telo. Mox iterum gravem

Implevit ingens Scipio dexteram :

Et hic paludatos, Achillis

Hasta velut, peperit triumphos.

Nunquam in virili nempè manu rude

Inerse telum. Clavi etiam potes

Præstare, quod clavâ; loco arcæ

Si solidas reserabis arces.

Ibit per ipsas fama Propontides !

Tantiq; fulgor Nominis aureum

Evincet Hermum : non Idaspem

Non tumidum magis æstimabit

Fortuna Gangem; pulchriùs alluit

Qui scuta pro auro, fert Garamantide

Qui tela pro gemmâ, corusco

Qui remeat SRENIAVA ferro.

ODE VI.

*Nemo Patriæ tanta tribuit, ut nob
plura acceperit.*

Tan-

LYRICORUM LIBER III. 227

Tanta nemo Patriæ
Rependit unquam, quanta de benigno
Eius accipit sinu.
Utcunq; nasci sit bonum perenne;
Ast ali perennius.
Laus sola, quod gignant, penes Parentes;
Amplior sed Patriæ.
Sustentat, educat, fovet, tuetur,
More matris optimæ.
A bellicis phalangibus secundat,
Hostiumq; turbine.
Spirare si licet malis repulsis,
Omnis inde spiritus.
Hoc fonte manant gratiæ, beata
Hoc volupta margine,
Felicitas hoc omnis ex fluento.
Vana Patriæ Patris
Plerumq; nomina, tituli tumentes.
Vel profuso sanguine
Das debitum Matri tuæ tributum.

ODE VII.

AD

M A R C U M

M A T C Z Y N S K I

Terrarum Russicæ Palatinum,
Varezensē Scholarum Piarū Fundatorem.

F 4

Eone

128 BENEDICTI à S. JOSEPH

EOnè tendam præcipiti ferox

Vates volatu? quò celeres vibrat

Sublime per nubes & auras,

Æthereis propior coluris

Festinus alas Accipiter? petit

Quò celsiorum lumina syderum

Nimboſq; inaccesſoſq; tractus,

Et reliqui nova regna mundi

Impune pennis scindit alacribus?

Inusitatos nēc tenues agis

O Magne MATCZYNI! volatus,

Accipiter properas avitus

Adurget alas, cùi paribus comes

Inſtructa plumis Gloria ad ultimos

Uſq; uſq; luctatur Triones,

Teſq; ſuis ſuper aſtra pennis

Portare tendit. Profer in æthera

Corpusq; mentemq;, effugit inſimas

Mens magna valles, quam ſub iſpos

Dexteritas vehit iſpa cœlos.

Credetis? urbes, & capitis minor

Recedit orbis, regna volatilem

Ivere ſub pedem. Io magne!

Heitor ovas, ſuperoq; nomen

Inducis axi. Te ſuper algida

Remotioris littora Bosphori,

Dacumq; Getulumq; ſupra

LYRICORUM LIBER III.

229

Fama vehit, Rhodaniq; canas
Excedit undas. Ibis & ultimis
Noscere Colchis ; ibis & ultimis
Noscere Bactris , Fama promptam , &
Accipiter movet ultrò pennam.

ODE VIII.

*Nihil in mundo securum, quod
prosperum.*

S Tat nulla certo prosperitas loco.
Rerum beatos tangere limites,
Immane portentum , omne lætum
Ambiguo solet ire passu.
Qvæ firma credis , continui docent
Caduca casus : non ebori fides ,
Aut pallet, aut rubet, molestâ
Nulla caret Cynosura nube.

ODE IX.

A D

REMIGIUM SUSZYCKI

Cracoviensem Canonicum,
Scholasticum Lanciciensem.

F 5

Se.

Serenissimorum Principum

ALEXANDRI
& CONSTANTINI
Moderatorem.

Hirone sub quo, s^epius interest,
 Et magni Achilles à teneris statim
 Formentur annis, ad Coronas
 Et geniti vigilem requirunt
 Omnino curam. Nos adeo sumus
 Qui turba simplex, qui populi sumus
 Servire nati, subditosq;
 Quos rutilis dedit esse sceptris
 Natale fatum, præcipuos tamen
 Semper Magistros poscimus, ultimam
 Minante natura ruinam,
 Ni ingenua stabilitur arte.
 Tam verò Regum quos diademata,
 Quos cincta summis purpura fascibus
 Expectat, & regale obryzum
 Quos cupidis manet ultrò votis,
 Quantum educari pertinet! indoles
 Privata quando negligitur, sibi
 Vel admodum paucis nocebit,
 Exiguum paritura damnum.

H
n
R I
I N
im
18
am
is
At

LYRICORUM LIBER III.

731

At quos theatri publica Principis
Orchestra poscit, cùi cydares student,
Cùi summa maiestas paratur,

Hic proprio famuliq; damno
Nutritur orbis, si male sedulam
Custodis Argi respuerit scholam;

Et si gubernatrix ab ipsis
Non fuerit bona norma cunis.

Sunt multa regnis damna, nec interim
Durare possunt; à male Principis

Regnantis instructâ iuventâ
Perpetuæ populosq; vexant

Regnumq; clades: nec licet his malis
Sperare finem, ni vel in ultimo

Agone Regnantis, vel ipsis
Dum veniunt sua busta regnis.

Hinc ita magnos cura frequentius
Movit Philippo: hinc Theodosijs

Impensus est labor, quis esset
Arcadij moderator? & quo

Ductore posset tam Imperij gravem
Subire molem, quam diademate

Cinctus, paludata decoram
In trabea perhibere scenam.

Hinc & IOANNIS sollicitum petit
Res ista pectus, quonodo Lechice

Crescens ALEXANDER coronæ,

F 6

Qno-

132 BENEDICTI à S. JOSEPH

Quomodo Sarmaticis & alter
 Natus triumphis Filius indolem
 Ad regna formet, formet & inclitam
 Dignamque CONSTANTINO opimis
 Imperijs solijscque mentem.
 Nam si IACOBO Sarmaticas prior
 Lacina spondet Iunoque purpuras,
 Non vult ALEXANDRUM, coruscō,
 Non alium spoliare Fratrem
 Intendit ostro. Sunt ea nomina
 Formata sceptris; est ea maximi
 Fortuna Patris, Filiorum ut
 Quisque suam teneat Coronam,
 Regnique pomum: cum Iagelonico
 Et Casimiro non patrius nisi
 Servivit Orbis, sed relictam
 Regna alibi petiēre prolem.
 Fortuna nullum deseret; omnibus
 Sunt regna natis, si puerilibus
 Non desit informator annis,
 Spemque novis foveat tiaris.
 Tu tu ille tantæ rector es indolis,
 Tu ad Sceptra formas progeniem optimi
 O digne SUSZYCCI IOANNIS,
 Tu Lechicæ sobolem MARIAE.
 Augusta proles vel sapientiam,
 Vel fræna mentis disicit, & ubere

In

LYRICORUM LIBER III.

133

In regna plausu, se Leonem
A tenero manifestat ungve.
Crescit futuris gloria sacerulis;
Orbisq; spectat, quantus hic Hercules,
Et ille quantus est Achilles,
Deq; tuæ studio Minervæ
In quanta surgit culmina Patriæ
Ornanda Scuto. Iam video, æquitas,
Et illa quæ Reges adornat,
Temperies bonitasq; morum,
Vultus sereni blandaq; comitas,
Regniq; legum magna perities,
Et cuncta, quæ Regnante digna,
In dociles abidere mentes,
Sed te Magistro. Quandoq; videm tibi
Fortuna nostri credita Cæsaris,
Da vela latus, spesq; nostras
Sollicitis moderare remis.

ODE X.

Sic quosdam Fortuna favor, vel vir-
tutis commendavit opinio, ut ipsa-
vitia putentur virtutes.

Hercules toto celebratur orbe,
Hercules pulchris ubivis triumphis.

Ple-

124 BENEDICTI à S. JOSEPH

Plenus incedit, faciuntque grande
Sacula nomen.

Quod Leo quondam Nemeæ timendus
Sensit oppressos graviter lacertos,
Et quod impactæ gemuit sub alto
Vulnere clavæ;

Quod coruscanti radians in auro
Mænali demum superata cursu
Cerva pernici, quod & Hydra strictum
Hauserit ensem;

Non levis Taurus populis quod horror
Hesperijs olim reboans in agris,
Quodvè Sus vastæ Arcadiæ potentem
Senserit iustum;

Lata discurrens canit universum
Fama per mundum, memoresque fasti
Herculem clamant, sua dantque tantis
Præmia gestis.

Et tamen scimus, quod & impudenti
Est Leo donum positus puellæ:
Scimus horrentes maduere nardo
Quomodo crines.

Scimus, ut duro manus illa ferro
Nata, vel fusum muliebre sumpsit,
Vel tubam ponens cecinit nugacis
Carmina plectri.

Scimus, ut clavam pudet haud virili

Fa-

LYRICORUM LIBER III.

135

Fæminas inter studuisse penso,
Flexit ut Martis soboles ad unam

Transfuga lènam.

Hercules felix tamen inter istos
Semper excessus, vetus illa magnum
Herculem clamat, memoratq; præsens

Sæpius atas.

Proh! quid id tandem? scelerum nefandus
Orbe quod toto celebretur hæres,
Quod sub illustris vitium triumphet

Pallio honesti.

Credo Fortunæ favor est, & illa-
-Opinio gestæ semel orta vitæ,
Ipsa virtutes putet ut tenaci

Crimina sensu.

Sit miser, certos habeatq; nævos,
Creditur magnus: qvia fama pronis
Quem levat ventis, etiam per ipsas

Emicat umbras.

ODE XI.

AD

STANISLAVM WITWICKI
Episcopum Posnanensem.

Ergo minacem fatidica face
Planeta vultum, & prodigialum

Arca.

136 . BENEDICTI à S. JOSEPH

Arcana Saturnus dierum
In Lechicum quoq; portat orbem?
Pridem Cometarum exitialibus
Ardemus astris ; syrmate longior
Pridem redardescit favilla
Igniferis metuenda virgis.
Credetis? io ! flammivomos trahens
E nube crines sydus in Arctico
Fulsit Polono , faustiori
Sarmaticis radiavit igne
Planeta terris. Surgite Sarmatae
Et emicantis lumina syderis,
LUNAMq; , nativasq; STELLAS
Multisonis celebrate sistris.

O D E XII.

A D

M I C H A E L E M
à Visitatione B. M. V.

Scholarum Piarum.

Post administratum optimè gesti
Provincialatus munus, Religiosæ suæ
quieti modestissimè vacanciam.

N On illa imperij famæ ,
Non hæc sollicitæ cura superbizæ,

He

H

bem?

ens

AS

M

efti b.
osæ suæ
m.

Ho.

LYRICORUM LIBER III.

137

Humanam beat indolem,
Sed desiderijs parta pijs quies,

Sævi nescia turbinis,

Ipsorumq; potens æmula Cælitum.

Hâc Tu pace beatior,

Quam si Baetra tuis subdita nutibus,

Vel subiecta foret Tyrus,

Vel dives Phrygiæ Persia purpuræ.

Inter dum Iuvenes manes,

Quos primò teneræ vere pueritæ,

Vitæ sancta serenitas,

Circumfusa suæ luce modestiæ

Unos format in Angelos,

Et planè medium constituit polum.

Nil tali melius domo:

Nil post Empyreas nobilis plaga.

Terris esse domesticum,

Et cælos humili tangere vertice.

Sed Tu non MICHAEL fores,

Ex his Angelici ni fierent chori.

Princeps Militiæ Sacræ,

Verbo & compositis moribus eminens,

Comprêndis satis omnia,

In se, quæ inferior continet Angelus.

Tantâ cumq; modestiâ

Privatus tacito vivis in angulo.

In nos imperium tamea

Et

128 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et quædam placidi sceptra tenes Patris.
 Nam quidquid sumus, est tuum;
 Et nostrum esse, tuo ex esse stat, & stetit.
 Da signum MICHAEL tubâ,
 Et prompti sequimur classica milites.

ODE XIII.

*Didonis, & humana in promissis
suis inconstantia.*

ME prius tellus subitè dehiscens
 Sorbeat, totam rapiatq; hiatu,
 Me prius vortex ferat, & profundum
 Mittat in amnem,
 Me vel immitti iaculetur arcu,
 Vel nimis saevis perimat severus,
 Fulminum nimbis, pluvioq; tollat
 Iuppiter igne.
 Ut vel infernas Erebi sub umbras,
 Tetra pallentis vel in antra mortis,
 Et tenebrosæ miseranda pergam
 Limina noctis,
 Te Pudor quam si violem, vel illa
 Iura dissolvam, quibus obligata
 Haecenùs vixi, retinens prioris
 Fædera vitæ.

Re-

LYRICORUM LIBER III.

136

Regna vel Mavors Rhodopenq; donet,
Vel suam Delon, Clariosq; fines,
Delphicam Lesbon , tribuatq; dites

Phæbus Amyclas.

Nec Iovis Cretam volo ; prima quondam
Cui fides à me fuit : illè nostros
Servet affectus , alium recuso

Nosse maritum.

Audijt tristi recubans in urna
Ille qui primos tenuit iam amores ,
Hæcq; commotus loquitur dolenti

Corde Sichæus.

Dicis id nostris malefida tædis ,
Ecquid internum tenet ille pectus
Ignis , ut totas vehemens adurat

Flamma medullas?

Sepibus tædas adhibeto , tanto
Non flagrant æstu, stipulamq; non sic
Fomes exurit , mala sponsa quanto

Ureris igne.

Cerva defixo semel icta telo
Horridis errat fugitiva sylvis,
Interim nescit, latus alta quando

Læsit arundo.

Ureris Dido, neq; Luna svavem
Impetrat somnum ; vacuas per ædes
Hinc & hinc curris, positisq; marces

Langvida stratis.

140 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et licet prandes , licet inquieta
Sæpe convivæ loqueris , sub imum
Intrat Æneas penetrale capti

Non benè cordis.

Interim cessant operæ , nec Urbis
Tecta consurgunt , validæq; turres
Et domus cessant ; posito quiescunt

Mænia vallo.

In nemus fert mens ; it odora pone
Vis canum , stipant equites , Phrygumq;
Est frequens tecum comitatus , aditat

Dardanus hospes.

Credis in nexos quod itura casses
Ursa , vel missò iaculo quod Afram
Tigridem prorsùs perimes , ferumq;

Dente leonem?

Non aprum , fulvos neq; tanta cervos
Quærit indagò ; capienda laxo
Dama tu reti , peritura tenso

Tu lupa casse.

Fulgurat cælum , seqviturq; plenus
Grandinis nimbus , nova quisq; quærit
Tecta , sub tanto queat ut latescens

Sistere nimbo.

Troius Æneas fugit , & tu eadem
Sola speluncam petis : ardet æther
Igne , sed nec tu miseranda parvo

Uteris æstu.

Obst
Obst
Et V

Coni
Et te
Nesc

Fing
Pelli
Crin

Hact
Exp
Heu

Sap
Sap
Ner

Ver
Et
Nos

Hæ
Ira
Ira

LYRICORUM LIBER III.

141

Obstigit rectum , pietasq; , primus
Obstigit sanè pudor ; at Cupido
Et Venus vicit, quia prostitutum es
Paſſa pudorem.

Coniugem dicis , sceleris sub iſto
Et tegis nomen titulo? supernus
Nesciat tanquam polus, & coruſci
Regia ſolis.

Finge prout viſum; vaga fama turpem
Pellicem ſpargit, penetravit iſte
Criminis rumor Lybiām , meaq;
Detulit auri.

Hactenus fractum Phrygiæ pudorem
Exprobat læſus Dominæ Sichæus;
Heu! quotus noſtrūm gravioris haud eſt
Criminis author?

Sæpius cælo , ſuperis vovemus
Sæpius Divis ; maculandus ullo
Nemo qvod noſtrūm vitio ſequentes
Vivet in annos.

Venit interdum brevis hora, parvum
Et ſuæ poſcit ſpatium voluptæ ;
Nos Dei obliti ſcelerum lutofis
Mergimur undis.

Hæc dies dicit, quia nulla noſtrum
Ira pulsabit violenta pectus ;
Ira non tantum, ſubeunt ſed atri
Caſtra furoris.

142 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Hæc dies dicit, quia nulla puram
Vis subintrabit minus apta mentem;
Heu! Venus nostris quoties potitur

Integra castris.

Hæc dies dicit, quia non avaro
Vile quæretur studio metallum;
Ecce non aurum, minimus sed hæret

Pectore nummus.

Hæc dies dicit, quia lassa morbis
Ad suum rectum remeabit ætas;
Sanitas venit, tenet omnis ægrum

Vita teponem.

Millies cælo, superis vovemus;
Millies cælo superisq; factum
Frangimus votum, similes furenti

Semper Elisa,

Heu! quid infidi superos, Deumq;
Ludimus? lapsi meminit pudoris
Impudens Dido, temerumq; lavit

Sangvine crimen.

Nos Dei iustum retainentis iram
Prorsus oblii, scelerum vadoso
Mergimur cæno, immemores sequentis

Undiq; pænæ.

ODE XIV.

AD

AD

R A Y M V N D V M
à S. C A T H A R I N A

Scholarum Piarum.

*Dum ei Author Lyricorum suorum
curam commendaret.*

VT absq; nævo vivis , & integra
Servas profundæ regna modestiæ,
Sie vive mi RAYMUNDE; nostri
Interea memor esto partus.
Labore proles nata meo , mcā
Qualiq; Musā, Matre ; domesticis
Non vult supersedere tectis ,
Sed medijs cupidè theatrum
Aspirat orbis. Non, modico memor
Se Patre natam ; non, inopum memor
Natalium fortis , per urbes
Per varias cupit ire terras.
Mitto , protervus quò trahit impetus ,
Custode sed Te : sit tenuis licet
Pauperq; Tu contende, ut omni
Circumeat tamen absq; nævo.

ODE

ODE XV.

A D

Vetustissimam.

C O R V I N O R U M
Familiam.

*Cum suo Corvo diutissime
perennantem.*

V T ut sit ipsis vana superstitem
Vixisse CORVUM fabula sacerulis,
Vester secuturos legendam
Historiam dedit in Nepotes.

Non una CORVUM sacula grandibus
Implere fastis, postquam adamantinis
Is ipse captivam catenis

Parcam agiles agit ante currus,
Et pro tributo stamina strenuae
Prolixa vita mandat aheneis

Ducenda fusis, temporumq;
Pensa gravi solidanda ferro.
Et cum frementis monstra Propontidis,
Aut astuosi regia Bosphori,

Austerq; inaccessiq; Phocæ,

B

PH.
U M
ffimè
ulis,
ibus
inis
us,
tidis,
Et

LYRICORUM LIBER III.

145

Et gelidi simulacra Cauri
Plerosq; terrent à medio brevis
Ardore cursus , ille tot impiger
Decurrit ætates ; volucrem
Nec spatjs cohibet volatum.
Vos illa tantæ , Vos Soboles Avis,
Vos è Quirinis proveniens jugis
O! Magna CORVINI propago ,
Per Proavos Atavosq; longum
Impletis ævum: cùmq; alias domos
Absumit ignis, vel violentior
Everrit Eurus , aut hiulcis
Trux Boreas, Aquiloq; nimbis,
Vastantq; fessis tempora sæculis ;
Vos à tot annorum ordinibus gravem
Nescitis occasum, perenni
Sed solidos adamante menses ,
Sed ducta duro sæcula marmore ;
Sed fusa forti, ac impenetrabili
Momenta ferro, sed metallo
Perpetuas numeratis horas.

O D E XVI.

A D

VINCENTIVM à S. JOSEPH
Dum Romam ad Generalia Comitia
electus illuc infirmus ires , & tan-

G

dem

*dem sanus, & Scholarum Pia-
rum Provincialis rediret.*

NIl fata versùs, nil adamantinos
 Contra Polorum possumus ordines;
 Ut quémq; virtus, vel benignè
 Respiciens Cynosura blando
 Dignata vultu, quemq; suæ Deus
 Commisit urnæ; spebus hic illico
 Illudit humanis, videtq;
 Consilijs hominum supremum
 Non stare Numen. Te licet arida
De pasta febris, Te macies licet
 Morbusq; non cessans ad almam
 Ire diu prohiberet Urbem:
 Periculosum fida cohors neq;
 Permisit unquam aut svasit iter; tamen
 Te Fata spem præter, beatæ
 Incolumem statuere Romæ.
 Quem fata amico prona fovent sinu,
 In seq; cælum suscipit, huic nihil
 Humana vis obest: per ipsa
 Letiferi quoq; colla morbi
 Calcando pergit: nec pueriliter
 Deridet ægrum, nec iocularibus
 Vexat cachinnis, ast amicâ

Pren-

LYRICORUM LIBER III.

147

Prensat honor recreat̄ dextrā.
 Sic post flagrantū tormina febrium
 In sanitatis promptiū effedo
 Te prima devexit potestas,
 Præpositi officiumq; Patris.

ODE XVII.

AD

ANDREAM ŁACKI

Infulatum Olycensem
 Gnesnensem, Loviciensem,
 Canonicum

Tribunalis Regni Vice Præsidentem.

Fama refer, nostris iterū se transfuga re-
 Sistere visa Themis. (gnis
 Nec iam per varias extorris currere sedes
 Vel vaga tecta cupit,
 Postquam ŁACCIA CIS defendi sentit ab
 Seq; suamq; domum. (Hastis
 Non audet vitium grandes attollere cristas,
 Tela nefas reprimunt.
 Et malesana coquunt aliquam si pectora cul-
 Pæna comes seqvitur. (pam;
 Tuta fides, nulliq; patent sua limina fraudi,
 Nec sua tecta dolo.

G2

Hinc

148 BENEDICTI à S. JOSEPH

Hinc taceat veteres ætas transacta Solones,
Numina Iustitiae.
ANDREâ divina Themis præ Iudice, nul-
lum
Iura petunt alium.

ODE XVIII.

A D

IOANNEM BONAVENTVRAM
K R A S I N S K I
Palatinum Płocensem.

Dum Varsaviæ sumptuosissimum
Familiae suæ palatum erigeret.

NON regna mundi , non Phrygias ego
Inviso moles , non Babylonios
Prospecto muros , sat dum in illa
Pono pedem vetus hospes urbe ,
Quæ prima nostris Principibus data
De lege sedes , qvæve , vacat thronus
Si qvando Lechicus , vacanti ,
Prima legit Dominum Coronæ.
Hic hic Qvirites quantam ego surgere
Contemplor ædem , quam neq; Punica
Molita Dido , quam stupenti-
-Anchisiades oculo revolvens

Non

LYRICORUM LIBER III. 149

Non vedit unquam, conspicio domum,
Magale qvondam. Pars manibus suis
Immensa volvit saxa , grandes
Pars alia è Parijs columnas
Excidit instans rupibus. Arx Iovis
Non illa tanti, Regia non fuit
Ac illa Solis, & pyropi , &
Cujus ebur rutilum tegebant
Ult tigna, sic omnem undiq; parietem.
Non illa Memphis pyramide in sua,
Dictynna vel templo; superbâ
Majus opus Babylone, magna
Urbiq; compar penè domus: potens
Quam si videbit Iuno; suam statim
Samum relinquet , & KRASIN^î
Magnificas habitabit ædes.

ODE XIX.

A D

IOANNEM CHRYSOSTOMVM

a S. PAULO

Scholarum Piarum

Per Poloniam & Hungariam

Visitatorem Generalem.

D Escende celsis hospes ab Alpibus,
Hetrusca non Te detineant juga !

G3

De-

150 BENEDICTI à S. JOSEPH

Descende ! Florentina Chloris
Non patrijs remoretur hyblis.
Et nostra tellus explicat uberes
Planosq; campos , & Lechicæ sua
Sunt prata glebæ , sunt fragrantes ,
Lætus ubi spatiaris, horti.
Quidquid moratur magne CHRYSOSTO.
Fixumq; reddit; pone mōras, amor (ME
Te nōster, aspectusq; nōster
Sollicitis vocat ultro votis.
Auditis ? ut jam Fama volucribus
Se tollit alis, utq; CHRYSOSTOMUM
Venire per campos , per urbes ,
Et cupidas perhibet per aures.
Imus Poloni ! lætitia viæ
Plausuq; frendent ; it Calasantia
Pubes , & arctis destinatum
Læta tenet manibus IOANNEM.

O D E XX.

Rerum omnium jactura reparabilis,
præterquam temporis.

T Hesauris Arabum majus, & aureo
Pactoli pretio tempus, inanibus
Si transit studijs , irreparabile
Damnum , & perpetuum malum.
Fortunæ varias ut quis opes diu Fe-

Felix
Posse

Et ta
Iussu
Duci

Hic a
Resta
Iactu

Priv
Priv
Qva

Bell
Alt
Et

Hic
Liv
Se

Te
So
Da

EYRICORUM LIBER III.

151

Felix in propriam detulerat domum,
Possebitq; , niger quas habet Æthiops ,
Pleno divitias sinu.

Et tandem miseram pauperiem pati
Iussus sollicitos in tenui lare
Dicit sæpe dies , exiguus focus

Lautas nec retinet dapes.

Hic amissa potest prædia , pauperem
Restaurare domum , qui modici subit
Iacturam minimam temporis , omnibus

Fert damnum gravius malis.

Privatur placitis alter honoribus,
Privariq; dolet : sed veniet dies ,
Qvando munifici gratia Principis

Largis depluet imbribus.

Belli præcipitem perdidit aleam
Alter sangvinei , mox animum erigit ,
Et vires revocans egregius redit

Fusis vicit ab hostibus.

Hic famæ subiit grande periculum
Livorisq; minas , mox iterum innocens
Se virtus pérhibet , famaq; subdolis

Fit non læsa cuniculis.

Tempus dum stolido perdimus otio
Socordesq; dies , nemo resarciet
Damnum , præteriti consilio carent ,

Qvo passu redeant dies.

G 4

Si

152 BENDICTI à S. JOSEPH
Si rectè sapies , nec minimum boni
Absumes spatiū temporis, vnica
Nam vel si hora abeat, non retinebitur
 Multis deinde repagulis.

ODE XXI.

I G N A T I O
à S. STANISLAO
D O M I N I C O
à S. THOMA AQVINATE
V E N C E S L A O
à S. FRANGISCO

Scholarum Piarum Religiosiss; uteri
nis Fratribus.

Q Vid vestra nobis attulerit trias ,
Quid eruditæ mentis, & ingenii
Gaza illa dives ; nemo nescit ,
Invidiæ nisi quem malignus
Adurit ignis. Cùm reliqvis tuba
Et dura Martis classica Fratribus ;
Cùm castra Bellonæ , vocantis
Cùm litui placuere campi ;
Vos ad quietæ Palladis otium,

Vos

Vos castra seu ad claustra modestiæ
Iuistis , innocentē vitâ
Egregium peragendo cursum.
Sed castra spernunt, claustraq; desides
Odêre mentes , his gladius datur,
His penna, prout cuiq; visum ,
Hoc meritam trahit amne laudem.
Ad arma qvos Mars Sarmaticus suo
Accendit æstu , sanguine congruum
Soluere iam pensum, Minervam
Ingenio , calamoq; prompti
Vos fæderatam redditis , indole
Illâq; nostram per CALASANTIDEM
Regnatis insignes , ut ipsa
Non alibi reperiisse Pallas
Potentiorē gaudeat ægidem ,
Non regna Svaldæ, qvam dociles ubi
Cujusq; vestrū tam eruditè
Introijt, tenuitq; mentes.
Vivunt profuso sanguine nobiles
Post fata Fratres, ingenio datum
Certare vobis , hoc volantem
Ingenio retinete famam.

S E R E N I S S I M Æ
H E D V Í G I E L I S A B E T H Æ
A M A L I Æ

Principi Neoburgicæ
Dum Serenissimo IACOBO Polo-
niæ Principi despontata Sarmaticos
fines ingredetur.

P Rome terra, festiorem
Prome tellus lœta frontem :
Sume molles compta cinctus
Martis egressa nimbis ,
Quando Aprilis nuptiale
Administrat ipse festum, ferta flores con-
Alemanni Nympha Rheni, (gere
Maximi proles PHILIPPI,
Cæsarum Regumq; sangvis
Patrio fertur LEONE.
Et marito capta SCUTO
Principi Princeps novâ se fert IACOBO
Iamq; cano sparsa crine (Palladem.
Bruma sævas clausit arces,
Durus Athlas non nivoso
Dissipat nives Olympo ,
Algidis nec crudus armis

LYRICORUM LIBER III. 155

Hæmus altas stringit ornos , nō propinqvas
Non tepentes afflat auras (arbores.

Eurus udo tristis ore.

Non fatigat insolenti

Vasta Caurus funda flabro,

Sævientis flatus Austri

Non meantem torqvet Istrū, non Polonum

Qvā Neoburgica Diva (Vandalum.

Delicatum ferre passum

Allubet , statim satelles

Te frementis pulchra plausūs

Scena stringit, te trecentas

Excitata per plateas prompta stipat gloria.

Blanda dulces aura risus

Per nitentem dicit æthram.

Ipsa Chloris liliorum

Et rosarum fert canistra.

Tam genitæ qvam ligustra,

Tam cupressi, qvam racemi, nuptam adorât

Hospitem iam fige calcem- (Principē.

-Hebe nova Herculis Poloni :

Atq; segnes pone tractus ,

Limpidus dum servit àér,

Prende lauros , & fatiga

Mille soles , mille lustra , mille Princeps

(sæcula.

BENEDICTI à S. JOSEPH
ODE XXIII.

Vtrisque

SERENISSIMIS NEOSPONSIS

Dum in Patriæ limitibus obviam
convenirent.

Creditisne? Fama postquam
Nuntiat Sponsam IACOBI
Patrium liqvisse Rhenum,
Et Lecho stetisse tractu;

Pax ameno ridet ore,

Ac IACOBUM dulcis Hymen ire gaudet
Regijs tunc læta Sponsis (obvium.
Sumit amplum terra cinctum.
Nec nivosos novit imbres

Nec polares sentit iras,

Subque plantas utriusque

Spargit herbas, spargit hyblas, larga spargit
Hinc roseta de paterno (lilia.

Prodiere rubra Pæsto.

Inde blandis nardus hortis,

Inde lætis caltha campis

Crescit, & viam decoro

Flore sternit, sternit omnes Flora vernans

Ponit udos Cyclas imbres, (femitas.

Asperas hyems pruinias:

Non

LYRICORUM LIBER III.

157

Non fatigat sœvienti
Valta Caurus funda nimbo.
Excitati sed svaves
Trudit alas, trudit auras sibilus Favonij.
Lenè Vandalus susurrat,
Carpathus strepit choreis :
Ex Eois tollit undis
Lucidas Phæbus quadrigas,
Et nivis pro turbulentio
Rore lætos spargit ignes, læta spargit lumi-
Perge alacri Sponse passu, (na
Perge alacri Sponsa passu ;
Iunge amicam uterq; dextram:
Vos Salus, Vos Pax seqvetur,
Rifus uno, Plausus uno,
Faustitasq; Comitasq; Vos seqvetur tramite.

O D E XXIV.

A D

ALEXANDRVM BYKOWSKI
Scholasticum Cracoviensem,
Gnesnensem Canonicum.
Alluditur ad Gentilitium.

G R Y P H E M.

R Eciprocanti Gryphs alibi pede
In Atticarum marmoreis capax

Lu-

158

BENEDICTI à S. JOSEPH

Ludit chorearum theatris ;
Hic levibus patuisse circis ,
Et cum rotanti ducere flexiles
Gyros magistro respuit , alitem
Sed tentat excusum , parato
Quadrupedem qvia prona currum
Fortuna GRYPHI iungit , & impigro
Dat frena collo , per mare , per solum
Fortuna cum tanto jugali
Per varias abitura terras
Auriga felix . Subtrahe te moræ ,
Tardis BYKOVI subtrahe passibus ,
Et scande currum : GRYHPS paternus
Veligeris vehet ultro pennis.

ODE XXV.

A D
STANISLAUM DABSKI

Episcopum Vladislaviensem.

Io festivis sonet io ! campis ,
Dignus illustri resonare plausu ,
Ipsa quem virtus merito recenter
Ambit honore.
Io festivis sonet io ! campis ,
Io ! iam primis revoluta scenis

LYRICORUM LIBER III: 159

In STANISLAI properat decorum
Sepia nomen.

Ibis insigni per inane passu,
Præsulum splendor , speciosa pulchros
Fama cùi amplis cumulare pergit
Ductibus annos.

Ibis emotas super Orbis oras !
Ac diem tardo rapiente cælo
Patriæ vives decus , & Polonæ
Gloria Gentis.

ODE XXVI.

A D

LVDOVICVM d' ORGEVAL
Dapiferum Livoniæ
S. R. M. V Colonellum.

BEllona Marti connubialibus
Seu juncta tædis, seu qvoꝝ bellico
Dilecta sit soror Gradivo
Fulminei soboles Tonantis ,
Non curiosus dispiuto : sit penes
Hæc fabulosas historias fides ,
Martisqꝝ Minervæqꝝ verum ,
Te sat erit LUDOVICE pullum
Si plectra cantent. Gallia fertilis

Ple.

160 BENEDICTI à S. JOSEPH

Plerumq; tales educat indoles ,

Ut ad Pyrenæos Latinum

Inveniant Helicona montes ,

Hæmumq; bellis perpetuam domum :

Musæq; eadem Castalias colunt

Quæ forte ripas , non minori

Velivolum studio Garumnam

Omnino servant . Sic ibi Martium

Qvæ stringit ensem ; non refugit manus

Et eruditam ferre pennam ,

Ingenijq; acies eadem

In mente , qvæ ferri est : ibi paginæ

Vagina concors ; nec gladio nisi

Concessus est campus , disertæ

Sunt etiam sua rostra lingvæ :

Ibiq; ijsdem collibus eminet

Parnassus , Hæmusq; , & cytharam solet

Audire qvæ Phæbi , canoræ

Illa tubæ qvoq; servit auris .

Sic Gallicæ te nutrîrant scholæ ,

Sic Musa fovit , Strymonio simul

Ut cresceres Marti , parando

Ad geminam monumenta famam .

Ut verò pigram degenerat qvoq;

Fons in paludem : non it ab ostijs

Si qvando primis , & se eodem ,

Natus ubi est , malè servat amne :

Et

LYRICORUM LIBER III.

161

Et planta vix se latius explicat,
Natale si illam detineat solum,
Nec alteri translata terræ,

In proprio nisi marcer agro ;
Sic Tu Parentum limine prodiens ,
Nec flexuosi littore Seqvanæ
Contentus , ivisti per amplum
Ulterius poliendus Orbem :
Tagiq; primo pergis ad impigras
Lustrator undas , qui haud ita proprio
Gavisus est auro , ut cruento

Dum micuit tua dextra ferro.
Hinc illa tellus , qvæ veteri diu
Collisa Romæ , divitis ubere

Nunc clara glebæ , qvam Britannum
Nereidem manifestat æqvor.
Hinc Scaldis ingens , hinc Venetum tibi
Lustrata Thetis , nubiferas subit
Hinc quidqvid aut transcendit Alpes ,
Et reliqvas domina inter Urbes ,
Accessa Roma est ; omnigenæ capax
Tu ubiq; famæ , seu lituis crepet

Ad arma Mavors , litterata
Seu studijs recreet Minerva.
At Marte postqvam sub Lechico tua
Bellare virtus cœpit , & optimam
In Białocerkuensi theatro

Mens

162 BENEDICTI à S. JOSEPH

Mens habuit generosa scenam ;
 Tunc illa quercus (qvæ nemus integrum
 Tam cingit amplè, ut qvanta sub arbore
 Est herba tota ; tanta totam
 Illa eadem superare sylvam
 Annosa quercus possit) aheneas
 Ultro securès, ultro Erisichtona
 Vocat, nec indignata, frondes
 Si pariter , pariterq; rami
 Scinduntur : ipsi dummodo adoreis
 Servire possint , & meritam manum
 Ornare ; tunc Dodona palmas ,
 Tunc virides dat Apollo lauros ,
 Ac ipsa Delos : tunc Driades suis
 Cedunt choreis , tunc manibus novas
 Texere qvas qvondam coronas ,
 Utro tuæ Ludovice laudi
 Et ultro cedunt. Sed grauioribus
Quò plectra pergunt affona classicis ?
 Si bella D' ORGEVAL, severa
 Si seqveris generosus arma ,
 Nec Pallas exsors; tam bene literas
Qvam castra nôsti : sic gladium foves ,
 Ut copules Marti eruditam
 Pieridum LUDOVICE mentem.

ODE

ODE XXVII.

A D

IGNATIVM à S. STANISLAO
Scholarum Piarum.

Nec Te seqvaci perfida Theseo
Fortuna privat , nec mihi mutuus
Tu deēris Hercules : amicas
Iunge manus , paribusq; mecum
Insiste fædus ponere legibus ,
Et reddam Orestem. Peccat aheneam
Qvi damnat ætatem , dolorum
Sollicitis queriturq; signis
Dedisse raros sacula Castores ,
Ego ipse Castor : si placet unicum
Assume Pollucem , & Lacones
Fama canet redijſſe Fratres ,
Orbisq; plaudet. Nec iuvat argui ,
Qvod sæpe vilis , qvi prior intimum
Testatur affectum , gregalis
Miles amor famulare nunq; vam
Nomen recusat. qvi licet impotens ,
Dat multa , si votum nimium dedit ,
Dum se dat ipsum. Me sodales
Nulla quidem tibi ferre dextras

For-

164 BENEDICTI à S. JOSEPH
Fortuna , gemmis ut pote defluus
Non pendit ullos cùi Tagus alveos ,
 Me dives ipso : fænerari
 Sed nec amor didicit , vel amplio
Venalis auro paucere torridos
Avarus ignes. Muneribus male
 Amor paratur , qvem profusis
 Qvisqvis avet retinere donis ,
Magis meretur , qvam tenet : at neq;
Accedo vilis sarcina , debito
 Vel absq; commodo , fidelis
 Si statuo monumenta cordis ,
Census sat ingens. Ditior Indico
Præ Gange candor , nec Mareotico
 Non maior auro , sed volucris
 Rara , fides , adeoq; multum
Fæcunda , verum quælibet Herculem
Si gignit ætas : sæcula Theseum
 Si tota dant unum , stupendis
 Indubie socianda monstris .
Admitte dextram , haud dissociabile
Et scribe paetum : velle perennibus
 Et nolle servemus diebus
 Semper idem , studijsq; prisci
Simus Dimantes. Qvis scit in alteras
An fama festis vecta curulibus
 Non ibit ætates , tubarum

Gran-

Grandiloquo recitans fragore,
 Vixisse & isto tempore Nestores,
 Vixisse amicos, qvos semel unicus
 Ut iunxit affectus, svaves
 Nulla dies dirimet catenas.
 Quis scit futuris fabula sœculis
 Non vana num & nos historiam ultimo
 Non demus ex nobis Nepoti,
 Unanimes retinendo mentes.

ODE XXVIII.

A D
 ER NESTVM NVGIVM

*Quid hæc omnia sunt, Opinio,
 Laudes, Elogia? Venti.*

Qvod Te fama levat, qvod proprijs NÜ-
 Sublatum manibus portet in æra (GI
 Applaudens populus, publica fervidis
 Qvod Te laus rapiat rotis.
 Credis Te solidis pergere curribus,
 Sub limiq; vehi celsius effedo,
 Infelix Phæton, heu! per inania
 Picti duceris ætheris.

Venti sunt, celebris non juga nominis,
 Venti plaustra ferunt, & nimium levis

Auræ

Auræ temo regit, non ita frivolis

Te committe jugalibus.

Qvid Thebis genito profuit Herculi?

Quid Pellæ domino? Ba&tra qvod & Tyrus,
Gades occidua qvod fremerent novis

Tanta ad nomina plausibus,

Unus follis erat, vel modicæ nisi

Flatus gloriolæ: mors subiit celer,

Et Famæ perijt fumus, in unicum

Et versa omnia pulverem.

Ingentis memores nonnisi nominis,

Et vitæ immemores vivimus, & tamen
Plausus nil hominum, nil dat opinio

Plenis turgida laudibus.

Virtutis studium qui tenet, hunc vehit

Festivis melior fama curulibus,

Importatq; polo, celsaq; prosperis

Fert in sidera passibus.

ODE XXIX.

A D

LVDOVICVM ZALVSCIVM

Suffraganeum Præmysliensem.

Vis Te Parentis gloria maximi

ZALUSCIANÆ splendor originis

Effu-

Effudit ignis ? qvæ superna
Parrhaſio dedit Ursa cælo,
Qvis misit æther ? rursus ab Arctico
Venisnè summo ? & nobilior trahis
Ignemq; temonemq; Solis
Per medios Phæton coluros ,
Infersq; terris. Num Tibi proprias
Pandora dotes deposuit , suis
Exuta donis ? num paternas
Calliope dedit ipsa sortes ?
Oyocunq; Præſul Te posuit die,
Qvicunq; & author ; non ego vilibus
Adscribo Te glebis , polari
Sed genitum venerabor AGNO ,
Datumq; terris. Non humiles Tibi
Adscribo cunas , purpureo cui
In ore Comitas refedit ,
Perpetuo memoranda cultu.
Te Te ZAŁUSCI ſtipat alacribus
Laus vera plumis ; Tu Lechico novus
Splendor Trioni , Tu futuris
Materies satis ampla fastis.

ODE XXX.

AD

A D

OTTONEM FRIDERICVM
à FELKIER SAMB

Palatinum Czerniechoviensem.

M Endace ni me perfida decipit
 Dioptra centro , cerno tuæ rotam
 O! digne FELKIER SAMB curulis ,
 Dumque rotam, simul & paratum
 Adverto currum. Non Cybele suis
 Deesse vellet prompta Leonibus ;
 Ambiret & magnus Camillus
 Hec patriam properare Romam ,
 Vehique Victor , quem niveis equis
 Romana miles sub Capitolia
 Secutus intrantem relato-
 -Ex Celtiberis hilarem triumpho .
 Non ille tanti currus , ab unico
 Cui axis auro, temo cui aureus ,
 Et ipsa curvatura puro
 Ac radij micuere ab auro ;
 Ut ista quamvis fracta rota est, vias
 Habere fuso quæ nisi sanguine
 Gaudet, triumphalique semper
 Tesqua solet superare cursu .
 I perge felix , nec vaga nubilis

Da-

Damnanda peplis lumina porrige,
 Sed inter ignes, inter astra
 Flecte tuum moderator axem.

ODE XXXI.

Ad Famam.

*Yt de Serenissimo IOANNE & e-
 xistente in Valachia Polonorum exer-
 citu nuntiet aliquid.*

T Erræ Parentis Nata, Fama quid files ?
 Mobilitate vigens
 Viresq; eundo possidens.
 Cur nubila inter abscondis tuum caput ?
 Cui oculi totidem,
 Plumæ quot extant corpore.
 Nostri I O A N N E S quid gerat Princeps
 Regia quid soboles ? (throni ?
 Quid militares ordines ?
 Prutumne victor & vagum emensus Tyrā,
 Moldaviæ populos,
 Infida Daci littora.
 Deditnè pugnæ copiam mixtus Dahis
 Concanus ? & Cilicum
 Armata telis agmina ?

H

Ivitne

170 BENEDICTI à S. JOSEPH
Ivitne Seres sub jugum? averso minax
Parthus eqvo, gravium
Vel grande robur Bistonum?
Hucusq; nobis innuens nihil, files
Fama, loqvax alias
Et orbe toto garrula.

ODE XXXII.

*Vane hominum curæ, Ò fortuna-
rum licitatio.*

Quam sæpe spectans ridet inutiles
Fortuna curas, dum studio nimis
Urgente venamur superbas
Divitias, & opes anhelis
Votis procamur. Deficit interim
Fortuna tantis parta laboribus
Nostrafq; spes ludit, nec illis
Tanto animi studio petitis
Permittit unquam divitijs frui:
Sed vix amicas exhibuit manus,
Infida subducit deinde
E medijs fugitiva castris.
Est qui capaci condat in horreo,
Quidquid paternis verritur areis,
Gaudetq; , sarculo boum si, &
Mille jugis arat inquietos

Olyris

LYRICORUM LIBER III.

371

Osyris agros : est etiam suæ
Qvi laxa pandit vela cupidini,
Qvousq; non plena peculâ
Tum vel opum sedet inter arcas
Parcus sibimet. Fit cui libera
Et hora non est, s;æpe qvod integras
Noctesq; consumit diesq;
Usq; adeo studiosus auri,
Et usq; nummi : cumq; superflua
Avarus aucep; cæpit opes, & his
Se sperat ulurum , scelestâ
Mors agili properat phaselô,
Et omne tollit , qvidqvad avarior
Collegit ingenti Euclio anhelitu ,
Hæresq; vel nequam subinde
In cyathis nepos abligurit.
O ! vana multæ cura pecuniæ ,
O ! spes inanæ! qvò cupidam magis
Mentem nutrimus , s;æpe plus illa-
-Esurit & magis æstuantem
Profert orexim. Sollicitudini
Quandoq; nostræ sit modus. Omnia
Sis plenus ; & gemmis & auro
Ultima te spoliabit hora.

H 2

ODE

372 BENEDICTI à S. JOSEPH

ODE XXXIII.

AD

STANISLAVM SZCZVKA,

Regni Referendarium,

Dum à morte SAMUELIS PRAZMO-
WSKI, Palatini Plocensis, relietam Ha-
statorum cohortem obsequio Patriæ
tenendam suscepisset.

LAus nulla major munificæ manus,
Quam postulantem dum Patriam fovet,
Servatq; censu liberali,
Nec modico retinet potentem
Sumptu cohortem. Taliter effluat
Et se profundens dextera clarius
Elucet, & dat eminentis
Signa satis generosa mentis.
Nam quid superbis nunc Arabum bonis
Pollere prodest? Mygdonias juvat
Tenere quid gazas? scelestus
Si nisi regnat amor tenendi,
Et largiendi nobilis exulat.
Inter Virorum non ego divitum
Exempla pono, quos avara
Mens nisi sollicitat, sitisq;, Qui

LYRICORUM LIBER III.

173

Quā parte magna divitiae affluant :
Et in petentis commoda Patriæ

Quo refluant finu, tenaci

Nullus amor studiumq; menti.

Immane monstrum ! si patulis nisi
Rimatur aurum faucibus Euclio :

Ad totq; fortunas, minaces

Excubias peragunt dracones:

Vel ille Serpens, Hesperidum aurea
Ad poma semper qui vigilat ferox,

Gryphesq; pennati, silentum

Ac domini nemorum leones.

Quæ liberalis dextera pulchrius

In militares effluit indoles,

Cum sicut herbam imber, vel humanum-

— Ut nutrita alimenta sorpus,

Sic ad viriles excitat impetus

Et Martialem sæpè animum favor

Regumq; Magnatumq;. Regno

Protinus est cuivis parata

Fortuna, quandò præmia bellicis

Sunt prompta dextris. Strenua qvilibet

Audere novit, quandò frustrâ

Nemo. Statim cadit atq; langvet

Heròa virtus, si rude, vel parùm

Videt metallum nobile, fulgidum

H 3

Si

174 BENEDICTI à S. JOSEPH

Si ponis aurum; & excitatur

Et celeres agitat triumphos.

Non peccat unquam Munificentia
In exigentem prodiga Patriam;

Laudemq; habet, qvi militares

Irriguo foveat amne mentes.

Sed ista qvorsum? ni Patrius Tibi
Gratetur Orbis, ni Lechici quoq;

Gratentur Hastati, profusa

Qhos retines refovesq; dextra

O Magne LVCI. Non Patriæ nisi
Hæc turma, laudi velitat & tuæ:

Tibiq; qvælibet perenne

Hæta levat cataphracta Nomen.

ODE XXXIV.

A D

JOANNEM BONAVENTVRAM

K R A S I N S K I

Palatinum Plocensem.

Valerij CORVUS in KRASINIO-

RVM & CORVINORVM

Nobilissimus Familys al-

tissi-

tissimè evolans.

P^olona Corvum Vanda, vel aureo
 Fortuna lenis copulat annulo?
 Fortuna? vel pernix citatis
 Fama iubet properare pennis
 Phæbi volucrem! cum levioribus
 Commune Nisus huic nihil alit;
 Qvi si volaturus per auras
 Plumigeris parat ire remis,
 Non segnis, uno sed cum Aqvilis gradiu
 Iam convolutum verberat àera,
 Iam sub coruscantem calenti
 Sole domum propior sagacem
 Non stringit acri lumine palpebram:
 Sed sive ferri fulgor, atrocior
 Seu urit ardor, verberantes
 Intrepidè speculatur ignes.
 Qui signa primo Marte sub Ausone
 Secutus, alis, indomitis velut
 Armis minabundos adorsus
 Nil animo metuente Celtas.
 Audere visus plura, severior
 Qvām posset hostis credere, & impotens
 Sperare Messalæ Gradivus
 Ancipiti variante bello.

176 BENEDICTI à S. JOSEPH
Vernante stipat prodroma Martium
Bellona lauro protinus Alitem,
Et rumor egressus tubarum
Grandiloquo resonat fragore,
Non Sole tantum lora vel aureos
Tenente frenos, Marte etiam nigrum
Rectore CORVUM iam quadrigas,
Iam celeres agitare currus.
Nec Roma tantum cognita nobili
Est sola pullo, per varias volat
Illustris auras Ales, ipsa
Præpetibusq; sub astra pennis
Se tollit audax : quâ vitreis tumet
Tibiscus undis, quâ genus inclytum,
Servile nec vulgus, Poloni
Littavicis sociantur armis;
Ille, ille Iætus stridet, & alite
Passu triumphans sub pedibus pigrum
Relinquit orbem. Panno concors
Interea medijs paternæ
Campis Coronæ postulat, & sua
Tendenda firmis sceptra dat ungvibus,
Pomumq; (qvod vanis cupido
Sæpe putans patuisse votis,
Ut quærit amplio sanguine, sanguine
Sic sumit amplio) porrigit aureum

Sic

LYRICORUM LIBER III.

177

Sic orbe subscripte, prono
Sic superum statuente voto.
Novo futuris carmine sacerulis,
Qvod fulminantes extra Aquilas quoq;
Sceptri capacem Nitra CORVUM.
Imposito reperiit ostro.
Lechus coronas si popularibus
Non subdit urnis, pone tamen thronos
Volare vicinum, ac eburna
Stare iubet prope sceptra CORVUM.
Ubi Ducales partim apices, peda,
Summasq; partim possidet Infulas,
Et inter illustres honorum
Magnifice vehitur curules.
Adhuc patentes excidio legit
Vocalis echo Sarmatiae domos,
Quarum Ales hic semper ruinas
Suppositis abigebat alis.
Dum vel quietis à Patria graves
Arceret iras consilijs, trucem
Sermone vel docto, suisq;
Auspicijs removeret hostem.
Tum si qua diris improba partibus
Produxit Hydram Lerna volubilem,
CRUX fortis & chalybs aduncos
Sat validè soleavit ungues:
Quæ pullulantes proterat impia

178 BENEDICTI à S. JOSEPH

Omnino cristiæ belluæ , & obvium

Concalcet hostem, si subinde

In rapidos agitur furores.

Ego ista Vates : præproperis fugit

Cum CORVUS alis, laudeq; Lechicas

Prægressus oras , usq; ad Alpes,

Ad superas volat usq; sedes,

Et me stupentem deserit, ætheris

Non primus hospes. Fama volatilis

CORVI satelles clariorem

Nacta tubam properat, sub ipsum;

Inter novorum classica plausum

Itura Pindum : & qvâ Tanais , vago

Qvâ Rhenus excurrit fluento ,

Per Rhodopen, per aquosa Tybris ,

Per vasta Sosæ flumina , divitis

Qvâ gemma Gangis defluit, & Tagus

Promanat Hispanus , pyropo ac

Latifluo pretiosus auro ;

Septena Nili fertur in ostia :

Tubâq; claris grande sonat plagis

Et FERRO & ANNULO decorum

KRASINIIS volitare CORVUM.

ODE XXXV.

CARO-

LYRICORUM LIBER III.

179

AD

C A R O L V M
R A D Z I W I E

S. R. I. Imperij Principem ,
in Nieśwież & Ołyka Ducem.

M. D. L. Procancellarium.

T u qvantus olim parvus adhuc puer
Inter Paternæ compita gloriæ
Reptasse diceris , tenello
Laurigeris Tibi lusit ætas
Qvando trophæis : cum haud temerari
Virtute nixus , pusio cresceres
Laudiq; honoribusq; , natus
Eximiæ pariterq; famæ.
Virtute tandem conspicui Tibi
Fulgere ut anni , magnificæ statim
Venere in occursum Curules ,
Littavicum simul & Sigillum.
Qvos nempe sangvis , qvos meritis Domus
A dulca nutrit , semper in indolem
Videntur educi Paternam ,
Nec Thetidis sua vult deesse
Pupilla Achilli ; sit qvoq; Peleo
Mater superstes , qvarit & hæc , suum
Qui formet efformetq; partum ,
Et vigilem reperit Chironem .

H 6

QDE

180 BENEDICTI à S. JOSEPH
ODE XXXVI.

A D

CASIMIRVM SZCZVKA

Abbatem Paradisiensem

In Principum Aulis ad canos usq;
teneris deducta etas gloriofissime.

Nec Aula simplex , aut adeo rudis
Palæstra , dignè qvâ generosior
Procedit instructrice sangvis
Egregios penetratq; mores ,

Qvos in paternis sæpius ædibus.
Vel blanda nutrix , vel nimium foven^s
Tutela Matris non tulisset

Præ tenero insinuare corde.

At qvisqvis Aulæ se iuvenilibus
Commisit annis , semper hic indolem
Ad magna format , qvando & Aula

Scena satis luculenta magnæ
Campusq; pùbi. Mixti odijs ubi
Certant amores , gratia fulmini

Concurrit , aulicæq; discunt,
Qvid fugiant capiantq; , mentes.

An tanta multis profuerit Schola?
Nil qværo : sat qvod Te iuvenem semel
Ut Aula sumpsit , sic amanter
Fovit ad hos CASIMIRE canos.

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum

L Y R I C O R U M

LIBER QVARTVS.

ODE I.

J O A N N I III.

Poloniarum REGI Serenissimo

Q Vod minùs rauco metuenda cantu
 Territas hostis tuba reddit aures,
 Et Salus , & Pax qvòd in ampliores
 Irruit urbes,
 Inlyto debes Leche cuncta Regi;
 Svada cùi Sceptrum , soliumq; Consus;
 Seu Sagum , felix Toga seu quietas
 Exigit artes.

Nempe, non semper meruit cruento
 Lauream ferro manus , & tonanti
 Vis inest verbo; qvod ab erudito
 Provenit ostro.

ODE

ODE II.

A D

STANISLAUM SZCZUKA,

Regni Referendarium.

Dum in Generalibus Regni Comitiis
 Equestris Ordinis Mareschalcul
 fuisset electus.

Q Væ scena? vel quæ Sarmaticos vocat
 Q Orchestra Cives? Consilij locus,
 Et ampla Libertas Polono
 Hanc tribuit cuicunq; sortem,
 Ut ista dicat, quæ velit: & velit
 Quæ sentit omnis Nobilis; arduæ
 Res sicq; tractantur subinde,
 Ut pariter sua sint salubri
 Ius Fasq; voto. Tam Genitrix bona
 Nos à tot annis, tam facilis Parenz
 Tot sæculis servat, suosq;
 Imperio retinet benigno
 Pridem Nepotes. Obsequium fides
 Subire semper debet in exteris
 Submissa Regnis, & tacendo
 Impositas retinere leges.

Du

Dum nec beatæ Consule fulgurant
Sacræq; sedes, proxima non adest
Cum lege dūm Prætor Potestas,
Patriiæq; vacant curules.

Dum cuncta Cæsar præcipit & jubet :
Assentiendi muta necessitas

Explere dum debet, ferenda

Quæ tumidis placuere sc eptris

Et nulla veri copia subditas
Obturat aures; quæq; placent throno
Hæc quisq; suffert, improbantis

Grande scelus reputando linguae.

Sed ista solūm non datur exteris
Fortunæ Regnis; altera Lechicæ

Est forma Libertatis, ampla

Quandò patet cuivis facultas,

Vt ore promat quod benè judicat :
Linguæq; tradat, quod ratio putat,

Sensusvè censet. Nec ullus

Esse potest pudor, auspicatum

Si sol sequetur deniq; Phosphorum.

Aurora Phœbo non nocet, aureis

Si vecta bigis, prima pandit

Purpureas præeundo portas ;

Tandemq; Titan diffugientibus

Hinc inde stellis, ipse novissimus

Diem reducit, ultimq;

Syderei statione cæli

Et

184 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et arce prodit: Sit famulus prior,
Heroꝝ latis præeat ignibus;

Non inde vilior, præemuntem

Si Dominus regitur per ignem.

Sic nil Honoris Principibus perit

Nostris, bonorum si quoꝝ Civium

Mentem requirunt, ac apertum

Consilijs faciunt theatrum.

Deliberantis tot Lechiæ bases

Et fulcra, quotquot Sarmatiæ bono

Inseruiunt Cives, honestam

Iudicij peraguntꝝ scenam,

Verūm iste fulcrum nobilius, cui

Cessit supremum Consilij decus:

Regnigꝝ qui sortes guberhat,

Atqꝝ datam bene versat urnam.

Hic, virga monstrat Mercurium, boni

Quæ est semper index, aut etiam mali:

Vt quisquis hæc virgâ fruetur,

Sors Patrios manet ista fines.

Rectène primus Scipio dirigit,

Tunc recta fiunt omnia: si male,

Parata tunc Regnis ruina,

Indubius populisqꝝ casus.

O! quām secundum Te duce & arbitro

Sperare rerum possimus ordinem

Cùi docta Virtus, erudita

Cùi Pietas, animiqꝝ candor,

Cùi

Cui cura semper maxima publicæ

Felicitatis fixit amabilem

In corde sedem; cui in imis

Regnat amor Patriæ medullis.

Tu, si cicatrix Sarmaticum premit

Acerba corpus, vulneribus manum

Director appones medendis,

Sollicitas faciesq; primus

Omnino curas, inter Equestrium

Divisa votorum studia, ut novo

Pax læta descendens paratu

Per Lechicos spatietur agros.

ODE III.

ALEXANDRO

ZAZUSKI,

Palatino Ravensi,

Nomine Filij sui Francisci
nunc Vexilliferi Nurensis.

Lyrica Aggratulatio.

R Eduxne Fatum? prodigalia

Vel ominoso vincula Gordius

Appendis axi, dum implicatum

Nectis amor pharetrate nodum.

Pri-

186 BENEDICTI à S. JOSEPH

Pridem solutus nodus ahenei

Iētu mucronis, nil ea præferunt

Arcana, ALEXANDRI tenaci

Mucro dedit sua fata loro.

Audite ! dicam: Rex animi mei

Hucusq; non est. nodum amor hīc locat;

Rex esto, qvi solvet; sub isto

Ponit amor mea regna nexu.

Evolve nodum magne Parenſ, tuꝝ

Hoc consecrārunt ſidera gloriæ:

Evolve ALEXANDER, vel ipsum

Urget ad hæc monumenta nomen.

Fallorne ? mendax, an dubias agit

Fortuna mentes. io ! vel aspero

Solvenda vix ferro, paternus

Explicuit mea vincla pollex.

Absiste verbis, qvam tibi detulit

Fatum Coronam magne Parenſ cape :

Rex esto, non moror, sub ipſas

Preſta Tibi fēo ſceptra plantas.

ODE IV.

AD

D. THOMAM AQVINATEM,

Accerrimum aduersus Hæreticos

Scriptorem.

Roms

LYRICORUM LIBER IV. 187

Roma Spartanæ documenta dextræ
Poscit , in grandes adolesce pugnas,
Sume Bellonam, validumq; sume
Pectore Martem.

Ibis in pugnam , domitoq; grandes
Victor effundes super hoste plausus,
Quem sub abstrusis Patrio reqvires

Flumine nervis.

Et Dei & legum, scelerisq; vindex
Per triumphales gradiere lauros,
Nescies taxos , vel amica nigræ
Flumina Lethes.

Te per ingentes spatiata terras
Hæresis duris trabéata cristis
Sentiet fortū, peritura magne
Hæresis ictu.

Ibis in duræ fera monstra Lernæ
Hercules alter , qvotiesq; vastum
Corpus attollet , dabis æstuantes
Corpus in ignes.

Horret & Python , maculosa centum
Terga qvi signis vehit , & minaci
Sibilans vultu vomit impotentes

Sqvameus iras.

Ponet & torvos Acheron furores ,
Turbidus cæno , vel aqvoſa qvando

Bella

198 BENEDICTI à S. JOSEPH

Bella consurgunt , sinuantq; vastos

Flumina montes.

Cedet & Ditis, neq; dissolutos

Eumenis crines, geminæq; pestes

Et Minæ & Diræ patientur acres

Tollere vultus.

Ibis informem positurus Orcum,

Qvi vel immanes iacit ore flamas ,

Vel venenatis animas verendus

Subiugat armis.

Qvâq; Cocytio propior voraces

Tænarus monstrat malefidus oras ,

Et Chaos, & qvâ Phlegeton rapaci

Imminet undâ.

Qvâ vel infernas Stygis inter umbras

Theseum duræ cohibent catenæ ,

Poma quâ captat fugitiva sicco

Tantalus ore.

Ibis, & sacræ geminare palmas

Haud sines Romæ , novus in paternis

Scipio terris , novus in Latinis

Scævola campis.

Fallor ? an certo mea vota demùm

Fine subsultant, Io ? iam virentes

Laureas nec̄tis, validoq; fracta

Hæresis ictu.

Iam Tibi primi rudimenta belli

Lau-

Laurus
Arripis

A

Frus

QVâ

QDil

Mente

Cor tib

Impeti

Et me

Perfida

Credid

Candid

Non a

Non v

Non a

LYRICORUM LIBER IV.

189

Laurus implevit, metuendus orco
Arripis palmas, tumulumq; cæcis
Erigis umbris.

ODE V.

Ad Ferrerium Vulpium.

*Frustra amorem poscis, qui non
adfers.*

Qvam tuus mendax amor est, vicissim
Diligi dum vis, memoriq; nescis
Mente complecti, qvam adhibes malignas
Sæpius artes.

Cor tibi constat validi subinde
Impeti sævis odij favillis,
Et meos audes, qvibus abdicasti,
Qværere amores?

Perfidæ nunquam sua vela Scyllæ
Credidit navis. Renuunt amicum
Candidi mores dubijs studentem
Vivere votis.

Non amat Cæsar, qvoties aperto
Non videt ferri populi favore:
Non amat Troas, si aliquando vafrum
Sentit Vlyssem.

Nec

190 BENEDICTI à S. JOSEPH
Nec tibi fidum fore crede pectus,
Qvod vacillanti referas amore :
Est ibi censor tacitæ revisens

Ostia portæ.

Ut lubet fingas ; scio qvisqvis odit ,
Ac amat qvisqvis , scio ; nec bipenne
Diligo pectus , biforem nec unquam

Diligo frontem.

Tu mihi monstra , qvod amor fidelis
Te regat mecum , statuamq certum
Fæderis pactum , variante non me

Distrahe sensu.

Ista num puro tibi dico corde ,
Qvod modi tales , vapidæq prosunt
Nil simultates : bene ama , si amantem
Poscis amicum.

ODE VI.

A D

ANDREAM SVBVALLIVM.

N ULLUS ANDREAS crucis absq mole,
Nullus ANDREAS populi favores
Sic habet pronos, ut iniqva nunquam
Sæviat aura.

E s & Ægeas nimium severus
In DEI Iudex famulum, parati

Sunt

Sunt

Lætus

Semper

E Lov

Qvidq

Pecto

Numi

Gratio

Per p

Sordid

Firma

Te qv

Invid

Hæc

Et mi

Qvisc

Sat

Pond

Ora

LYRICORUM LIBER IV. 191

Sunt statim clavi , tremuliq; pendens
Machina ligni.

Lætus ANDREAS tamen inter istos
Semper angores, qvia scit supremi
E lovis dextra nebulas, & omnes
Surgere nimbos.

Quidquid affigit, dolor, & molestus
Pectoris mæror veniunt ab illis
Numinum regnis , hilariq; miscent
Tristia fudo.

Gratior qvò qvis superis, probatur
Per procellosi vada sæpe ponti:
Sordidos, terræ genitosq; nullus
Vexat amaror.

Firma Te virtus qvia, fama prompto
Te qvia illustris comitatur axe,
Invidens ex nunc fremebunda dicit
Prælia livor.

Hæc sed ignavas nisi dura nōrunt
Et minus notas lacerare mentes :
Qvisqvis est fortis , reicit, datumq;
Ridet ad istum.

Sat tibi, magnæ superestq; famæ,
Ponderat dum plūs melior; maligna
Ora non claudes, nisi solvis uno
Omnia risu.

ODE

BENEDICTI à S. JOSEPH
ODE VII.

A D
**S T A N I S L A U M
I A B Ł O N O W S K I**
 Castellatum Cracoviensem,
 Supremum Exercituum Ducem.
Gentilitium IABŁONOVIAE DOMUS
Insigne adornatur.

Ibo ! ibo Vates, qvò IABLONOVII
 Pes dicit armis. Ibo ! seqvacibus
 Armata quo prætit Thaliae
 Planta tubis , subitoq; grandes
 Ingressa calles ultrò superstitis
 Sat pulchra dat vestigia gloriæ,
 Insignis & famæ decorum
 Sternit iter, patrijsq; præfert
 Proh ! quanta ceris fulmina bellici
 Alumna Martis. Falx ubi vindice
 Armata ferro, pullulantes
 Si qva parit mala gleba vepres ,
 Exscindit, atras & Lacheses truci
 Minatur hosti. Crux ut Heraclio
 Semel triumphalis superbam
 Non levibus Babylona bellis

Attri-

LYRICORUM LIBER IV.

193

Attrivit , ac in Cosroa inhospitum
Compressit Euphratem ; à gravidis ita
Nec nunc supersedet trophæis :
Sed rabidum modo dura tellus
Obtrudat hostem ; barbaricas statim
Compescit iras. Et Soleæ decus
Dotale non fistit , sed omnes
Ire moras iubet , evolanti
Par qvando nimbo cum Selymo vagos
Præit Diores, turpe putans levi
Hærere cum Niso ruinâ ,
Aut positam titubante calce
Subire metam. Nec popularibus,
Pes, vena plectris; qvem Patriæ basim,
Qvem fulcrum , & ingentem columnam
Sarmaticus veneratur Orbis.
Pes, qvem superbis verticibus gravem
Audacioris cruda freqventius
Arena Bellonæ cruentè
Per medias stupet ire cædes.
Pes, qvem Polono non benè limite
Ambire tentes ; qvò Tanais suos
Evolvit æstus, qvo Britannum
Mercifluis mare ditat undis,
Et qvò decoris Seqvana flexibus
Baltisq; multo frigidus Æolo
Dimanat ; excurrit, Lechææ

I

Gran-

194 BENEDICTI à S. JOSEPH

Grande decus referendo gentis.
Ibo ! ibo Vates , qvò IABŁONOVII
Pès dicit armis. ibo; sed impigræ
Vix penna suffectura plantæ
In medio stetit ipsa cursu.

ODE VIII.

CERTAMEN

Honoris Pontificij ,
Cum meritissimæ Senectutis Viro,

ILLUSTRISSIMO DOMINO ,
D. CASIMIRO SZCZVKA,
Nominato Episcopo Culmensi & Po-
mesianæ.

Hon. Q uamvis tardus Honos, emerito
tamen

Captandus senio. Culma dat Insulā,
Oblatum CASIMIRE

Promptā sume Pedum manu.

Szc. Annosumne Senē Purpura, vel sacer
Invitet vetulam Scipio dexteram?

Fractos cūi senio ægrè

Sustentat baculus pedes.

Hon.

LYRICORUM LIBER IV. 195

Hon. Nil obstat senium, quod meritis vi-
get,

Nil obstat fragilis sarcina corporis :
Dum non langvida virtus,
Nullam ruga facit moram.

Szc. Dum vixi vegetus, Præsuleis eram
Ornandus trabeis : nunc miserum la-
Exeditp senectus, (bor,
Quid cum istis mihi Fasibus?

Hon. Si velles vegetus, magnificis tam
Ambirem ultrò caput cingere tenuis
A qvovis generofus.
Sed Tu trans figura Culmine.

Szc. Si sprevi vegetus, quid patru Senex
Tam duro gravidum pondere manice
Lassis quidve licetis.

Ingens ponis Honos opus ?

Hon. Non est pondus honor, funeta labo-
ribus

Dum cervix meritas accipit Insulas :
Illi maxima moles,
Cui nullo merito Insula.

Szc. Illos ornet Honor, qui cupidis nimis
Aspirant studijs : nulla mihi fames,
Nullus crescere fervor,

Dulcis, quam teneo, qvies.

Hon. Sed fit sœpè, qvibus gratus Honos ,
Honos I2 Illos

196 BENEDICTI à S. JOSEPH

Illos ob nimium despicit ambitum,
Contemptimq; repellit,
Quos ardens cruciat sitis.

Szc. At nungvam senio mens fuerat meo,
Vt canis cuperet fulgere crinibus,
Mortem vera sene&tus

Non qvenqvam reputat gradū,

Hon. At respexit Honor, vidit & indolem
Ulro se tacitis volvere nubibus :
Crimen ; ni ista nitentem
Gestet cæsaries Mitram.

Szc. Qvis me sepositis extrahit angulis,
Ac augusta Senem dicit in atria ?
Nix infusa capillis ?

Et Coæ studeant Tyro ?

Hon. Ignoras agiles Principibus manus,
Longas siq; velis dicere ; maximi
Tangunt SCVTA IOANNIS
Tantum culmen & ingerunt.

Szc. Agnosco Dominæ Sydera Gratiae,
Et pronus veneror. Vividioribus
Verùm tanta coruscat

Vellem Gratia brachijs. (pi)

Hon. Legem magnanimo vis dare Princi-
Clare Sceptra vident , quos trabeant
Votis Roma secundis (Viros.
Ad tantum stimulat decus.

Szc.

LYRICORUM LIBER IV. 197

Szc. Votis ergo Tybris, Romaq; calculo
Subscribit veteri provida quercui?

Ah! nescit cariem, quam
Fessis sentio viribus.

Hon. Est tinctura novæ pulchra modestia,
Ad laudes proprias & meritum, pu-
Quò vitas magis, amplis (dor.
Hoc Tu dignior Infulis.

Szc. Virtus eximijs vel sine fascibus
Campum semper habet, nec titulis e-
Privatus quoq; circus, (get.
Magnæ sufficit indoli.

Hon. Virtus eximijs vel sine fascibus
Illustris fateor: splendidius tamen
Semper nacta theatrum,
Alto admota cacumini.

Szc. Non est svave decus, sollicitudinis
Qvod plenum, validus remigium pe-
Istis absq; theatris, (tat.
Laudatum dabo Roscium.

Hon. Peccat, qui renuit; Gratia Principis,
Et Romæ properans urget ubi favor:
Palmis Culma supinis,
Dum justas adicit preces.

Szc. Si sic Roma jubet, si Clypei favor
Regnantis; cupidis si precibus petit
Supplex Culma; senile
Flecto tanto oneri caput. O-

198 BENEDICTI à S. JOSEPH
ODE IX.

AD

PETRVM ROSTKOWSKI,
Varmensem Canonicum, Custodem
Culmensem, Abbatem Mogilni-
ensem.

Dum vacante Sede Episcopatus Cul-
mensis, Administrator ele^tus, brevi
ad eiusdem Episcopatus Insulam,
Avunculum suum, CASIMIRUM
Szczuka, Nominatum Epi-
scopum, ex literis accepisset.

IO ! quid est hoc ? quod tibi tradidit
Vix perlegendam cursor epistolam,
Lætante sic vultu receptos
Multoties relegis libellos.
An Scuta iunctis Regia Gratij
Duxere currum ? Tequè suo super
Vmbone sumptum, purpuratis
Vltrò parant redimire vittis ?
An Culma multa deinde panegyri,
Ex Administrì munere publicos
Indicit applausus, in unum
Iuncta videns coiisse sensum,

Sic

LYRICORUM LIBER IV. 199

Sic Vota Fratrum, ut de proprijs Tibi
Quis remittens spiritibus, pari

Par quisq; cederet, vacante

Imperium regimq; sede.

Nil est quod exhibet in solitis Tua
Tantum resurgent pectora plausibus:

Majora Tu semper mereris,

In peregrè cui visitatis

Polita terris emicat indoles,
Et illa Virtus, quæ Themidis sacræ

Probata quinqvies bilanci,

Ad meritos gradus est honores.

Tamen triumphas, nescio gaudia
Ad tanta quali percitus entheo;

Pectusq; dulcedo pererrat,

Ac hilarem jubet esse mentem.

Io! ter io! forsitan insonas,
Ad Pomesanam SZCZVKA quod Insulam

Vltri requisitus, colendo

Admoveat sua Rastra Culmo.

Io! ter lo! si prior incipis,

Sequente nec nos negligimus chely

Cantare millies idem io!

Et fidibus, cytharisq; lætum

Iuvare festum. Non quod Avunculus
Ascendat Hector, non quod ad Insulam

Affinis eluctetur ortus,

200 BENEDICTI à S. JOSEPH

Non quod ad eximiam vocetur
 Sangvis propinquus denique Purpuram;
 Sed orba possit Culma quod optimo
 Gaudere Patre, non profano

Quod resonent elementa plausu,
 Venisse prisci tempora sæculi,
 Quiéis non petitæ, sponte sed obvia
 Ruunt Tiaræ, & estò canam,
 Sed meritam decorant senectam.

ODE X.

A D.

STANISLAVM DONHOFF,
 Capitaneum Kościerzynensem,
 Palatinidam Pomeraniæ.

A Chille quantum Thessalico Thetis,
 Beata tantum Te Genitrix suâ
 E prole gaudet, magna magnæ
 Progenies STANISLAE Matri.
 Spartana nutrix Peliacos Tibi
 Quierit Chirones, sub quiibus indolem
 Ad summa formes, prodeasque
 Digna Tuo Soboles Parente.
 Materna nec jam pectora pallidi
 Torquent timores, ut Phrygijs ubi

Sævi-

Sævitur armis, Te relinqvat
Fæmineæ Lycomedis aulæ.
Sed eruditæ post juga Pelij,
Et Hippocrenis flumina, Thracium
Affignat Hæmum; ibi reducto
In teretem calamo mucronem
Monstrabis orbi, quām docili nihil
Menti repugnat, laurigero prius
Studere Phæbo, post severi
Signa seqvi graviora Martis.
Sic Te mariti conscia fæderis,
Enixa Natum Magna Parens, Tui
Sic illa non oblita Patris,
Vt medijs qvibus hic, ijsdem
Te poscat altam qværere gloriam,
Et Martiales ingerat impetus,
Post ducta de libris theatra,
Vt rigido studeas Gradivo.
Te Patre functo, dignum & Avunculo
Monstra Nepotem, cumq; Pijs Tuam
Formabis in Scholis juventam,
DONHOFIIS superadde palmis.

ODE XI.

I S

AD

AD
PETRUM DUNIN,
Societatis I E S V.

NI Cygne pennis ultrò Tuis meam
 Olim excitâsses candidior Chelyn,
 Regnique ni Primas moneret
 Ad Nomium properare Phæbum;
 Fortasse deses sterteret entheus,
 Neglecta buxus forsan inertibus
 Hucusque dependisset uncis,
 Nec nitidam mea Musa lucem
 Vidisset unquam. Sed monitis ubi
 Res acta tecum, meque Heliconia
 Vtcunque respexit Thalia,
 Vela dedi, petijque lento
 Tentanda lembo Caſtalidum freta.
 Tu PETRE DVNIN ille Cayſtrius
 Hortator Ales, Tu Cycneis
 Ad cytharam volitare pennis
 Impulsor ingens. Qvas referam bonis
 Grates Magistris? vel tumulo levet
 Se Magnus ANDREAS, meisque
 Non residem fidibus det aurem.
 Cantabo summas OLSZOVI^{II} prius,
 Deinde dotes dulcis Olor Tuas,

(Nec)

(Nec erubescet pro Sodali,
DVNINIO cui digna Mater
Prognata Cycno.) Sæcula defluent
Millena, tantum nec parient Virum,
Qvij literatos sic faventer
Cecropias soveatq; puro
Amore Divas. Non tituli, neq;
Primalis Purpura culminis,
Fortuna non ingens, & amplæ
Divitiæ potuere magnam
Ab eruditæ pectore Palladis
Movere mentem. Plus studijs dedit
Librisq; scribendis, disertæ
Eloqvij, calamiq; venæ,
Qvâm fert superbæ mos opulentiaæ ;
Primiq; si qvis Principis inclytam
Spectabat Aulam, penè doctam
Obstupuit coijssè Delphum.
Dum nullus adstes, nec lateri comes
Admissus, in quo vel schola Tullij,
Vel os Demosthenis, supremam
Non agerent ubicunq; pompam.
Condita nunquam mensa alio sale,
Qvâm qvî profundis de sapientiaæ
Prodit fodinis, postq; sumptum
Prata cibum per amena lati
Traxere campi. Qvisq; ibi proprij

204 BENEDICTI à S. JOSEPH

Promebat amplas ingenij dapes :

Svavesqꝝ discursus, secundam
Sympofij subi re mensam.

Tu ver  quantus do te DVNIN amor,
Lojolian  qvando modesti 

Insignis actor, Purpurati
Hercule  veluti caten 

Pectus trahebas OLSZOVII. Nihil
Facunda promptis lingva, Carystium

Qvod non Apollinem sonaret,
Omnisciam saperetqꝝ mentem.

Locuta nunqv m Svada diserti s,
Qv m Tu locutus ; seu sacra fulminans

Conscenderes in rostra pr co,
Seu medi  loqvereris Aul .

Tu, qvidqv d olim Tullius eloqvens,
Qvidqv d Qvirinus lusit Horatius,

Vel Strada vester, vel Lech i
Sarbievius stupor ille mundi

Ex eruditio protulit entheo ,
Proferre doctus, non sine maximo

Gentis Lojolian  honore,
Eximio Olszovij  plausu.

Et h c stupendi me attonitum dabant
Miranda Cycni. Vox Tua classicum,

Illudqꝝ doctrin  theatrum ,
Ad Latiam mihi circus ingens

Omn-

Omn

Pulli

Pr

Leva

Seca

Ip

Sic i

Disc

D

Exer

Mat

Sc

Et if

Heb

P

Et j

To

L

Qv

Qv

LYRICORUM LIBER IV. 205

Omnino famam. Sic volucrum solent
 Pulli minores, vel teneras adhuc
 Probare vires, se vel uda
 Tollere humo, cupidisq; sursum
 Levare plumis; qvando Aqvilam vident
 Secare latis æthera passibus,
 Ipsaq; vel subinde nubes
 Non temeris penetrare pennis.
 Sic ille primò naviculam levem
 Discit minori credere flumini,
 Dum spectat, ut verrit peritus
 Cæruleum Palinurus æqvor.
 Exempla ni nos præstita provocent
 Maturioris sæpius ingenii;
 Sopitur indoles. Achilles
 Æmonio careat Magistro,
 Et iste langvet, segnis & in nigris
 Hebescit antris. Omnibus est via
 Proclivis ad lucem, præeunte
 Sed face opus: detur ære signum,
 Et pugnæ amorem sumit eqvus statim,
 Totusq; fervet, dum tubicen cavo
 Dat classicum cornu, monetq;
 Concha novi fremebunda belli.
 Qvod scuta castæ præ fero Palladis,
 Qvod utor arcu, qvod vel Apollinis
 Porto pharetram, qvod sonoris
 Castalidum recreer fluentis, Qvod

266 BENEDICTI à S. JOSEPH
Qvod me Latinis infero vatibus,
Ut prima primi gloria Principis,
Secunda sic Cygni, mihiꝝ,
Assiduo recitanda cultu.

ODE XII.

A D

CASIMIRVM IOANNEM
SZCZVKA,

Dum in Culmensem Episcopum
consecraretur.

ET sic trecentis dives adoreis
Conspirat in Te blandus honor, diem
Simulq; dicit, vindicemq;
Pro solito sibi more litem
Intendit. Eheu! n̄e fuge concitis
Secutus alis ille vel ultimam
Conscendit Arcton, & sub ipsa
Pennigeris volat astra remis,
Nescitq; cursus ponere terminum,
Ni conseqvatur; qvem nec inhospitus
Sistit Bootes, nec profundis
Oceanus remoratur undis.

Io!

LYRICORUM LIBER IV. 207

Io! triumphat, Victor, Honor, Tuos
Premitq; passus: gemmiferis Io!

Instat coronis, ac amicè

Præsuleâ redimit Tiarâ.

Formosa virtus per tacitas enim
Lippire caulas nescit, & inscias

Hiare per sortes, sed ipsas

Pegaseo properat volatu

Ad usq; Gades, & super invias
Enixa nubes, fertur in arduos

Subindè cælos, ac Honoris

Arbitrio manet inter ampliæ

Secura fasces, qvos neq; turgidis
Horrenda fabbris Cyclas, edax suo

Non Caurus afflatus, maligno

Non violet Boreas furore.

ODE XIII,

AD

STANISLAVM BONIFACIVM

KRASINSKI,

Capitaneum Stumensem,

Palatinidam Plocensem.

Monet

Monet diserti Corvus Apollinis,
Avu s̄q; Mavors, Herculeam potens

Hortator ad clavam, ex utroq;

Fama Tibi referenda cornu,

O ! Nate magni Sangvinis, & Tui
Corona Patris. Non decet inclytam

Torpere stirpem, qud Volucris

Præpetibus Tua dicit alis,

Huc perge felix, profer & indolem

Ad summa natam. Docta modò haud rudi

Adaptet ægidem Minerva,

Lecti animum recreentq; libri :

Post dum vocabunt classica, grandior

Et crescat ætas, impiger alitem

Conscende bellator caballum,

Teq; Tuq; Parente dignam

Ordire scenam : mox celeres Honor

Iunget quadrigas, Teqv; curulibus

Portabit in cellis ad illas,

Qvas Proavi tenuere, metas.

Ego ista vates fatidicis Tibi

Propono votis, cum ruditas prior

Calcatur hostis, mensq; magno, &

Ingenium properat volatu.

Si tanta vernæ flore puertæ

Impubis audes, qvanta seqventibus

Deinde non audebis annis ?

Dum

Dum famulus Tibi subjuganti
 Se sternet Ister: qvando ab Avo Tibi
 Relicta torvum Clava Borysthenem
 Confringet, & Corvus Paternis
 Qvando vehet super astra pennis?

ODE XIV.

AD

FRANCISCVM WOOD,

Thesauri Regni Notarium.

*Nihil in mortalium rebus ad suam
 pulchritudinem sic exactum, quod
 non fatiget contemplantem.*

PVLchrum nil adeò, nil adeò bonum
 Fert mortale genus, qvod cupidam sui
 Servet semper orexim,
 Et non sit sine tædio.

Humanis oculis intuitus prior
 Objectas facilè laudat imagines:

Mox idem satiatus,
 Visas spernit imagines.
 Nil extrà positis pulchriùs urbibus,
 Qvas vel Sosa suo circuit alveo,

Vel priscis Tyberinus
 Amnis stringit amoribus: Has

210 BENEDICTI à S. JOSEPH

Has tanto studio spectat ab ultimis
Lustratum properans advena finibus,
Celsas aspicit arces,

Et pomposa palatia.

Primo aspecta placent, mox oculus satur,
Contemptis redditum præparat arcibus,
Fastiditq; quod ante

Longis quæsierat vijs.

Aulæis paries Phocaicis nitens,
Et dives Tyri copia muricis,

Accersit peregrinam

Ad se deniq; palpebram.

Fuco tincta tenet purpura Punico
Captivos oculos : lana brevi & color
Afri despit ostri,

Phænissæq; labor Tyri.

Invitant niveis lilia vestibus

Et fætâ varium germen in arbore,

Narcissusq; rubescens,

Ac mixtae violis rosæ:

Nil verno potuit jugere gratius

Vimbrosoq; dari nil topiario :

Hæc, pupilla seqventi,

Transit pasta semel, vice.

Et quamvis breviter regna, vel Africa

In pictis tabulis cernimus æqvora,

Fastiditur & Orbis

Parvo visus in otio.

Nobi-

LYRICORUM LIBER IV. 213

Nobiscum tacitâ mente revolvimus
Hæc FRANCISCE simul. Nil adeò bo-
Nil hucusq; beatum (nūm;
Humanæ obvenit indoli.
Sola æterna suum nonnisi limitem
Humanæ statuent sollicitudini;
Qvidqvad qværitur extrà,
Primo despicitur die.

ODE XV.

Lugens Pauperum Chorus.

In mæsto egenis discessu CASIMIRI
IOANNIS Szczuka, Episcopi Cul-
mensis & Pomesanæ, ad Pon-
tificiam Cathedram Varsa-
via moventis.

Pauperum surdi nisi vota cæli
Respuant, multâ prece supplicamus,
Ut Tibi firmæ diuturna nentur

Stamina vitæ.

Interest, multos numeres ut annos,
Clausa cui nunquam manus, irrigante
Defluit rivo, generosa largi

Æmula Nili.

Impis

212 BENEDICTI à S. JOSEPH

Impigri sed qvò properant jugales?

Qvovè festinæ cojere rheda?

Deseris forsan Pater indigentem

Optime turbam.

Sit dies felix alijs, Tibiq;

Fertili sedem posuisse Culmo :

Sit dies felix, subit ut merentem

Scipio dextram.

Flebilis nobis domuiq; nostræ,

Flebilis nobis penoriq; nostro,

Qvando præsenti caritura supplex

Palpebra Patre.

Mille post vivent, neq; CASIMIRVS

Alter, in nostros ita liberalis

Surget aspectus, miseros ut omni

Protegat horâ.

Tu Tibi demis, qvoties egemus,

Tu Tibis demis qvoties benignam

Poscimus dextram, velut alluentem

Area fontem.

Tu Tibi demis qvoties patentes

Imus ad valvas; neq; pompa grandes

Poscit impensas, modo destitutos

Pascat egenos.

Ipsa, qvæ tanto fabricata sumptu,

Ingemit moles, inopumq; ad usum,

Structa pomposè renovant acerbum

Tecta dolorem.

Dùm

Dùm

Cogita

Si rudi

Indole

Corda

Muta

Saxa;

Mens

Sed qu

Et via

Promp

Ibis &

A via

Sic m

Sol fa

Vrge

Volvi

Curri

Matr

An p

Dùm sui spectant abitum Parentis,
 Dùm sui arreptum Domini recessum
 Cogitant, fixum memoriq; volvunt
 Marmore vulnus.

Si rufis moles, minimèq; vivens
 Indolet saxum; qvid huius nobis
 Corda dùm spirant? reprimentnè summum.
 Vivida luctum?

Muta non paucō gemitu perorant
 Saxe; nos læto maneamus ore?
 Mens ubi mæret, lachrymasq; pleno
 Elicit imbre.

Sed qvid effusis ita deprecamur
 Et viam, & cæptum lachrymis recessum?
 Prompta persuadent iter evocatis
 Carbasa ventis.

Ibis & nostri minimè reducent
 A via planctus? modò Tu Paternam
 Sic manum serva, stipem vt & remotis
 Mittat ab oris.

Sol fatigatas etiam quadrigas
 Vrget, immensum quoties per orbem
 Volvit, nigras quotiesq; pergens
 Dissipat umbras.

Currit & parvam revidet bidentem,
 Matris an puro satiata lacte:
 An pecus demum tenuit petitam
 Lassa quietem. It

It per immensas spatiando sylvas,
It per abstrusum nemus, & virentes
Respicit frondes, placidâq; lustrat

Omnia fronte.

Vult & halantes peragrare campos,
Vult & hortensem revidere glebam,
Cuncta scrutatur, minimæq; præsens

Prospicit herbæ.

Svadet interdùm violenter acrem
Pigra nox somnum, properusq; cursum
Poscit à Phæbo Pyrois, citumq;

Temo regressum,

Sol abit pulsis redeundo nimbis,
Sol abit primum revocando manè ;
Interim pendet vigili ad relictam

Lumine terram ;

Et videt, si quæ violæ vel hyblæ
Proprij langvent abitu caloris ;
Occidens vix dûm, subitò relictis

Providet hyblis.

Sic suum mæsto comitata Solem
Nostra paupertas gemitu, supinas.
Elevat dextras, querulis molestans

Sydera votis.

Ibis, ast nostro SZCZVKA Magne damno,
Ultrò currentem capiesq; Mitram,
Orba gaudebit vigili proboq;

Præsule Culma.

Nos ta

Nos t

Flemu

Tu ve

Qvidv

Sarcin

AM

Pau

Sic

Vt

E

Disce

Non

Co

Et sol

A mu

Or

LYRICORUM LIBER IV. 215

Nos tamen nostrum memorando Patrem,
Nos tamen nostros repetendo planctus
Flemus, humentes lacrymas, nec ullus
Comprimet æstus.

Tu velut Titan abiens, qvid æger,
Quidvè mendicus petat, ac modestis
Sarcinæ poscant precibus, retorto
Aspice vultu.

ODE XVI.

ANTISTITIS ILLUSTRISSIMI,

Verus in Pauperes amor.

Pauper turba luges, interea mihi
Sic commota tuis viscera luctibus,
Ut vester dolor in me,
Et totas veniat fibras.

Discedo, levium non sitiens opum,
Non ditis cupidus portitor Infulæ:
Commissi violentam

Vrget cura viam gregis.
Et sol se roseis subtrahit axibus
A mundi facie; non ideo tamen
Orbus redditur Orbis,
Si fulgens abeat jubar.

Non

216 BENEDICTI à S. JOSEPH

Non desunt vigili lumina lampadi,
Aspectum esto rapit, servit adhuc Phanes,

In summoq; refulgens

Terram respicit infimam.

Nec vos sollicitis plangite questibus,

In nostro positus ROSTKOVII loco;

Vos me credite Solem,

Hunc Solis radium sui.

ODE XVII,

AD

VENCESLAUM SZCZUKA,

Culinæ Regni, & S. R. M. Le-

gionis Præfetum,

Vavelnicensem Capitaneum.

*Pulchrum heroicae virtutis testimoniūm, triginta aliquot pralijis
bellatorem interfuisse.*

Natalis ortus si nisi nobilem
Probat Nepotem; si nisi sanguine
Nasci Palatino decorum,
Patritijs redimiq; cunis
Si sola tantum fama, superfluæ
Est scena pompæ; non ego nobiles

Dedi.

Dedignor ortus, arroganti
Non ego Progenies vetustas
Proscindo nervo : sed sibi in hostium
Qui tingit amplam sanguine Purpuram,
Hic Nobilis mihi. paternis
Se tumidè nisi sublevantem
Perstringo ceris sæpiùs Icarum.
Ambage qvavis absq; , Vir est, rigens
Arena qvem probat ; probatum
Reddit atrox pugilemq; campus.
Pulchrum; Parentum non mediocribus
Gaudere gestis si poterit Nepos :
Sed pulchriùs ; præter Parentes,
Si proprijs qvoq; fulget actis.
Sangvisq; longè nobilior, teres
Qvo mucro fusis tingitur hostibus :
Non ille ; qvo natalis hora,
Et teneræ maduêre cunæ.
Nunqvam superbi Nobilitas agat
Sic plena fastûs ; ut nisi fascijs,
Lucina qvas lavat, tumescens
Prociduum sibi credit Orbem ?
Major vetustæ fama Propaginis,
Si bella tractat : major, & asperas
Si per cicatrices avitæ
Vt Domui, sibi sicq; grande
Pandit theatrum. Te LVCIIS parùm

K

Pro-

218 BENEDICTI à S. JOSEPH

Prodiſſe, vel nil, proderit ignibus,
Ni caſtra cum RASTRIS Gradiſo

Conſocies meritura Marti.

(plex
Non qvòd SZCZVKARVM non faciat tri-
Ad glorioſam COLLIS originem;

Non qvòd ſuperſtitem venuſtent

R A S T R A minùs SZCZVCIANA
ſirpem.

Sed qvòd reqvirunt non in agreſtibus
Hæc RASTRA pratis, belligerantibus
Arare ſed campis, noyoꝝ

Ipsa petant niſi caſtra cultu.

Addi Paternis Stemmatibus putans
Dùm SZCZVKA qvivis; ſi Patrios fuꝝ^z
Virtute colluſtrat Penates,

Barbaricoꝝ rubet cruore.

Hinc qvanta fortis gloria pectoris,
Te qvina plusquam prælia ſexies
Subiſſe Bellatorem, & arma

Impavido tenuiſſe corde,

Totamq; ſolis papilionibus

Foviſſe vitam; non ſterili manu

A CASIMIRO uſq; ad IOANNEM

Continuas numerando palmas.

Nec Chocimensem belligerâ Tyram,

Instrumq; , tantum stringere dexterâ,

Sed arma qvò profert IOANNES,

Huc comites adhibere peltas.

Al-

Alter cruentam si videat semel
 Heres arenam; jam sibi vel Tyrum,
 Vel Baetra debellata credit,
 Nec Geticum repetit seqventi
 In verē campum. Tu qvoties tubis
 Conchisq; dantur classica; protinus
 Ad arma procurris, domandum
 Assiduo properans in hostem.

ODE XVIII.

OLORIS DUNINIJ,
 Bello, pace, legationibus meri-
 tissimi,

Honoribus Illustrissimi
 ALITIS.

AD
 PETRUM DUNIN
 è Soc: Jesu,
Relatio Lyrica.

DOMUM & vetustis portor in atria
 Fumosa ceris; hūc celeres move
 Thalia passus, & dicati
 Si qya manet tibi cura Vatis,

K 2

Men-

220 BENEDICTI à S. JOSEPH
Menti profundos ingere spiritus,
Qvā non agresti carmine nobilem
Elucter ad nidum, CYGNVMq;
Haud humili celebrem Camæna.
Non ad Caystrum, non vitrei supra
Ripas Cayci devolat hæc Avis,
Ad vile non pendet fluentum;
Ad gelidum potius sed Hebrum
Stativa ponit: non alias amans
Formare cantus, qvām reboantibus
Qui machinis constant, tremendis
Qvivè fremunt lituis fragores.
Ut Dana liqvit littora, Lechicæ
Ad stagna Vandæ progeniem suam
Sedemq; contulit, simulq;
Armisonum voluit Gradivi
Subire currum. Vectus ab Alite
Mars noster isto, per juga montium,
Per tesqva, per rupes acutas,
Sangvineos adeoq; campos.
Et lingva qvamvis fæmineo fuit
Succisa ferro, non ideo tamen
Aut desijt loqvi, aut adunco
Arma ferox crepitare rostro.
Qui de polito marmore providis
Postqvam locavit Cælitibus domos
Prope octies denas, profuso
Ac Superos veneratus auro;

Ad

LYRICORUM LIBER IV.

212

Ad arma totus, totus & arduum
Desertur Hæmum, despiciens lacu
Hærere cænoso, nec alas
In rigidis numerare castris.
Non odit unquam bellica strenuas
Arena mentes, qvin magis uberes
Profert triumphorum maniplos,
Quando videt generosa promptis
Instare bello pectora passibus:
Sic non Olori Mars meritis sacra
Invidit in signis trophæa;
Sed rigidè rutilante Scuto
Hastâq; fortem muniit Alitem.
Alesq; tectus fulminei satis
Umbone Martis, Pomeranos
Per tragicas properando cædes
Secutus hostes, ut politis fugam
Armis inirent, castraq; divite
Onusta prædâ destitutam
Desererent fugiendo Puscum.
Amat seqventes laurea laureas
Præmissa, palmam palma prior parit,
Stragesq; præludit secundæ
Auspicio meliore stragi.
A Pomeranis Pannonicas itum
Adversùs Urbes, Hungaricis ubi
Princeps reqvissitus Coronis

K 3

Et

Ad

222 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et viduo CASIMIRUS ostro.

Hic militares duxerat ordines

Turmasq; CYGNUS, Principis huic suam

Fortuna creditit carinam,

Sollicitos trabiumq; remos.

Quodcumq; demum Lechica stridulis

Bellona conchis intonuit, Viros

Regni necessitasq; fortos

Ad clypeos habilesq; contos

Vocavit, illuc non trepidis Olor

Festinus alis iverat, acriter

Non ore tantum,, verum & ære

Sarmaticas animando mentes.

At grande crimen, sub galea cui

Si canet ætas, non itidem memor

Regnantium thronus labores

Aut modicè facit, aut supino

Sopit veterno. Miles in asperum

Excurrit hostem, non proprium dolens

Fudisse sanguinem, rudiq;

Vendibilem faciens metallo

Vitam freqventer, dummodo præstitis

Condigna sumat pensa laboribus,

Stipendijs tam, qvam recepto

Vilem animam recreando nummo.

Qvos verò plenâ nutrijt amplior

Lucina mammæ, qvos vel opes Patris

Ma-

Matrisq; fortunæ petito

Non tulerant equisfe pane;

Hi bella tractant, ut fluitent novæ

Per alta famæ, purpureis Honor

Vt veetet insignes quadrigis,

Punicis cumuleto fertis.

Hos intuetur palpebra Principum,

Hos providentis lumine Gratia;

Ut respicit, sic saepe digno

Pro meritis veneratur ostro.

Non spe lucrosæ Vester OLOR stipis

Ad bella promptus, cui satis est, ovans

Si per Palatinas curules

Pegaseo properat volatu.

Hinc Scipiones, hinc Patrij dedit

Sigilla Regni Lechia, Martias

Hinc illa Clavas promerenti

Deposuit retulitq; Cycno.

Ornata Virtus sepositâ nequit

Condi sub urna, nec piceis Olor

Se nubit umbris, ast Iberi

Hesperias petit ultro portas,

Et sacra Romæ sub Capitolia

Legatus intrat, non ita ferrei

Auriga Martis, ut diserti

Excutiat juga docta Phœbi.

Probata Gentes Svada per exterias,

224 BENEDICTI à S. JOSEPH

Cygnoḡ, Sais Pallas eburneo

Applausit ore, qvod recisā

Tanta canat sapiatq̄ lingvā.

Sed de vetusto hucusq; strepens ego

Olore Vates, qvam Tibi Signifer

Buscensis olim, nunc Senator

Digne Lubacoviensis inter

Castella terræ prompsero barbiton?

Qvæ fila tanto digna traham Viro?

Cum Filio Parens recentes

Qvando vides properare fasces,

Non sat qvaternos plus decies seqvi

Rauci per annos murmura classici,

Non sat superstitem relictæ

Ex Proavis studuisse famæ;

Ni fæderatos sollicites polos,

Et templa Divis è solidō struas

Superba saxo. Filiusq;

Grande Tibi columen Parenti,

Quem veste vidit te stum adamantinæ

Vienna Martem, quem valido globus

Accessit ictu, militaris

Qvoe suo Duce gaudet ordo.

Nec SVENTOSLAI penna Sadomiris

Non nota terris, cū propriam Themis

Reducta commisit bilancem,

Inq; sinu reqviescit alto

Secu-

LYRICORUM LIBER IV.

225

Secura somno, cùi vigor ingenî,
Doctrina, blando suavis amænitas
Vultu renidens, & trecentæ
Cùi animum subiere dotes.
Verùm qvis ausus me temerarijs
Huc ire pennis? remigibus præit
Qvo Cygnus alis, & canoro
Attonitas trahit ore Nymphas?
Nil vile sistrum, nil tenui juvat
Arundo cantu; cùm modulamine
Ipse, ipse suaviore Cygnus
Æthereas bene mulcet aures.
Tu PETRE plēstrum sume DUNIN, Tu
Dignumq; carmen profer ad Alitem;
Me sat Cayitriæ Volucris
Vel minimas tetigisse laudes.

ODE XIX,

A D

MARTINUM KATSKI;

Palatinum Kijoviensem,
Artileriæ Regni Generalem Præfe-
ctum.

I Mus? vel acres segnis adhuc mora
Distendit ausus? cedite Lentuli

K;

Et

226 BENEDICTI à S. JOSEPH

Et lenta qvos virtus alaci
Non patitur properare gressu,

Ægræq tardum langvida promovet
Testudo passum. Pulverem Olympicum

Tu miles ingressus fatigas

Fulmineo pigra monitra cursu;
Nimboq compar & Selymum, & citos
Præis Diores, nescius ad levem

Hærere cum Niso ruinam,

Aut positam titubante calce
Tardare metam. Per salebris graves
Tu sæpe calles, per gelidas nives

Volas Alexander Polone,

Difficiles neq frangis Alpes
Mordaci aceto, sed gladio. cui
Est pro Paterna non Leo tessera
Sed Cervus haud segnis, Nemæos

Qui superat tamen & Leones.

Tu Martiali vividus impetu

In Tauricani cornua Bosphori
Descendis audax; Tu Gelono

Perpetuas inimicus hosti

Moliris iras, duraq Martium

In colla ferrum, vel Mareotica

In membra distringis mucronem

Letifero bene notus iætu.

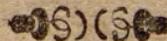
Quod si nitrato pulvere, plumbeâ

Vel

LYRICORUM LIBER IV.

227

Vel saeva nactus prælia grandine,
Tormenta qvod si, machinæq;
Sulphureo reboant tonitru;
Qvam Tu Tonanti par ubivis Iovi,
Qvam sæpe fractis aggeribus, cayis
Infundis & Martem cavernis,
Et pluvios jacularis ignes.
Hinc qvà voraci profluit impetu
Garumna præceps, Séqvana qvà suos
Distendit amnes, ac furentem
Præcipitat Rhodanus fragorem,
Vel Batis ingens, vel Tagus aureo
Dives metallo, saxeæ nobiles
Gadesve qvà spectat Pyrene
Herculeis memores columnis;
Hac Fama promptis provehitur rotis
Et KÆTCIANIS laudibus attonat,
Cervumq; Bellonæ sacratum
Ac rigido canit esse Marti.
Remugit orbis, lætaq; concavis
Resultat echo rupibus undiq;
Nec sylva, nec vallis retorto
Non resonat fremebunda plausu.

K 6

ODE

Vel

AD

AD ALBERTUM
BARTOCHOWSKI,
SOCIETATIS JESU.

Dum Orientis Victori
JOANNI III.

POLONIARUM REGI,

A salvata Vienna reduci eruditissi-
mum Panegyricum,
Fulmen Orientis intitulatum, in lu-
cem publicam edidisset.

Fortuna magni maxima Principis,
Si Martiali qvod parat impiger
Mucrone nomen, hoc futuros
Ferre potest remanens in annos.

Nam nil triumphus, nil validis juvat
Oppressus armis hostis, in unico

Si palma, qvæ die parata,

Hæc alijs sterilescit horis.

Trophæa qvamvis magnifico manent
Erecta sumptu, qvæ Herculeas probent
Fuisse vires, ac in illo

Fusa loco trepidâsse castra.

T.

Tamen trophaeis imminet ultimus

Qyandoꝝ casus. & Parijs licet

Constructa de saxis theatra

Sæpe gravem subeunt ruinam.

Ni penna scribat, qvod gladius suo

Signavit i&tu, ni calamus notet,

Qvod mucro fortis exaravit

Sangvineos recolendo campos,

Inanis omnis fabula gloriæ,

Agerꝝ tantum mole cadaverum

Tumescit unus, dissolutis

Mox pereunt monumenta truncis.

Molita quantum Roma suo potens

Olim Trajano ! dum Capitolium

Vel duxit obvium, vel altas

Phidiaco statuit labore

Manuꝝ moles ; dum spolijs graves

Currus trecentis vinxit adoreis;

Arcus triumphales, & ære

Dum solidos posuit colossoſ.

Hos apparatus magnifico satis

Sumptu paratos si cupide seqvens

Inqvirit ætas, præter unos

Non reperit ruderum lapilloſ.

Exstincta magni gloria Principis,

Septulta Romæ magnificentia;

Qvod Plinius scribente penna

De Ausonio retulit Trajano,

Hoc

220 BENEDICTI à S. JOSEPH

Hoc est Traianus. cætera barbaro
Oblivionis prella jacent situ;
Et Roma & orbis de peractis
Immemores reticent triumphis.
Achillis unam vidit imaginem
Magnus Macedo, se lachrymis statim
Perfudit, indolens, Homero
Se domiti caruissé digno
Scriptore mundi. Hinc, qvi dominū Ty^m
Marisq^z rubri, divitis Asiae,
Delinearet penicillo,
Sollicitis studijs Apelles
Qvæsitus: ingens gloria Principum
Reddi perennis si cupit, eloquens
Hanc penna scribat, posterisq^z
Præla ferant repetenda lustris.
Qvām Te beatus Sarmatiæ suo
Scriptore Princeps : Purpura nobili
Qvām BARTOCHOVII colore
Tincta satis, Clypeiq^z vincens
Regnantis Umbo qvām calami micat
Nitore docti. Non ita Plinius
Suum Trajanum , ut BARTOCHOVI
Tu Lechicum celebras IOANNEM.
Ult orsa tantum Svada loqui Tua,
Mirata qvævis machina bellicis
Instructa nimbis, protinusq^z,
Attonitæ taquere conchæ,

Dum

Dum
Stupe
StyUt ip
Nolit
Trà
Dun

Inf

D
BLau
Se r
I

LYRICORUM LIBER IV. 231

Dum pena cæpit scribere grandium
Stupenda prorsus pondere sensuum,

Styliq; majestate tanta,

Ingenij Latijg cultu,

Ut ipse nolit vel Cicero loqui,

Nolit disertus scribere Plinius,

Tu quando salvatam IOANNE

A Lechico loqueris Viennam.

ODE XXII.

A D

A L E X I V M

à CONCEPTIONE B. M. V.

Dum Author à Præposito olim Scho-
larum Piarum Generali
Infulæ Cracoviensis imprimendæ
licentiam obtinuisse.

D Istincta gemmis vix melius potest
Habere posthac Infula scrinium;

Qvām quando de assensu paterno

Prompta premens subit ultrò prælum.

Laudem meretur, qvi calamo, integro

Se monstrat orbi, non itidem minor

In laude successor, qvi ad istam

Est aliquis stimulator auram.

Nec

232 BENEDICTI à S. JOSEPH
Nec præla solum plumbea servient
Scribentis uni deniq; nomini ;
Et præla qvi permittit, unam
Indupie referet coronam.

ODE XXIII.

AD
DIVUM AUGUSTINUM
HIPPONENSEM ANTISTITEM,
Pelagianorum, Manichæorum, pō
tentissimum hostem.

ET feriantem non sinit Herculem
Antæus ignes ponere Martios,
Et angve succrescens Medusa
Stricta tuæ vocat arma pennæ.
Ibis minaci fortior Hercule
Divine Perseu, & colubri minas,
Irasq;, spumantesq; ritus
Magnanimo prohibebis ictu.
Nondum Latinis qvippe securibus
Accisa collum subdidit Hæresis,
Adhuc reluctatur, tumentes
Grandis adhuc movet Hydra cristas.
Spretisq; plures non semel ictibus
Instaurat iras, & male perfidis

LYRICORUM LIBER IV.

233

Instructa technis Africanas
Peste premit violente terras.
It Africanus Perseus æmulos
Adversus hostes, qvâ calamo, piæ
Qvâ voce lingvæ, virulentam
Inseqvitur reprimitq; labem.

ODE XXIV.

AD

Religiosam Scholarum Piarum
IUVENTUTEM.

Nulla Apelli dies sine linea.

Favete lingvis, carmina posteris,
Dicam futuris carmina sæculis,
Qvæ CALASANTINÆ notanda
Affiduò repeto juventæ.
Pravè supino segnis in otio
Tractatur ætas, heu CALASANTIA
Assurge pubes nata magnum
Ingenijs referare campum.
Labore pulchros rectius improbo
Mercemur annos : FABRICO jugum
Qvantas maritavit coronas ?
Et virides nisi dextra palmas

Metit

234 BENEDICTI à S. JOSEPH

Metit quietis nescia langvidæ.

Ignaviores pigra cui otia

Strinxere nervos, per reclines

Ille jacet nisi bucco valles.

Hac arte plenæ maxima possident
LOIOLIANI culmina gloriæ;

Hac arte vos famam, superstes

His studijs fabricate nomen.

ODE XXV.

AD

STANISLAUM
MAZOPOLSKI,

S. R. M. SECRETARIUM.

Frontem senectus subsilit, in dies
Anniq; vergunt; non tamen obfit;

Langvescit indoles senectâ,

Immò magis veneranda vivum
Promit vigorem. Sic reverentia

Major vetustis quercubus, integras

Qvæ possident vires, nec ullum

A carie metuunt periculum.

Matura magnæ non nocet indoli

Ætas, ob ipsam canitiem gravi

Honor

LYRICORUM LIBER IV. 237

Honor Camillo, Roma felix,

Qvando senes seqvitur Catones.

Victor Darij non alio Tyrum,

Lateq; sparsam milite Persidem

Possedit, Euphratig; duras

Imposuit domito catenias,

Qvam dum receptus sub Macedonicas

Nullus phalanges, in galea cui

Adulta non caneret ætas,

Qvivè grauis senio verendos

Non ferret annos. Illyricos eo,

Et Sogdianos robore terminos,

Medosq; Alexander subegit,

Inq; rubros penetravit Indos.

Res magna nunqvam perficitur, nisi

Provectiorum consilio Senum,

Speret triumphales, caterva

Si fuerit veterana, palmas.

Sed qvas Seneçæ non temerarius

Appono laudes, has venerabili

Assume STANISLAE vitæ.

Iudicij gravitasq; morum

Et innocentis plena modestia

Illa illa laudem postulat indeoles,

Rerumq; praxis, qvâ occupatum

Cer KRASINI retines IOANNIS.

ODE

236 BENEDICTI à S. JOSEPH
ODE XXVI.

AD
IOANNEM IOSEPHVM
CASIMIRVM
TAREO.

Palatinidam Lublinensem,
In primo ad Scholas accessu.

TE velut magni sobolem Parentis,
Te velut magnæ sobolem Parentis,
Non minus lætum, Schola læta pansi
Excipit ulnis.
Hic dies nonum Tibi pandit annum ;
Hic dies nostram vehit ad palæstram :
Palladem tracta, ruditasq; primus
Occidat hostis.

Annibal vix dum fuerat novennis,
Æmulæ indixit fera bella Romæ :
Est Tibi campus schola, Tu futuris
Prospice palmis.
Qvanta crescentis documenta laudis !
Ad scholas horrent alij ; sereno
Tu volas vultu, reprimisq; qvemvis
Fronte pavorem.

A si-

LYRICORUM LIBER IV.

237

A sinu Matris, gremioq; Patris
Abripi haud uni grave Pusioni,
Ita Tu nunquam trepidante fers di-
vortia mente.

I per oppressam Rudium phalangem,
Et Tu magnum recrea Parentem
Sæpe profectu, videatq; doctum
Mater Achillem.

Firma spes nobis, qvia post peractum
In scholis dignè studium, sub acris
Signa Bellonæ, validiq; perges

Classica Martis.

Tunc scient omnes, Tibi qvod paratur,
Et Tuæ quantum Domui theatrum :
Hinc & hinc postqvam fluet in Paternam
Fama SECURIM.

ODE XXVII.

AD

PETRVM FRANCISCVM
à CONCEPTIONE B. M. V.

Scholarum Piarum

GENERALIS SECRETARIUM.

ID Rumor ad nos sæpe strepentibus
Deduxit alis ; qvod Capitolio
Tu digna Romano theatra,
Et tragicas perhibendo scenas No-

238 BENEDICTI à S. JOSEPH

Nomen parasti, non sine comici
Plausu laboris. Sic animi solent
Ad magna nati, nec supinam
Nec residem retinere mentem.
Sublimis ut quis conscientis ingenii,
Futura prudens cogitat, & libris
Scriptisq; se testatur Orbi,
Non dubius melioris augur
Post fata Famæ. Dramata Senecæ,
Duco tragædum plus ego Senecam;
Qvam dum Neronem, & per Neronem
Ausonium moderatur orbem.
Silent triumphi, qvos domitis tulit
Pompejus Afris; qvæ veteri dedit
Theatrica Romæ, hæc in alma
Nunc etiam celebrantur Urbe,

ODE XXVIII.

A D
A N D R E A M
N A G O R S K I ,
S U B D A P I F E R Ú M B U S C E N S E M .

N On parva gloriæ Parenti pars bono
Cernere, qvos genuit,
Non deviantes Filios.

Non

LYRICORUM LIBER IV. 239

Non parva gloria bonis pars Filijs,
Qyo præxit Genitor,
Hoc ire per vestigium. (hunc,
Venarum aquæ secum indelem semper tra-
Hanc sapiunt ubivis,
Qyocunq; tantum fluxerint.
Et Sangvis excellens ad ortus respicit
Sæpe suos, propriam
Originem considerans. Tuâ
Quam Tu beatus prole NAGORSCI
Quando pari studio
Servat paternos spiritus.
Bellona STANISLAO ahenam cassidem,
Terribilem clypeum,
Haftamq; tortam tradidit.
Nupsisse Marti dices fortē DEAM,
Sic cataphractus Eqvæ
Mavorte præstat pectore.
Quem non sagitta vulnerans, non grandinis
Sulphureæ pluvia
Ulo retraxit prælio.
Per ferrum & ignes, & per enses Noricos,
Non timidus volitat
Per mille strages Optio.
Nec non IOANNES signa IUBOMIRII
HIERONYMI subiens
Pari resultat spiritu.

Mens

240 BENEDICTI à S. JOSEPH

Mens acris illi, qvodq; militem decet,

Primus inire manu,

Postremus ensem ponere.

Tertius amæna Scuta seqvitur Palladis,

Inq; Pijs varias

Scholis meretur Laureas.

Utq; ense Fratres , eloquente SAMUEL

Et stylo, & ingenio

Uni laborant Patriæ.

Pulchrum sene&tæ nobili solatium

Et gladio, & calamo

Claris potiri Filijs.

Pulchrum NAGORSCIO tot annis obſit

In vetulis vegetos

Spe&tare ramis surculos.

Segnis Parentes s&pè strangulat nepos,

Dedecus & Domui

Fædo propinat exitu.

Hic Palladi Marti&g serviens Trias

Et Domui & Lechiæ

Omni meretur tempore.

BE

B E N E D I C T I

à Sancto

I O S E P H

Scholarum Piarum.

E P O D O N
LIBER V N U S.

O D E I.

A D

E L I S A B E T A M Z O S I A M ,

V L A D I S L A O Z O S ,

P A L A T I N O M A R I A E B U R G E N S I ,

S k a r s z e v i e n s i , P o k r z y v n e s i , L a t o v i -
c e n s i , C A P I T A N E O ,

D e s i d e r a t i s s i m o M a u s o l o ,

S u p e r s t i t e m A r t h e m i s i a m .

*Inter eclipses oritur, qui illustris
moritur.*

G R A N D E tormentum, qvoties amatus
Conjugem reddit Viduam Maritus,
In domo cogit qvotiesq; mæsta
Cernere signa.

L

Corda

B E

242 BENEDICTI à S. JOSEPH

Corda qvæ firmo cojere nexu
Sæva mors qvando dirimit, cruentus
Pectoris lictor, nimijq; sæva

Ansa doloris.

Sed tamen qvisq; meminit malignis
Hanc DEVVM legem posuisse fatis,
Vt ferant nunquam diurna nostræ

Stamina vitæ,

Indolet, certum lachrymisq; ponit
Tempus, ut longo gemitu dolentem
Sauciet mentem, timet, & cadentes

Temperat imbræ.

Te VLADISLAI meminisse, pulchrum
Integri semper documentum amoris:
Sis memor, tristis posito sed omni

Turbine planctus.

Non eget tantis lachrymis, sereno
Læta qvem spectat Cynosura vultu:
Et polus panis cui præparatus

Obviat ulnis.

Inter eclipses oritur, peractis
Qvi nisi illustris moritur triumphis,
Nec mori damnum est, ubi destinatis

Reddimur astris.

Ius in hunc nullæ tenuete Parcæ,
Læve nec nevit Dea cruda filum,
Sola cùi virtus præxit ad futuram

Vltro salutem.

Sic

Sic tu
Pressa
Qven

P

Dun
lect

pea

in

VI

Spa

Sic tuus Conjux etiam per atræ
Pressa calcando ruit arma mortis,
Qvem polo Rectum, memoranda cælis
Reddit honestas.

ODE II.

AD

CONSTANTIAM
LOSIA M,

Palatinidem Mariæburgensem,

Dum statim à morte Parentis sui col-
lecto omni Virgineo ornatu, maternis
pedibus advoluta, eximia pietate &
innocentia petit, ut possit divende-
re, congregato inde peculio ani-
mæ Parentis suffragatura.

Virago fortis, & tuo CONSTANTIÆ
Nominе nobilior

Magnæ voluptas LOSIAE
Spartana Te Mater? Laconnè vel Parenſ

Eximiam sobolem

In hoc nutrit sacerdolum?

L 2

Quo

244 BENEDICTI à S. JOSEPH

Quo sumptib⁹ non parcitur, corpus mod⁹,
Putre aliquando nihil,

Et esca verax vermium,
Exhauriat totum Padum, cunctas Tyri
Divitias & opes,

Et fulva Gangis littora,
Insignis ostro dum puella prodeat,
Aurea purpuream

Vestemq⁹ neqtat fibula.
Nodantur in augum nitens crines vagi,
Vt Zephyris, levibus

Sic vana ventis carbasa.
Aurata collum sepiunt monilia,
Squamæ caput rutila,

Et laxas, onyches, togas.
Nec luxui parcit pedum fastus tumens,
Dum crepidas ligulis

Ornat superbè gemmeis.
Tu nata Virgo sœculo tam prodigo,
Nec duodennis adhuc

Ab his abhorres moribus,
Constantiæ vel Innocentiæ novo
Nomine digna cani,

Major Lacñnā qvilibet.
Prostrata pedibus Matris unicum petis,
Sollicitè reliquæ

Qvod deprecantur Filiaæ,

Orna-

H
us mod,
Tyri
,
vagi,
. mens,
o,
5,
petis,
'Orna-

EPODON LIBER VNUS. 245

Ornatus omnis ut Tuus vendi queat,
Lugubre qvando peplum
Parente sumptum mortuo,
Ac inde collectum peculum in sacra
Auxilijs animæ
Tradi paternæ postulas.
Non cultui parcit tuo Mater pia,
Enumerat pretium
Iuri relinqvens Filiae.
Stupenda virtus in tenella Virgine!
Omnia prostituis
Functo Parenti serviens.
Hec tanta pietas optimæ sat uberes
Elicuit lacrymas,
Summumq; Matri gaudium.
Velipse nigrâ prospicit tumba Parens,
Tamq; animum tenerum
Sux stupet Constantiz.
At rumor hujus ad me dum venit rei,
Non taceo ; memori
Sed cuncta pando carmine.

L 3

ODE

ODE III.

AD

IOANNEM ANTONIVM

E O S,

Capitancum Pokrzywnensem,
Palatinidam Mariæburgensem,

O ! magna magnæ Gratia Gratiae,
 Ocellæ Matris, firma domesticæ
 Columna DÆBROVÆ , ac imago
 Eximij rediviva L O S i.

Acerba nuper mors Lechico Patrem
 Subduxit orbi : Flevimus, & Tuis
 Matrisq; lamentis profundi
 Addidimus fluvios doloris.

Cum Tu superstes, cum docilem Paren̄s
 Ad quæq; format maxima Filium,
 Spes certa, qvòd feddes Parentem;

Qvòd Proavis, Abavisq; dignum
 Ages Nepotem. Nobilitas juvat,
 Nasciq; magno Sangvine ; sed tamen
 Plus præstat indeoles, superbos
 Et superat melior penates
 Omnino virtus Hac duce maximi
 Crevere Gracchi, crevit & Hercules ;

Tt

H
IVM
nsem,
sem;
e,
æ
ago
m
arens
em,
um
nen
es;
Tu

EPODON LIBER VNUIS.

247

Tu deinde cresces, ac Achillem
Magnanimo perhibebis ausu.
Tunc læta Matris pectora non leves
Ducent triumphos, cum poterit suum
Spectare subfultans IOANNEM,
Vt rigidi modò signa Martis
Ille, ille ducit fortiter, ut modò
Adest Eqvestris Nuntius ordinis,
Vt vel Palatina curuli
Ad Lechicum vehitur Senatum.
Aggratulabor tunc & ego meo
Fortasse Vates lætior entheo,
Qvòd ista prædixi, futura
Qvæ solidi statuere cæli.

ODE IV.

AD

P E T R U M
S U S T I N O V I U M
Multa sine crimine patientem.

Reliqua decora utcung, didiceris, pati-
entia nonnisi per exempla instillatur.

Partana virtus vix aliter potest
Qvandoq; disci; ni doceant prius

L4

Exem-

248 BENEDICTI à S. JOSEPH

Exempla Majorum, peractæ

Cumq; alijs aliquando scenæ.

Spartana virtus est patientia;

Hanc PETRE nemo possidet: indiget

Res arte; nam natura longè

A simili resilit decore.

Thebanus olim Miltiades suo

Ad bella ductu non ijt: excitent

Prius Themistoclis trophæa,

Tunc rigidum subit ille campum.

Posset molestam pauperiem pati,

Posset misellæ liba paropñidis;

Vt quisqvis aut lingvâ procaci, aut

Innocuam lacerat liturâ

Mendace famam, jam stomacho ferox

Bilis movetur, jam refugis abis

Ad arma viribus, frementis

Impatiens remanesq; pugnæ:

At erigendus sæpè animus; furor

Non iste primam Te, neq; pugio

Hic me secundum cuspidato

Inseqvitur penetratq; ferro.

Fuere plures, qvos eadem rudes

Palæstra postqvam vidi, in optimos

Formavit Athletas, virorum

Non modicos statuendo casus.

Qvousq; tantum vivimus, in dies

Re-

H

EPODON LIBER VNUS.

249

Recens ferendi materies datur.

Qvicunq; non passus, putandus

E miseri nisi fæce vulgi.

Vnum levamen, si veniunt mala,
His non reniti. Fit levius jugum,

Qvod leniter fertur : paramus

Non steriles, patiendo, palmas.

ODE V.

AD

T Y L M A N V M

à GAMEREN

G A M E R S K I ,

S. R. M. & Illustriss. MARESCHALCI

Regni Architectum.

D E C E T D Y N A S T A S N I L A L I U D M A G I S

Qvām thaumaturgos qværere Phidias;

Pulchrumq; , non rudes Apelles

Si dominis remanent in Aulis.

Fecere magni semper id Hectores,

Et clara summis Nomina purpuris :

Fecere Alexandri, bonosq;

In pretio tenet Architectos

Qvicunq; dives, nec nimis indigæ

L 5

Ex

250 BENEDICTI à S. JOSEPH
Ex sorte plebis. Qvod LVBOMIRIO

Dignum MARESCHALCO est, ubique

Eximias locat ille moles,

Grandiose sumptu summa palatia,

Et digna tanto nonnisi Principe,

Qvæ Regiam solis, superbas

Qvæ superent Babylonis arces.

Iam verò qvot non eminet ædibus

Erecta Padvano ANTONIO Domus?

Non qvanta, sed qvalis, stupendâ

Atque fidem superante pompâ.

Et hæc supremi laus LVBOMIRII

Qvod tanta præstet, deque rudi situ

Immensa ponat testa, longo

Indubie memorandus ævo.

Tibi ARCHITECTO non tamen eripit

Hanc ille famam, præcipue Tuâ

Qvod arte, Te qvod & Magistro

Tam celebres statuantur ædes.

ODE VI.

AD

A D A M U M
R O S T K O W S K I ,
Præpositum Varsaviensem ,

Vladi-

Vladislaviensem, Plocensem Canonicum.

Dum Regio beneficio Prælaturam
Varsaviensem obtinuisse.

VT fama, sic & grande satis decus
Summis probari Principibus, qvibus
Non qvilibet cordi, nec omnes
Irriguo recreantur amne.

Diu rogari munificus solet,
Vt manet, imber: s̄pē diu genn
Necesse flectat, Gratiarum

Qui faciles sibi poscit aras.
Plerumq; lanx est, dextera Principum,
Qvæ s̄pē stricte ponderat, ut cui
Fortuna largienda, vel non:

Qui meritis gravis est, benignus
Hic experitur munera Gratiæ;
Exile pondus reiicitur, neq;
Agnoscit aut frontem serenam, aut

Propitios hilaresq; vultus.
Sed ista debent immeritæ nisi
Sufferre vires: respiciunt, suo
Stringuntq; pectori favores,
Dum meritam reperere mentem.

252 BENEDICTI à S. JOSEPH

Non hæsit in Te Gratia Principis,

Dignum notavit quando per omnia

O! docte ROSTKOVI, fovente

Qvin potius gremio sinuq;

Complexa magnam protinus indolem,

Et his revinxit fascibus. Aureo

Qvippe imbre dignus, qui per omnes

Ne minimum sterilescis annos.

Ascende felix! nec tamen ultimum

Hunc esse honoris credito limitem:

Prædico vates, quod nitebis

Præsuleis aliquando Vittis.

ODE VII.

AD

S E V E R I N U M

S Z C Z V K A ,

Canonicum Culmensem.

Forsan severi territa Nominis

Horrore buxus non poteris novos

Formare cantus, plectra forsitan

Nil cupidæ recinetis auri.

Sed nil severi nubila Nominis

Vos oro tangant. Vidi ego, quod nisi

Hic candor & Rectum triumphent,

Quod probitas teneat quietam

Ad-

Addicta sedem: blanda sonantibus
Qvin Musa chordis carmina tempora,
Buxusq; dulcis, barbitosq;

SZCZVCIA CVM resonate Nomen.

Innata qvanquam dexteritas Viri
Est s̄apē magni, gessit ut ardua
Et magna postquam, malit omnem

Egregiè meruisse laudem,
Quād audire turgens. Nil resonantibus
Externa prodest tibia plausibus :

Virtute censeri, supremus

Semper honos, meritisq; vera
Laus aestimari. Nil cytharæ sonent,
Nil molle plectrum, nil Berecynthiæ
Et tibiæ, chelysq;, virtus

Non vacuas canet ipsa laudes.

ODE VIII.

AD

C A S I M I R V M

P A C,

E Q V I T E M M E L I T E N S E M ,
M.D.L. Supremum Notarium.

E T Malta novit nil aliud, nisi
Vel Martiales qvarere spiritus ;

Igna-

254 BENEDICTI à S. JOSEPH

Ignava vel si mens inersq; ,
 A proprio removere portu.
 Et PACIORVM non alijs potes
 Sangvis morari sedibus, aspera
 Qvām bella qvæ tractant, ferumq;
 Assiduè meditantur hostem.
 Iuventa postqvam per Latias Tibi
 Exulta Musas, & peregrè simul
 Lustratus orbis, bellicosq;
 Castra statim placuere Maltæ.
 Nec acta remo res, sed aheneo
 Vbiq; contq; pro levioribus
 Vexilla velis, proq; proris
 Herculeæ valuere parmæ.
 Spectavit heros Insula LILIO
 Nocere spinas nil Mareoticas,
 Spectavit, ut Ducum propago
 Littavici sibolesq; Martis
 Inter frementis littora Nerei,
 Et Melitensis regna Propontidis
 Interritus stabas, merendo
 Non tenues CASIMIRE palmas.
 Vicina palmis LILIA; bellicis
 Propinqua semper classica PACIIS,
 Ex LILIO & nunc PACIANO
 Malta novam sibi sp̄eret herbam.

ODE

ODE IX.

AD

LAURENTIUM

WODZICKI,

Pocillatorem Varsaviensem.

*Novum fænoris genus DEO fænera-
ri: dare quod acceperis, ut luculen-
tius recipias, quod dederis.*

L Argiens promptè manus, irriganti
Quævè decurrit similis fluento,
Deficit nunquam, parat imò plures

Prodiga gazas.

Nam quod offertur Superis, benigni
Illoco reddunt Superi, nec unquam
Se sinunt vinci, quia plura possunt,

Plura rependunt.

Filij tolli poterunt, & omnes
Sangvinis venæ, Superis profusa
Dextra dat quidquid, manet, ac superstes

Durat in ævum.

Sæpè cisternas videoas fugatis
Aridas undis; videoas lacunam
Sæpius sicciam, quod aquas avaro

Detinet haustru.

256 BENEDICTI à S. JOSEPH
Qvō fluunt fontes magis, & propinquos
Irrigant campos, magis auctiore
Desfluunt alto, faciuntq; plenis

Flumina ripis.

Largus in cælos, velut æqvor unum
Semper effundit recipitq; semper;
Qvæ dedit, rursus repetit trecenta

Omnia fructu.

Virgo qvam è puro veneraris auro
Ponderis magni statuâ WODICCI,
Non sinet vinci, referetq; dite

Munera censu.

Pauperum mensas qvotiesq; missa
Pane sustentas, etiam pro ijsdem
Est vades Numen, vacuamq; nunqvam
Perferet arcam.

Numini qvidquid dederis, refundet
Largius Numen, referata nunqvam
Dextra stringetur, qvia prompta prompta
Præmia dextræ.

ODE X,

A D

DOMINICVM IGNATIVM
WINKLER,

Supremum Thesauri Regni Notarii.

Nil

Nil de tempore prodigit, qui curas
Pietate temperat.

Fortuna nobis parcias nihil dedit,
Quam spatha pauca temporis.
Auro aestimanda cuius hora quilibet,
Fulvoque Gangis gurgite.
Natura nostra sed nihil scelestius
Caro profundit tempore:
Dies & anni transeunt, acti brevem
Intra theatri limitem.
Nec vita quidquam pensi habet, negotijs
Quamvis trecentis obruta.
It otiosus sepe homo! lustrans forum
Vrbis plateas circumit.
De crastino totusque pendet, nescius
Quod mane mortem prospicit.
Etatis est quidquid retrorsum, mors jam tenet
Tempusque transit aureum.
Curas bonus Pietate Vir dum temperat,
Nil prodigit de tempore.
Immensa virtus, sed recenti saeculo
Aut exul, aut hospes nisi:
Magno tamen Notario domestica
Ipsiusque culta a fascijs.
Procede felix, pariet ipsa laureas,
Sublime quae calum parit. Non

258 BENEDICTI à S. JOSEPH
Nō minuit, auget sed adhuc hęc opes Dei,
Nomenq; reddit intlytum.
Qvæ Principes ornat, fovet Provincias
Fortiç custodit manu, (mum,
VINKLERIANAM provehet simul Do-
Hoc Vate dico Spiritu.

ODE XI.

AD

ALBERTVM STANISLAVM
CHROSCINSKI,
Regiæ Cameræ intimū Secretarium.
Cum Lucani Pharsaliam versu vernacula
eruditissimè concinnatam, luci publicæ
commisisset.

Literis & scriptis suis Vir doctus es-
ficit, ut mortalitas sua finiri pos-
sit, non vita.

TE Musa mater, Te genitor dedit
Apollo Vatem, cui ita Delphicæ
Stravere se laurus, ut ultrò
In virides abeant coronas.
Sic arma Cai Cæsaris, & simul
Cognata multo sanguine prælia,

Sen-

EPODON LIBER VNUS.

252

Sensu repræsentas Polono,
Sarmatico recinisq; plectro.
Ut si Lucanus surgeret, & novam
Spectare vellat Pharsaliam, Lecho
Correptus entheo Latini
Desereret juga trita Pindi.
Mos iste magnis ingenij, suæ
Studere genti, cumq; idiomate
Possunt domestico referre,
Nolle alias adhibere lingvas.
Mos iste summis ingenij, stylo
Parare famam, seq; seqventibus
Monstrare sacerulis, perennem
Perq; libros reparare vitam.
Suis premuntur cætera finibus,
Fortuna, vires, firmaq; sanitas,
Roburq; corporis recedunt,
Et miseræ tumulantur urnæ
Ipsæ perennant nonnisi literæ,
Ex eruditæ famaq; profluens
Labore mentis perseverat,
Et remanet satis æviterna,
Æterna si non. In miseras patet
Terra ipsa mortes, per tumidas Domos,
Per regna, per gentes, cruento
Sævit atrox Libitina ferro.
Totumq; quidquid nascitur, horrido

Perit

260 BENEDICTI à S. JOSEPH
Perit tumultu. Non Parijs cinis

Tutus sepulchris; instat atrum
Marmoribus tumulisq; Fatum.

Vis sola docti non perit ingenii
Per eruditas diffusa paginas:

Theatra nutant; literarum
Stant solido monumenta fulcro.

ODE XII.

AD

I O S E P H U M
L U B O M I R S K I ,
CURIÆ REGNI MARESCHALCÙ,
S. R. I. PRINCIPEM.

Elociores quis mihi spiritus
Concessit alas? quis furor igneas
Sublime per nubes, & altum
Quæ superis dedit ire regnis
Fortuna Vatem? Iam mihi frigidi
Transacta cursu culmina Caucasi,
Iam cessit Hæmus, & nivosas
Æoliæ superavit arces
Decorus error. Iam mihi Tybure
Excessit ales penna, per Appulas

Iam

EPODON LIBER VNUIS.

261

Iam vectus ocrea, sisto tandem
In Lechicis vetus hospes oris;
Et Te Paternæ gemma Propontidis
Flumenq; canto. Non Helicon magis
Præ SRENIAVA, non amæni
Castalidum potuere vati
Placere fontes. Hic CALASANTIIS
Est ripa Musis, hic qvoties Tui
Crystalla spectamus fluenti,
Nil aliud nisi gratiarum
Spectamus Altum. Lechia Martium
Experta flumen, nec petit Indicos.
Subinde Ganges, ditiones
Qvandoq; vidē SRENIAVA vester
Ostendit Hermos. Curre per aurei
Longæva felix sacula fluminis,
Nos LVBOMIRSCIVM perenni
Obseqvio celebremus amnem.

ODE XIII,

A D

IOSEPHUM
LUBOMIRSKI,
ABBATEM TINECENSEM,

S. R. I. PRINCIPEM.

TVI faventes Fluminis alveos
Et larga cantem rectius ostia, Im-

262 BENEDICTI à S. IOSEPH

Immenſa qvām Nili profunda,
 Aurifluiq̄ ſinus Hidaspis.
 Ut noſtra tantūm pauperies Lechos
 Ingressa calles, protinus alterum
 Experta Gangem, SRENIAVÆ
 Munificas reperitq̄ ripas.
 Qvem Thressa, ſenſit ſub Chocimo Pharo,
 Periculofis qvem reducem Lechus
 Agnovit in rebus Camillum,
 Larga PODOLINII fluenta
 Direxit in nos. Mox ſimilis Patri
 Et Thaumaturgo non minor Hercule
GEORGIVS RESSOVIENSES
 Propitius patefecit undas.
 Impreſſa magnis tanta Nepotibus,
 Inſculpta magnis gratia Filijs,
 Ut PODOLINII faventem &
 Ressoviæ fateamur amnem.
 Nam qvid Supremus Scipio Lechici
 Director Orbis? qvid Lechicæ cui
 Concreditur clavis faburræ?
 Ni Hesperijs Tagus eſt arenis?
 Hoc fonte manat gratia, qvæ Pias
 Amore magno profeqvitur Scholas,
 - Hoc noſtra paupertas fluento
 In tenui vehitur carina.
 Et Tu Patrona non deeris manu,

Præ-

H

EPODON LIBER VNUS.

263

Præclare tanti Pelee gurgitis,
Et Tu CALASANTINO opimus
Non deeris Benefactor Orbi.

ODE XIV.

AD

ANTONIVM ANDREAM

KRZESIMOWSKI,

ABBATEM COPRIVNICENSEM, S. O. C.,
per Poloniam Commissarium, &
Vicarium Generalem,

Dum Viatorem Christianum iteratò
luci publicæ commississet.

Q Vis me per æqvor, per nimias jubet
Ovis ire flamas? qvis per inhospitas
Viator ignotum cavernas
Difficili facit ire passu?

Et cum per Vrbes, per varios quoq;
Imus receptus, ille vel integro
Ab orbe divertit, Deumq;
Et superas nisi syadet auras,
Viamq; cœlum versùs. Inutilis
Non iste trames, non KRESIMOVII

Du-

Præ-

264 BENEDICTI à S. JOSEPH

Ductoris ignavusque tractus,
Sed Pietas, sed honesta virtus
Qvod quemque poscit ducere. Barbaras
Labore vano carbasa tendimus
Stulti freqventer ad Mycænas,
Et madido nimis æstuosas
Sudore Syrtes visimus, interim
Quam fæva torvæ bella Propontidis
Instant peregrinis, stetitque
Quam tragicò via sumpta damno.
Alter remotas Hesperiaæ domos
Scrurator intrat, transit in exterum
Et sæpe curiosus orbem
Magnificas speculando Thebas.
Sed inde crescit, quanta domestici
Lactura nervi, dum Patrium nepos
Dissolvit ac absunit aurum,
Exque adito nihil auget orbe.
Et sancta raro respicitur Sion,
Et alta cæli regia desidi
Aditur haud menti, nec unqvam
Æthereæ revocantur oræ.
Tu KRESIMOVI ductor ad inclytam
Nunquam dolendo tramite Patriam,
Tu ducis ad cœlum Viator
Eximiasque Sionis arces.

ODE

ODE XV.

AD

CASIMIRUM
ZELIGOWSKI,
Pincernam Bracłaviensem,
Notarium Thesauri S. R. M.

Dum cum Tartaris configens, & è
summo periculo evadens, votum
MARIAE de Gratijs Varsaviae
depositum.

Virgo, quæ Castrorum acies freqventer
Dicitur Nobis; Tua vota prono-
Accipit vultu, proprijsq; poni
Gaudet in aris.

Martij postquam cupidus duelli
Ad rigorosæ data signa conchæ
Mente Bellonam, validum ferebas
Pectore Martem.

Thrax pharetratis violentus alis
Castra conscribens micuit severo
Illicid ferro, Pharijsq; cæpit
Prælia telis.

Prodigus vitæ ruis in furentem
Mox ZELIGOVI generosus hostem,

M

Comi-

266 BENEDICTI à S. JOSEPH
Cominus stricto sinuasq; multa

Vulnera ferro.

Hinc & hinc ardent nimio calentes
Impetu dextræ, numerus sed inde
Et cruentatis numerosa præstant

Agmina peltis.

Quid tot & tantas ageres phalanges
Miles adversus? duo sçpè magnum
Herculem terrent, qvid ubi freqventes
Excipis holtes?

Virgo qvæ Thressam dominis cōercet
Calcibus Lunam, placuit potentem
Robur in Thracem, dubijsq; certa

Anchora rebus.

Illa diffusas Dolopum sariisas
Pressit admoto domitrix cothurno,
Illa flagrantem medio Camilla

Iuvit in æstu.

Illa vel fractis metuenda telis
Diffusas hostis tremefecit alas.
Illa concussum penitus duellans

Reddidit Hænum.

Tu tuam tantæ Dominæ salutem,
Tu tuos tantæ Dominæ triumphos
Gratus adseribis, venerando sacram

Virginis aram.

ODE

ODE XVI.

AD

AMICUM

Iniquis invidiae morsibus expositum.
 Pulcherrimum est, scire invidias, &
 posse spernere.

Invidos nunquam fugit ille morsus,
 Quem sua virtus tenet in palestra:
 Ut quis est recti studiosus, acres
 Invenit hostes.
 Sed nimis parvum retulit profectum,
 Ferre qui effrenes rabidasq; lingvas
 Nescit, & strictæ minimam pavescit
 Cuspidis umbram.

Non levis magnos gradus ad triumphos
 Scire mordacis fremitum furoris;
 Fama sed longè melior frementes

Temnere rictus.

Fortis id signum specimenq; mentis,
 Nil ad undosos trepidare fluctus,
 Assilit sanè scopulum tremens, nec
 Concudit unda.

Nubilis Phæbus tegitur subinde,
 Non tamen purum minuit nitorem,

168 BENEDICTI à S. JOSEPH

Firma stat lampas, sua suntq; claro
Lumina Phæbo,

Impigrum vexant culices caballum
Et vagæ muscæ, tamen ille gressum
Promptius proflus glomerat, levesq;
Despicit ictus.

Sic ad immensum stimulat decorum,
Quidquid adversis remoratur armis,
Magna mens tangi poterit, nec atro
Cedere nimbo.

Sæpè formosum redijt serenum,
Infolens postqvam tonuit procella,
Lassa prout venti quoq; mitigatur
Sæpius ira.

ODE XVII.

AD

CAROLVM AFFAITA

Gnesnensem, Varmiensem Canonici

*Dignitas primum est probitati,
non temporis.*

TE Gnesna qvamvis CAROLE tardiūs
Princeps honestis cinxit adoreis,

Te Varmia licet sacratis

Lentus honor cumulavit aris;

No

H
o
bo,
m
um
esf
s.
um,
nis,
tro
o.

a,

ITA
nonie
bitarū,
tardiūs
s,

No

EDOPON LIBER VNUIS:

269

Nocet probatæ nil tamen indoli,
Qvæ magna per se. Præmia tempori
Non dantur, at virtus honoris
Erigitur probitasq; palmis.
Fuere multi, qvos properis Honor
Accessit alis, qvos trabeæ quoq;
Summæq; Purpuræ subinde
In tenero subiere flore
Vitæ virentis. Sæpe at inutiles
Truncos videbis, sæpe sed hispidos
Spectabis, explodestq; fungos,
Qvos adeò properis stupebas
Enare remis. Nobilius decus,
Qvodcunq; tardis provehitur rotis,
Ilex diu querufq; crescit,
Innumeris sed habenda lustris.
Arundo se se proripit, & citò
Implet staturam, sed nec arundinis
Est tanta fama, qvanta querçus,
Qvæ varijs adolescit annis.

ODE XVIII.

AD

C A S I M I R U M
D V N I N G L V S Z Y N S K I ,
Canonicum Vladislavensem.

M 3

Dum

270 BENEDICTI à S. JOSEPH
Dum post Stanislaum Kraiewski Cu.
stos Łoviciensis denuntiaretur.

D Efunctus etiam subsilit KRAIEVIUS
Datam Tibi Custodiam.
Vivusq; fidum qvem colebat Castorem,
Suo latus fert in loco.
Et iste RADIOVII magni favor,
Post optimum, dare optime.
Laus purpurati Principis, qvos unicus
Affectus olim strinxerat;
Hos morte ne qvidem pati ipsā dividi,
Vnumq; nomen reddere.
Dulcescet & funus pio KRAIEVIO
Dum funeri accines Olor
Vltroq; latus se eriget tumbā suā,
Tam candidam spectans avem.

ODE XIX.

AD

JOANNEM CHRYSOSTOMVM
GOLEMBIOWSKI,
Ord. Erem. S. Augustini Sac. Theol.
Doctorem, Ecclesiastem Regium.

S Tupenda dicam! qvæq; Oriens prior
Non vedit unqvam: Sceptra Chrysostomi
Ama-

EDOPON LIBER VNUS.

271

Amare suggestum, ac ab ore
Veridico, simul & diserta
Pendere svadā. Non ea Præfulis
Fortuna qvondam visa Bisantij,
Eudoxiam postqvam hic, & aulam
Assiduum sibi sensit hostem,
Qvin & Dynastæ səpiùs impio
Furore moti, prælia barbaro
Movēre ritu, mella qvamvis
Ac liqvidum loqveretur aurum.
Ingratus hospes, libera veritas
In regiarum limine sedium ;
Verumq; qui dicit, paratas
Indubie subiturus iras.
Hinc septa multo tecta satellite,
Ne tanta celsis fistat in atrijs
Intretq; Virgo, ne superbas
Dīva loqvax agat inter arces.
Privatus ut qvis, sustinet in suis
Illustre Numen sedibus, ad thronos
Si vellet ire, Principesq;
Mille Deam remorantur hastæ.
Tu qvæ futuris scena nepotibus
Ecclesiastes Regie, pro Sacris
Cūi veritas rostris, decorum
Eximiè peragit theatrum.
Sunt qvæis maligne vel simulatio.

M 4

Vel

272 BENEDICTI à S. JOSEPH

Vel turpe claudit labra silentium,
 Tu vera pandis: sed IOANNES
 Sarmaticus dubium stupenti
 Relinqvit Orbi: lausne ea Principis?
 Qvi tanta dici sustinet, an tua?
 Qvi liberè sic dicis, omnem
 Eloqvio perimendo nayum.

ODE XX.

Damnat^{ur} ad curas, qui ad regimen
 elevatur.

R Ideo vanos hominum labores?
 Fæda regnandi qvibus est cupido,
 Cùm nihil gignit nisi turbulentas

Purpura curas.
 Plurimis illud placet EMINERE,
 Et gubernatrix hominum corona,
 Nec sciunt qvantis diadema svevit

Pungere spinis.
 Æstimat, qvi nescit adhuc, potestas
 Summa qvam magnis agitür procellis,
 Qvi probat tantum citò naufragias

Ponit habenas.
 Omnia est planè famulus, supremos
 Se putat qvisqvis retinere fasces,

Servi-

Servitus qvædam, regimen protervi
Maxima vulgi.

Cuneta privatus sibi vult licere,
Nil gubernanti: benè stertit omnis
Subditus, longo recreans qvieta
Membra sopore.

Qui præst, custos fit oportet Argus,
Totus insomnes peragatq; noctes,
Crimen est lasso quoq; ferre paucum
Corpore somnum.

Optimè qvidqvad facies, malignus
Vertit in pejus tua facta livor;
Ipsa subjectus reputat nocivum
Mella venenum.

Heu coronatæ pereant catastæ,
Viximus nuper sine fastuosis
Fascibus læti, tetricas nec unquam
Duximus horas.

Blanda regnandi trahat esca vanas
Rectius muscas, mihi firma mens est
Nolle pomposum, grave nolle duro
Pondere sceptrum.

ODE XXI.

A D

M S

IA-

274 BENEDICTI à S. JOSEPH

IACOBUM SZCZUKA,
Canonicum Cracoviensem,

Dum feralis Nuntius venisset de
morte Casimiri Szczuka optimi
Antistitis.

Senes, Iuvenes, neminem aetas im-
munem facit: & cum natì sumus,
subiçimur huic tributo.

Nuntius nostras inopinus aures
Involat tristi cecidisse Fato
Præfulum gemmā, tacitasq; SZCZVKAM
Ducere noctes.

Heu! nimis crudæ fera pensa Parcæ!

Heu nimis duros Lachesis furores!

Tam citò rumpi sinuosa dignæ

Stamina vitæ.

CVLMA sexcentos etiam per annos

Viveret tanti studiosa RASTRI,

Sæva falx CVLMAM, tragicōq; RASTRū

Percutit iætu.

Nescio quis non ad atrox recentis

Non fleat mærens pelagus charybdis?

Flet mihi buxus, rapiturq; multo

Tibia planctu.

Nec

EPODON LIBER VNUIS.

275

Nec tibi tantæ strepitus ruine,

Nec tuis tanti sonitus fragoris

Non ciet fletum, renovatq; fixis

Vulnera telis.

Sed quid immitti miseri dolore

Ad parentalem gemimus cupressum?

Vita cum sancte satis acta, lætam

Porrigit herbam.

Tarda seu velox subijsset hora,

Firma funesto SZCZVKA meta Fato:

Vixit, at certum meditatus omni

Tempore finem.

Mors senes audax, juvenesq; stricto

Insilit ferro, paribusq; magnos

Parca seu parvos truculenta semper

Obruit armis.

Nascimur qvotqvot, simul & tributa

Pendimus certæ miseranda morti,

Induat vivens chalybem, severo

Subjacet æri.

Nemo non atri juga sub Charontis

Tendit, ad dandum properatq; censum,

Mille ad immitem miseramq; mille

Ostia Lethen.

Vnicum tanti gemitus levamen,

Qvòd sit in nostris manibus, decorâ

Morte vel prayâ volumus peractam

Claudere scenam.

Nec

276 BENEDICTI à S. JOSEPH

Funus haud novit, cui vita nullo
Mergitur cæno, cui firma mentem
Occupat virtus, teneriq; cura

Regnat honesti.

Funus haud novit CASIMIRVS, esto
Corpus obscuras abiit sub umbras,
Spiritus vivit, medijsq; se se

Ingerit astris.

Interim trinas pudeat sorores,
Sic qvōd abruptum secuere filum,
Vivit, & vivet dirimente felix

Forcipe SZCZVKA.

O D E XXII.

PRINCEPS HYMENÆUS,
MAXIMILIANI EMANVELIS
Comitis PALATINI RHENI,
Vtriusq; Bavariae Ducis, S.R.I. Archidapi-
feri, & Electoris.

&

TERESSIÆ CVNEGVDIS
SERENISSIMÆ
POLONIARVM PRINCIPIS.

Corda seu isto coitura nexu,
Regna seu isto socianda vinclō;
Phœbe da plausum resonasq; tange
Pollice chordas.

F.

Filias Regum Lechiz maritis
 Vidimus pridem caluisse flammis,
 Nec SIGISMVND O licuit beatam
 Cernere scenam.
 Ad VLADISLAVM revoluta Quartum
 Pompa despōnse fuerat Sororis,
 Cūm IAGELLONIS data Neoburgo
 Virgo Leoni.

Tertius sceptri Lechici IOANNES,
 Prima nostratis CASIMIRA pomi
 Elocant faustā propriam BAVARO
 Sorte TERESSAM.

Mitra cum Sceptro veniunt in arctum
 Prosperē nodum : Genitam Parentes
 Fäderant vivi ; qvid habent remotæ
 Lætiūs orz ?
 Sangvinum stirpes ab utrinq; certant,
 Semper Augustæ coeuntq; Cunæ :
 Nexus hic unus propè fäderatum
 Efficit orbem.

Thracijs clarus spolijs BAVARVS
 Hæc paludati Soboles Gradivi :
 Quid, novo Pallas nisi copulatur
 Lechica Marti ?

Hercules nollet redivivus Heben,
 Peleus nollet Thetidem marinam,
 Tanta si prisco thalamis Amazon
 Viveret ævo. Mars

278 BENEDICTI à S. JOSEPH

Mars statim ferret Rhodopen, Apollo
Delphicam Lesbon, Patriamq; Delon:
Ille gemmato Clypeo, iste prompto

Cederet arcu.

Alteri verūm DEA nostra Sponso
Cessit, & cedet, Lyrico fragore
Regiæ qvidni canimus revincta

Serta puellæ?

Vandalus Rheno stipulatur, atq;
Maximi Europæ fluvij secundo
Defluunt secum recreantq; vasta

Regna susurro.

Certa spe: Nobis, qvia post peracta
Fæderis tanti thalamiq; festa,
Et Salus, & Pax niveo subibit

Oppida curru.

Tu Tuo Virgo referes Parenti
Veneris postqvam Boicas in arces,
Qvod Tibi largis pretiosa manant

Tempora gemmis.

Tu Tuæ Virgo referes Parenti,
PRINCIPI vives ubi juncta Sponso,
Melle qvod nôrunt Tibi delibuti

Currere rivi.

Interim Lechi canimus, qvod isto
Corda non tantum sed & ipsa pacto
Regna conspirant, veniuntq; in unum

Maxima fædus. Ode

ODE XXIII.

Ejdem

SERENISSIMIS
NEOSPONSIS,

Dithyrambus.

Rome tædas, nuptiales
 Dulcis Hymen prome flamas ,
 Profer ignes , & nigrantes
 Dulcis Hymen pelle nubes,
 Promæ tædas, nuptialis . (minz
 Pompa lætos poscit ignes , læta poscit lu-
 Io ! tellus . io ! lætos
 Blandus Hymen promit ignes.
 Io ! svave sibilantes
 Fama lenis tollit alas ,
 Pellit umbras , & molestas
 Si qva nubes fixit arces, mæsta pellit nubila.
 Ibitis per purpuratæ
 Verna Sponsi regna Floræ :
 Vos inaurat ditioni
 Delicata Chloris auro.
 Vos marito flore Pæstum, (piter
 Amne Vanda, rore cælum, sole donat Iup-
 Pax sereno vecta curru
 Sors alacri prompta passu.

Comi-

280 BENEDICTI à S. JOSEPH

Comitasq; coniugatum,
Faustitasq; tollit axem.
Blandiori perflat ore
Aura campos, & fragranti tempus instat or.
Astra clamant, Sponse vive: (dine
Terra clamat, Sponsa Vive:
Prata clamant Sponse Vive:
Stagna clamant Sponsa Vive:
Sponse Vive, Sponsa Vive
Astra clamant, regna clamant, longa cl-
(mant sœcula.

ODE XXIV.

AD

Non degenerem Magnæ
TARNOVIORVM FAMILIAE
NEPOTE M.

PAllasñè vel Mars parietibus suos
Fixit triumphos? qvæ video sacram
Descripta per Domum trophyæ?
Qvæ Patriæ simulacra gentis?
Dum Martiali Vividus impetu
In Tauricani cornua Bosphori
Ille iMle desævit, Borusso
Ille graves inimicus hosti.

Moli-

Molitur iras, duraq; Barbari
In colla ferrum, vel Mareoticis
Defigit in membris mucronem
Sangvineis metuendus armis.
Qvis ille verò Ductor in arduam
Excurrit Vle? creditis? inclito
Io SEBASTIANVS ausu
Sarmatici redivivus orbis
Camillus & Mars. quando Aqvilæ trucem
Ferociori robore nobiles
Pugnamus in Moschi Draconem,
Et validis inimica fortes
In corda pugnis'imus, & impigro,
Vt qvemq; Virtus excitat ardua,
Tentamus annisu potentes
Intrepidi penetrare muros.
Qvis ille verò? qvis novus Hercules?
Cui clava plusquam Marmaricos gravis
Sternit Leones, & superbas
Si qva movent fera monstra cristas,
Deponit ultro, surgit & in novos
MARTINVS ausus, PETRVS & impiger
PAVLVS, STANISLAVSq; grandes
Perseqvitur NICOLAVS hostes.
Inde inde magnaq; qvos toga Palladis
Accenset armis, qvos vel ad Infulas
Enixa Virtus, vel beata
Præfaleis radiare vittis

For-

282 BENEDICTI à S. JOSEPH

Fortuna fecit. Numinis integros
Nosco IOANNES, & meritis graves;

Qvos orbis in Cruces Polonus

In Parrias retulit Curules.

Ego ista vates, ut Tibi grandibus

Præire possim solibus, & simul

Per tanta testari decora

Pulchra Tuæ monumenta mentis.

Magnisq; magnum pagina colligat

Avis Nepotem, quem medij tenent

Hinc Plausus, hinc Honor, Paternis

Inde Domus radiosla ceris.

ODE XXV.

AD

ADALBERTVM DONHOFF,

Episcopum Premisiensem,

Supremum Regni Cancellarium.

Deora Virtus semper in uberes

Crescit triumphos, vectus Ethesij

Assurge, dum Tibi virentes

Dexteritas parit ipsa lauros.

Te pulchra virtus, Te melioribus

Nutrita factis vita, per unicos

Portat resultantem decores,

Qvos tumidi neq; penna Cauri,

Nō

EPODON LIBER VNUS.

283

Non fluctuantis flumina Nerei,
Non Auster, ingens non Notus, arduis
Elidat alis, sed venustæ
Aurifluis comitentur annis
Vbique dotes. Sic Lechicus Tibi
Favit IOANNES, Sarmatia Tibi
Sic vota subscriptire, firmo
Sic statuunt Tua facta jure.
Te latus Hæmus, Te juga Caucasi,
Gadesque noscent. Tu nisi gemmeis
Nutritus annis, ad supernam
Præful ovans remeabis Arcton.

ODE XXVI.

A D

P E T R U M
à Visitatione B. M. V.
Scholarum Piarum.

Illi loqvacis carmine tibiæ,
In honora pectine barbiti,
Adire Te debent, decenni
Sedulitas Tua qvos labore
Formavit olim. Me nisi pristinus
Amor, recentes suscitat in PETRI
Abire laudes; & vel illa
Norma Tua sat honesta vita. Sex

284 BENEDICTI à S. JOSEPH
Sex lustra planè sub CALASANTIO
Vixisse nostro, nec minimum pigræ

Dedisse momentum quieti,

Ac tenero reticere magnas
Pudore dotes, hoc tñmidâ mihi
Præ buccinantis voce superbiæ,

Hoc mille præ conchis, suaspè

Plùs placuit reboante buccâ

Vbiq; nugas. Sic age, fulgidi

Qvousq; vitam contulerint poli;

Silente Te loqvar, fidelis

Affiduo referamq; testis.

ODE XXVII.

AD

Dignæ olim memoriae
ADALBERTVM STAWOWSKI,
Episcopum Petreensem,
Suffraganeum Gnesnensem.

Ergò trecentis ante laboribus
Quæsitus ultrò Præsuleas vagus
Vectabo vittas? & merentes?
Non potero redimire crines?
Ergò seqvacem STAVOVIVS suis
Depellet Hastis? qui fugientibus

Per

H
IO
2

EPODON LIBER VNUS.

285

Per faxa per ferrum seqvaces

Vito rotis, celeriq; pennâ.

Et colla Tauri LESZCZYNNII & Caput

Et concitatas Qvadrupedis juba;

Movi coronaturus altam

Auspicio meliore mentem.

Sed parva feci : viribus omnibus

I Gnesna I magnæ iusta fer indoli

Et dona ! nec tantam modestis

Stare facem patiare tectis.

Dixit : cōāctis cūm meritas Honor

Votis reponit STAVOVIO Infulas,

Mentemq; sat diu rebellem

Præsuleis cumulat Tyaris.

ODE XXVIII.

AD

STANISLAVM BOGLEWSKI,

ABBATEM PLOCENSEM,

Gnesnensem , Vladislaviensem,

CANONICUM.

Dūm peractis apud Scholas Pias Spi-

ritualibus exercitijs, ad primam ho-

stiam DEO offerendam se di-

sponeret.

Nè

Per

286 BENEDICTI à S. JOSEPH

N E tantum Patrijs Sc̄vola pro fociſ
Ducat magnanimo prælia pectore,
Sacris conſecrat aris

Ingentem quoq; ſpiritum.

Non inter Rhodopen, non Acherontica
Intra Tænarij tecta Palatij

Securè latitabis

Atris Styx fera vultibus.

Hastis missilibus provolat ultimos

Longi BOGLEVIUS Ditis ad ordines,
Calcatamq; Sacerdos

Magnus Tysiphonem premit.

Cui nec Marmarico Cerberus impetu
Clausis terribilis nec Domus ostijs

Nec nigri furor Orci

Magnam destinet indolem.

Implebitq; novis Victor adoreis
Romanas acies, qvæ vel in igneæ

Surgunt castra Megæra

Regis signa vel inferi.

ODE XXIX.

A D

E V N D E M.

Dùm luſtrata Italijq; peragrata ſtudio-
rum cauſa Urbe, in Patriam rediret.

Pallas

EPH
focis
tore,

rontica

s
dines,

etu

EPODON LIBER VNUS. 287

Pallas? an noster Patrijs decorus
PRÆSVL in Ceris, manibus Sarissas
Missiles torqvet, validisq; ternam
Viribus hastam?
Pallas! an PRÆSVL! colubris minacem
Gorgonem torvis domat, & superbas
Deprimit cristas, neq; fulminantes
Sustinet iras.

Quâ suis tantum metuenda signis
Rusticas ducit Ruditas Phalanges,
Vista flet mærens, & iners feroceſ
Damnat arenas.

Interim doctæ studiosa mentis
Fama per latum vaga currit orbem,
Dicit & pugnas, domitosq; dicit
Præſulis hostes.

Præſuli laurus viridesq; serpent
Per comas frondes, & adhuc corollæ
Ambient crines, venientq; plenis
Pæſta roſetis.

ODE XXX.

AD

MARIAM de GRATIIS,
In Varsauensi Scholarum Piarum
Basilica fauoribus illustrem.
Thre-

Treiffa sic quoniam Harpalice fuit
Collecta nodo Virgineos sinus

Castè fluentes, & pudico

Tecta genu, atque oculos nitentes

Suffusa, spumans sub pedibus cui

Serpens, vel agris de Lybiciis aper,

Suspensa cum simul pharetra

Leve simul jaculum, teresque

Gestatus arcus ; ni Harpalicen adhuc

Supra videri Threijciam velis

O Gratiarum Virgo ! formâ

Mænalias superans Dianas.

O Virgo qualem te memorem ! Tibi

Mortalis haud vultus : Dea Cælitum

Vel prima Nympharum repressi

Exuvijs celebris draconis.

Armata telis non capreas, aut

Damas fugaces inseqveris, nigrum at

Pythona, qui monstrum universo

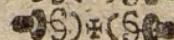
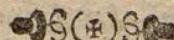
Et nimius fuit horror Orbi.

Sis Sancta miles Numinis, & Tuam

Agnoscat omnis Lechia gratiam ,

Pestemque fatalemque morbum, his,

Quodas retines, prohibe sagittis !

ODE

ODE XXXI.

De minima Schol. Piar. Religione.

VT cunq; torvam mobilis induit
 Fortuna larvam, decoqvitur suis
 Fortuna technis, & doloso
 Qvas posuit malefida vultu
 Inanis artes ; occidit ad suas
 Inanis artes, nec timet asperas
 Fati procellas, ipsa virtus
 Quem placidis sinuavit alis.
 A tetriori non semel acrius
Emissa Averno per CALASANTIAM
 Graffata tempestas carinam,
 Et tonuit temulenta multo
 Procella flatu, sed seqvitur nigra
 Ut incalescens nubila Phosphorus,
 Solesq; lætiorq; Phæbus
 Sæpè trucem comitatur Austrum ;
 Sic nos procellis è medijs redux
 Phæbus serenis stipat Ethesijs;
 Pulsâq; tempestate lætam
 Pulchra vehit Cynosura frontem.
 Eheu in ipsis fata periculis
 Favere nobis invida, funera
 Per ipsa crevimus, tenellæ

N

Ne

290 BENEDICTI à S. JOSEPH

Nec nocuit fragor ille plantæ :
Septemq; Romæ collibus altius
Desulminatum protulimus caput,
Et mille vexatus colubris
In validos adolevit armos
Iste Iste partus. Teutonicas neq;
Tantum per Alpes fiximus arduæ
Trophæa famæ, qvò feraces
Sardus opum trahit usq; campos;
Qvò bellicosas provehit impiger
Hetruscus arcus, ivimus, ivimus,
Nulliq; pulchriora nostræ
Non deditus monumenta famæ.
Nec Scylla tantis æmula passibus
Nos à Sicano detuderat sinu,
Scyllamq; naufragasq; Syrtes
Egredimur, Siculoq; nostram
Ad usq; portus figimvs anchoram.
Iam magna Rhenus nomina Patrijs
Æternat undis, & refusis
Ire negans vaga lustra rivis,
Vbiq; nostris fertur adoreis.
Iam Varna plenis defluus alveis
Hærere nescius per ipsum
Eluviem meditatur orbem.
Qvis & Polonis exul in areis
Non indecoræ stemmata gloriae

Igne-

H

EPODON LIBER VNUS.

291

Ignoret? & noster reclini
Sarmaticas veneratur amne
Subinde palmas Vistula, sedimus
Plebeia non turba, aut vaga, sedimus
Non vulgus ignavum, sed amplas
Sparsa cohors Lechiæ per oras.
Adhucq; plures ibimus, ibimus
In Regnâ & urbes, ibimus ultimas
Post usq; Gades, qvò remota
Cimmerios vehit Vrsa currus:
Qvò Nilus ingens, qvò Mareoticus
Affluit Orbis, qvò mare barbarum
Baltiq; Cimberq; & trecentos
Longa vehit Genoessa fines,
Nos canus Atlas, nos sciet ignei
Arctoa solis Regia, maxima
Devexa nos noscent, & ipsos
Fata dabunt superare cælos.

ODE XXXII.

A D

MARCUM MATCZYNSKI,
Palatinum & Generalem Terra-
rum Russicæ.

Dum munificentissimus Fundator
Varesij sumptuosissimo opere Ba-
sili.
N 2

BENEDICTI à S. JOSEPH
*silicam, & Collegium Scholis
 Pys erigeret.*

Olim potentes ad sonitum lyrae
 Stetere muri, nunc iterum novus
 Si surgit Amphion, ab ipsis
 Vivificat sua plectra muris.
 Postquam levatam de Pario licet
 Spectare molem marmore, Virginis
 Altumq; sustolli colossum,
 VARESIIS pia dona templis.
 Tunc prompta per se fertur in alites
 Testudo passus, tunc cytharam placet
 Pulsare, Lesboq; magnum
 MATCZYNIVM celebrare buxo.
 Humana celsas s̄æpe superbia
 Educt arces, s̄æpe palatia
 Grandesq; structuras profuso
 Ædificat penus ampla sumptu.
 Sed qvas superstes vel tumulet Nepos
 Inerte stertens segnis in otio,
 Vel ipsa temporum vetustas
 Icariam trahat in ruinam.
 Qvæ templa Divis erigimus, boni
 Nutare nunquam templa sinuat Dij;
 Stant tecta, stant turres, & alta
 Stant

Stant solido tabulata nexu.
Quid dūm Latinas ponē statim Scholas
E liberali constituis finu,

Quid dūm Iuventuti docenda
Non steriles adhibes Magistros?
O quanta MARCI gloria, vel sine
Consorte, pulchro nomine fertilis
Gaudere Patris, totq; planè

Quantus honor numerare Natos,
Qvot sunt Alumni. Nil magis adjuvat
Ad plena veri stemmata nominis,

Qvām per Scholasticam Iuventam
Magnificam cumulare famam.
Hic sunt Athenæ, de qvibus inclytos
Sperare qvondam Magne potes viros
Fundator: hic est Sparta qvædam

Egregiæ referata pubi.
Isthinc Achilles, ac Agamemnones,
Isthinc Camilli cum Fabijs, graves

Isthinc reassurgent Catones,
Hinc veteres venient Metelli.

Vt qvis Scholarum pulverem Olympicum
Egressus olim per stadium novæ

Virtutis ibit, seq; forti

Associans comitem Gradivo
Accinget ensem, regna per hosticæ
Graffando Trojæ; castraq; sedulaæ

294 BENEDICTI à S. JOSEPH.

Vt quis supergressus Minervæ,

Sæ Patriæ poterit probatum

Monstrare Consul: dicet, ad omnia

Non usitatæ culmina gloriæ,

Ad summa qvævis ac honores,

MATCZYNIAM soleam paratum

Fuisse calcar; dicet, & ultimo

Narrabit orbi, se Accipitris Tui

Pennis alacribus vibratum

In medios volitasse cælos.

Dicet secundus, qvām placidis Tibi

Regale SCVTVM fertur Ethesijs:

Miranda qvam virtus in aulis

Ad niveos tenet usq; canos.

MATCZYNIANO dicet ut Aliti

Addicta claræ limina Regiæ,

Cum corde qvi Regis videris

Perpetuum pepigisse fædus.

Hæc qvisq; dicet, dicam ego, maximis

Pernix ut Ales functus honoribus,

Clavim, Palatinas Curules

Vt paribus vibrat ille pennis.

Sed qvò canori me trahit entheus

Fervorq; plectri: jam video trabes,

Iam cardines ponи, stupendi

Iam video juga summa templi.

VAREZIANAS jami video Scholas

EPODON LIBER V NUS. 295

In non profanam crescere machinam,

Fervere classes, congregatas

Iam video juvenum catervas.

Hi plura dicent, fiet adultior

Cūvis ut ætas, nec ruditas semel

Excussa permittet taceri

MATCZYNIÆ monumenta dextræ.

O D E XXXIII.

A D

ANDREAM ZYDOWSKI;

Vexilliferum Cracoviensem.

Q Vidqvid ANDREA loqveris, rosarum

Plena prorumpunt subito canistra,

Mel inest verbis, & ab ore purum

Defluit aurum.

Fabulis addam Iovis è cerebro

Palladem natam, Tua Musa proles,

Ex Tuo passim generosa prodit

Vertice Pallas.

Seu Themis sacras Tibi credit aras,

Seu Palatini vocat aula Craci,

Tu Craco Consus, Themidiq; promptis

Signifer alis.

N 4

Lechi-

296 BENEDICTI à S. JOSEPH
Lechicus quidquid meditatur Orbis,
A Tuo totus prope pendet ore :
Penduli Lechi, Lechiæq; Eqvester
Pendulus ordo.

Tu coronatas qvoties ad aures
Fers paludato Tua verba Regi,
Scuta suspendit, positisq; svadam
Suspicit armis.

Tu Lechis alter Cynicas, disertam
Eloqvens promis qvoties Minervam :
In Tuum Civis, validasq; verbum
Elicis urbes.

CALASANTINÆ qvia verò genti
Prodigo manat Tua dextra fonte,
Heu quid ad tanti referemus omnes
Ostia Nili.

Me vadem pono, qvia qvisq; nostrum
Ad Tuas promet celestima ripas,
Pauperes dum sic resoves benigno
Littore Musas.

ODE XXXIV.

A D

ANDREAM CHELMSKI,
Vexilliferum Sandomiriensem.

Pvllusnè Martis vis Lechici cani,
Vel bellicosí Thesceus Herculis, Nil

EPODON LIBER VNUS.

297

Nil plectra qværunt, sat virile

Si poterunt resonare Nomen.

Virile qvanqvām nomen ad integros

Nil dat triumphos, bella gerat manus,

Pectusq; pro muro retundat

Armigeras Cilicum phalanges.

Tunc dextra talis, tunc validum probat

Herdā pectus, tunc mihi belliger

Alterq; Mavors, qvem peracta

Cum clypeo manifestat ætas.

Non Lydus Hermus; non tepidæ Tibi

Placere Baiæ debuerant, cui

Arrisit Hæmus, proq; fulvo

Cultus erat SRENIAVA Gangs.

Hinc vorticosis qvò LVBOMIRSCIVM

Se misit undis Flumen, eò Tuus

Erupit ensis, seç; forti

Inseruit Rubiconis amni.

Sensit repugnans arma Borysthenes,

Et sensit Ister, Threycij canes

Latrare qvod possent, nec unqvam

CHELMSCIADI nocuisse Lunæ.

Brevi Ducalis grandior Hercules

Sub signa clavae detuleras Tuæ

Portenta virtutis, Duciç;

Magnanimis soleis inhærens,

Per Bactra, vasti per freta Bosphori

N⁵

Per

Nil

298 BENEDICTI à S. JOSEPH

Per ipsa crudæ pectora Thraciæ,

Per regna, per campos, ruentem

Non dederas titubare sicam.

Vienna vidit, vidi & undevi

Collectus hostis, qvomodo plurimæ

Hinc indè confluxere turmæ,

Et soleam, rigidamq; Luna

Stipante Falceem Barbaricus dein

Ex pavit ardor, signaq; sub pedes

Ivere vestros, CHELMSCIUM;

Suppositis coluere peltis.

Rigente verum sub galea cui

Non canet ætas, qvivè satis putat

Bis tertè qvòd vicit; potentem

Non ego eum reputabo Martem.

Vacare virtus vera neqvit, semel

Pugnâssè non sat, continuos amat

Arena bellatrix Camillos,

Herculeosq; petit labores.

Robustus acri militiâ puer

Vt arma sumpsit, pugnet, ad ultimos

Qvōdisq; non pertinet annos,

Nec residi minimam qvieti

Concedat horam. Qvondam habuit suos

Sic Sparta Cives, sic habitus Lacon:

Iuventa ut assumpit, severa

Non posuit galeam senectâ.

Nec

Nec Tu supino visus in otio
Germane Martis, qui rutilum semel
Accinctus ensem, perseveras
In Lechico veteranus Hæmo.

ODE XXXV.

A D

IOANNEM SZYMANOWSKI,

Tribunum Varsaviensem.

VNUS de Equestris Tullius Ordine,
Orator Orbis Sarmatici, meam
Auscultat ad Lyram, benignâ
Et cytharam simul audit aure.
Nolo loquacem tangere barbiton,
Ni SZYMANOVI commemorem Tuas
Excelse laudes, Teq; magnis
Annumerem Lechiæ colossiæ.
Ut dextra pugnat pro Patria, gravi
Instructa ferro, sic etiam bono
Et lingua communi parata
Penè aciem statuit, novasq;
Molitur arces. Iurgia Civium
Praviq; mores, non ab aheneo
Tollenda sunt semper mucrone;
Iudicium melius subinde

N 6

Votum;

300 BENEDICTI à S. JOSEPH

Votumq; prudens prospicit arduis
 Lapsisq; rebus. Lechia publicos
 Proinde conventus in unum
 Sapè locum vocat, & medendis
 Cives req' uirit Lechiadū malis.
 Prout cuiq; recti dictat amor, boni
 Inserviunt Cives, & unam
 Prospiciunt Patriæ salutem.
 Neganda nulli palma, sed unicè
 Qvam tu trecentis plenus adoreis,
Qvas ultro Princeps, qvas Senatus
 Magnanimaꝝ sacrat ultro menti.
 Tibi trisulcis lingua tonitruis
 Instar Periclis fulminat, & necem
 Non ense, non armata ferro,
 Sed resono minitatur ore.
 Tibi ruentis grandinis in modum
 Immensa fandi copia, strenuè,
Qva recta sentit, dicit, omnem
 Eloqvio resecatq; n̄avum.
 Sententiarum pondus, & aureæ
 Dulcedo svadæ, sanctius ut loqui
 Divina non posset Minerva,
 Nec gravidus tonuisse Nestor.
 Implebis orhem voce ; & ad ultimas
 Vocalis Echo perveniet plagas,
 Vultuq; majestas & oris
 Cecropiā premet usq; famā.

ODE

ODE XXXVI.

A D

IOANNEM WOLCZYNKI,
Dapiferum Mielnicensem,
S. R. M. Thesauri Notarium.

NON quod minister Principis aureum
Disponis imbre, non quod & optimi
A corde Regnantis, fideli
Obsequio reseras herilis.
Addicta felix atria pectoris;
Sed innocentis quod pietas Tuum
Addicta candori, perenni
Obsideat statione pectus:
Hoc Musa cantat. Rarius haec videt
Exempla tellus, ut quibus aulica
Alludit aura, se modestis
Insinuent pietatis aris.
Noverca quædam, vel Libycas supra
Acerba Phædras Aula, tenellulæ
Castæq; virtutis, tyranno
Exagitat truculenta corde,
Quoscunq; spectat de famulis probos.
Ut quis malignæ non timet asperam
Nutricis iram, mille major

His.

302 BENEDICTI à S. JOSEPH

Hippolytis, vacuumq; non fert
In orbe nomen. Sic Tibi Curia,
Regalis ostrum sic placet atrij,
Vt irremissâ puriores
Mente colas Pietatis arces.

ODE XXXVII.

AD

ANTONINVM STEPHANVM

M D Z E W S K I ,

Ex Ordine Prædicatorum assumptum
Episcopum Calamatensem ,
Suffraganeum , & Custodem Luceoriensem ,
Ac Deputatū Iudicem ad Tribunal Regni .

N Vnqvam relucet pulchriùs Insula ,
In eruditum qvàm data verticem .

Ornatur, haud ornat, magistrum
Qvando tenet redimitq; mentem .

Tiara libro pronuba, pronubi
Libri tiaræ, nobiliùs pedum

Qvod docta tractat dextra, prudens
Qvodq; rei moderatur usus .

Hinc illa sedes Præsulibus data ,
Cathedra recto dicitur ordine ,

Qvòd Doctor & non vile vulgus
Præsuleis adhibendus aris .

O qvanta vastæ Tu Luceoræ
 Ex erudito pectore gloria,
 Natale cùm præter cacumen,
 Ingenio studijsq; doctam
 Infers Stagiram. Subvenit Angelus
 Et ille THOMAS, qvo Angelico Tua
 Doctore floruere rostra,
 Ac varijs patuere regnis.
 Hucusq; sanctam credimus Insulam,
 Qvousq; doctum possideat caput;
 Assumat ignavos, dolendum!
 Ipsa suo perit in nitore.

ODE XXXVIII.

A D

DAMASCENVM LVBENIECKI,
 Ordinis Prædicatorum,
 Sac. Th. Doctorem.

*Alia nobiscum labuntur & pereunt :
 virtus, eruditio, & ex eis fama
 perennant.*

*E*st qui fluente dives auri gurgite,
 Migdonijs opibus,
 Multâq; turget purpura.

Sunt

304 BENEDICTI à S. JOSEPH

Sunt & superba ditiorum limina,
Affaraciq; Lares
Fulgore largo splendidi.
Alter colosso, vel theatra suscitat,
Hosteç de domito
Parat trophæorum strues.
Ex Purpura, Parijs hic ex & ædibus,
Ex spolijs alius,
Reddi perennis postulat.
Hos apparatus mors nigro pulsat pede,
Lustraç post aliquot
Omnis perit perennitas.
Devota Virtus, literis partum decus,
Qvos tenero gremio
Fouente vel tenent sinu.
Hi per stupendos gloriæ campos volant,
Inç animis memorum
Semper perennant cordium.
Innata pietas, limpidi vena ingenii
Angelicoç satis
Mens militans diu THOMÆ
Te magne Doctor maximis jungunt Viris,
Hesperiaç scholæ
Et Galliarum pulpita.
Tum laureæ Doctoris æstimabilem
Principibus faciunt,
Et Prædicatorum Ordini.

Immen-

Immensa nutant saxa, fortunæ ruunt;
 Gloria parta libris.
 Cunctis diurnat sacerulis.
 Scientiæ posteri suo olim tempore,
Qvanta LV BIENIECIIS
 It fama cum scientijs.

ODE XXXIX.

AD
 ANNAM WODZICKA,
 Pocillatricem Varsaviensem.

ET Tu mariti conscia fæderis,
 WODZICIANÆ nupta Propontidæ
 Dicenda per me, Gratiarum
 Deq; tribus numeranda Divis.
O grata grati filia Nerei,
O ter beati Sponsa WODICII,
 Qvocunq; dimanat maritus,
 Tu simili pietate largo
 Affundis amni. Nec Tibi vestium
 Est tanta, qvanta est cura, famelicus
 Ne pauper incedat, sacræq;
 Ne nitido spolientur aræ
 Qvandoq; cultu. Sunt, inopi qvibus
 Detracta templo pensio, turgidos

Vestit

306 BENEDICTI à S. JOSEPH

Vestit lacertos, sunt tyrannæ
In proprios Cyprides maritos;
Quæ sœpè villas, sœpe boum greges,
In delicati tegmina corporis,
Pompamq; lascivumq; cultum
Extenuant, vacuasq; redditunt
Consortis arcas. Tu melior Tui,
Nec vana narro, Penelope Viri,
Distingvis auro, divitesq;
Pingis acu tunicas egenis
In dona templis. Sic age, proflui
In sacra & aras æmula Conjugis;
Quod Numini datur, trecento,
Credo mihi, redit omne fructu.

ODE XL.

A D
AUGUSTINUM

à S. Ioanne Baptista,

Suum olim in humanioribus literis
Professorem.

Ingrata buxi tibia; barbiti
Inersq; nervus, si reticet Tuum
Subinde Nomen, quo vocante
Castalios aditabat amnes.

Nun-

EPODON LIBER V NUS.

307

Nunquam Chironi denegat inclytam
Ingens Achillis laurea gloriam,
Doctore quod tanto Leonum
Marmaricis alitus medullis.
Victor Darij vel medios quoque
Inter triumphos sat meminit, cui
Olim magistro, se suaque
Debuerit studiosus artes.
Et me Latinis jungere Vatibus
Quod Musa tendat, Rheticis loqui
Possim quod è rostris, modestam
Eloqvia, calamoque coner
Tentare famam; sedulitas Tua
In me docendo fecit, & impiger
Ille ille fervor, quod priores
Reddideras properare nifus.
Silebit & nunc, qui minimè Tui
Memor laboris: me vel ad ultimos
Sepone limites, Magistri
Non steriles recitabo curas.

O D E XLI.

A D

IOANNEM GAVDENTIVM
ZACHERLA,
Consulem Cracoviensem.

EA

Est & potentum splendor hic urbium,
Est Civitatum maxima divitum

Fortuna, si quandoque doctos
Possideant numerentque Cives.

Nam quid potenti cingimus oppida
Augusta muro, quid solidas quoque

Tuemur arcis, & repertis
Effugis, stabiliisque cinctos

Subinde vallo ponimus aggeres :
Abrupta tanquam valla, vel aspera

Munimen addant saxa, celso

Præsidium faciantque turres ;

Et non valentes consilio viri,
Doctique Cives. Nil laterum juvat

Compago, nil cautes, fragrosa

Nil faciunt sine Cive rupes.

Fuere Thebae, Bactraque grandibus

Turrita saxis, quin Babylon fuit

Tyrusque, muris illa, vasto

Ista freto satis inter omnes

Secura gentes. Sed Babylon nisi,

Sed Bactra firmis fortia mænibus,

Thebaeque tamdiu stetere,

Quamdiu eas potuere docti

Formare Cives. Occupat inclytas

Disordi Thebas, Perfiacis furor

Bacchatur in Bactris, & ecce

Cum

EPODON LIBER VNUS:

309

Cum fluijs scopulisq; magnæ
Volvuntur urbes. Consilium qvia
Ab eruditis qvod potuit dari
Subinde Civibus, rejectum,
Indomiti nimioq; spretum
Fragore vulgi. Mænia Civibus
Stant s̄epe doctis, Roma Catonibus
Et Tullijs, qvibus sepultis
In subitam properat ruinam.
Hinc qvanta Craco turris, & uberi
Arx es Vavello, Metropoli decus
Qvantumq; Tu ZACHERLA nostræ,
Cujus ab ingenio, proboq; ,
Manent beatæ consilio Domus :
Sub lege cujus pacificas timet
Togâq; non unus secures
Et placidos Catilina fasces.

ODE XLII.

A D

ANNAM TYRAWSKA ,
Abbatissam Ordinis S. Francisci Cra-
coviae ad S. Andream
Virago sancta, cuiq; par Amazoni,
Filia grata D E O ,
Et grata Mater cætui.

Qvo

910 BENEDICTI à S. JOSEPH
Qyo Te Dearum, nescio, ponam loc?

An Charites medium

Puras vel inter Gratias.

E fulgidis non prædico penatibus,
Non ab imaginibus,

Magniꝝ nexu sanguinis.

Devota Christo famyla despicias Natalium
Omne decus, patriam

Nihil pensans originem.

Nec Virginalem publico modestiam,
Indicium sapiens,

Industriam prudentiam.

Pandora Tu præsentis es vel saceruli,
Vel Themidis soboles,

Vel vera Palladis soror.

In pristinis qvæ qvarerem Divis bona,
Omnia Tu superas,

Et prisca vincis Numinæ.

E singulis qvas non recenses dotibus,
Te venerabor ego

Magnam Dearum Principem.

Fortuna posita, sanguinis spretum decus,
Te potius celebrant

DEO sacram Viraginem.

Vestalis ipsa Virgo Clara differat,
Virgineusqꝫ chorus

De Matre Te quid sentiant.

ODE

ODE XLIII.

A D

IOANNEM SLIWICKI,
Thesauri Regni Notarium.*Vacillat fortuna, nisi innitatur
virtuti.*

Felicitas vacillat ingens, & gravi
Omne ruit strepitu,
Virtute quod non nititur.
Vidi locuplete divites peculio,
Innumeris opibus,
Auriq; plenos pondere,
Vidi, superbis qui nisi palatijs,
Magnificis domibus
Omnem dabant potentiam,
Subsellij alter, supremis fascibus,
Purpureisq; togis
Niti decorus qvæsijt.
Et nulla virtus in tumente spiritu,
Nec probitatis amor
Rudi splendens in indele.
Felicitas his cuncta, debilis basis,
Exiguum columen
Summæ potestas glorie.

Ni

312 BENEDICTI à S. JOSEPH

Ni fulciat virtus, ruunt quævis bona,

Interitusq; manet

Excella fortunæ juga.

Sic Tu foente Fortunam tractas manu,

Vt gremium pietas

Virtusq; peccus occupet.

Fac sic, & ibit prospera in fædus Dea,

Ex probitate novum

Dum spectat & probat decus.

ODE XLIV.

AD

JOANNEM WINKLER,

Thesauri Regni Notarium.

VT Tui nunquam meminisse Fratris
Est scelus summum mihi, sic amica
Invicem nolunt reticere carum

Plectra IOANNEM.

Summa germanum probitas, & ingens
Pectoris candor probat è beatis
Civium Regnis, animusq; puri

Plenus honesti.

Degener nec Tu, similisq; planè
Castori Pollux, properas ijsdem
Passibus Recti bene constitutam

Ducere vitam.

Vive

H
na,

manu,

ea,

cus.

m.

tris
nica

EM.
ens

EPODON LIBER VNUS.

313

Vive sic Pollux, velut ille Castor,
Et palam fiet, qvia non opaca
Vos teget nubes, Patrij gemella
Sydera cæli.

ODE XLV.

A D

TOANNEM FRANCISCVM
à S. PETRO, Scholarum Piarū,
Præpositum Generalem.

B Eata, qvæ Te Præpositum canet
Testudo Patrem, nec minus & mea
Beata buxus, Mutinensis
Nomen ubi cecinit JOANNIS :
Sed Vaticana nobilior chorus
Plaususq lingvæ, qvæ licet unico
Applaudit in verbo, universas
Exuperat pene sola laudes.
Diviniori proxima Numini
Orbis Potitas, dum referat suas
Panegyri claves, dat ampla
Mille panegyribus theatra.
Est tanta summi Clavigeri chelys,
Vt una vel vox chordaq buccinas

O

Obtun-

374 BENEDICTI à S. JOSEPH

Obtundat omnes, supprimatq;
 Multiloqvæ strepitum Camænæ.
 Hujus foveris munifica satis
 FRANCISCE dextrâ, ripaç plurimis
 Fundata scutis, luculentî
 Sufficiens opus est favoris.
 De Purpuratis qvid referam togis?
 Vt Cardinalis sœpe tuas Tyrus
 Excurrit in laudes, Tuarum
 Utq; freqvens pluit imbre laudum.
 Sub Te supremo Præside pristinas
 In nos resumit Virgo puerpera
 MARIA curas: Vaticatum
 Et studio meliore Mater
 Inflectit orbem, quatenus in suas
 Conspiret omnis Clerus adreas,
 Et Roma quatenus profundo
 Subiicit sua vota cultu.
 Sub Te supremo Patre, scholasticus
 Politur Orbis, famaq; latius
 Excurrit, & Nomen Piarum
 Quotidiè amplius est Scholarum.
 Sed ista vates exiguis ego
 Attingo nervis, grandius omnium
 Loqvetur, & canet Thalia,
 Eximij studiosa Patris.

ODE

ODE XLVI.

A D

ALEXIVM

a Conceptione B. V. M. Scholarum
Piarum,

Exgeneralem, & Generalis Afflentem.

Primas ALEXIN non sine publico
 Plausu curules in CALASANTIO
 Gessisse cælo, vel supremum
 Consilijs animare clavum
 Per qvina plusqvam lustra penultimus
 Si nescit orbis, discat, inhospitis
 Canatq; terris, in futuros
 Sollicite referatq; fastos.
 Ego loqvacis carmine tibiae
 Cantabo vates, qvomodo Pauperum
 Te cætui junxit, suâq;
 Noster adhuc Patriarcha sacrae
 Inauguravit militiae manu.
 Heroa virtus egregias amat
 Tenere mèntes : qvisq; fortis,
 Fortem adhibet pariter phalangem :
 Placet potenti Theseus Herculi :
 Non otiosas exigit indeoles,

O z

Qvos

316 BENEDICTI à S. IOSEPH

Qvos Filius magni Philippi

In proprijs videt esse castris.

Et Tu Iosepho non popularibus

Egente turmis, miles ad omnia

Paratus, invictum tulisti

Auspicio meliore pectus.

Infixa Patris traxit ad inclytas

Imago palmas, per sapientiam

Multamq; virtutem Piarum

Grande decus statuens Scholarum.

Inclinat ætas, firma sed indoles,

Rerumq; praxis fertur in obvios

Semper triumphos, vividumq;

In senio referat theatrum.

ODE XLVII.

A D

A THANASIVM

à S. Bartholomæo.

Ex Provinciali Sardiniæ, Generalis
Assistentem.

Q Vis eruditii Musam ATHANASII,
Illamq; divini ingenij penum
Describat? & qvæ plestra doctæ
Sufficient aliqvando menti?

Vici-

Vicina cælo fama Lygusticum
Excessit æqvor, nec satis Insulam^c
Sardosq; pertransisse saltus;
Ad Latiam volat usq; Romam.
Ibiq; pulchrum Nomen ad Ausones
Extendit oras, ac ATHANASIVM
Per septicollis cūmen Vrbis
Grandiloquo vehit ultrò passu.
Qvæsita doctis gloria literis
Vno teneri non patitur finu,
Per Regna, per montes remotos,
Per varias volat ipsa gentes.
Mortale ferri qvo fragili neqvit
Compage corpus, fertur opinio
Immensa, doctrinæq; fama
Se patulo manifestat orbi.
Sic nos Poloni, qvos juga Carpathi,
Qvos non profano Vistula flumine
Secernit à Sardis, trecentis
Aqve Tybri jubet esse leucis,
Te vel remotum noscimus, & Tui
Implemur omnes pondere nominis:
Nam fama Te longo viarum
Proseqvitur, celebratq; ducu.
Et nî propinqvum respiceret mea
Iam Musa finem, non sinerem Tuas

318 BENEDICTI à S. JOSEPH
Impune sic abire laudes;
Nunc tenui nisi tango nervo.

ODE XLVIII.

AD

BENEDICTVM

à S. Bartholomæo,
Generalis Assistentem & Secretarium.

A Rcanæ pulchri gloria Nominis
Semper theatrum postulat; & Tu
Exacta nominis statera
Non vacuum BENEDICTE pondus.
Nam sæpe fædè nomen inutili
Tumescit æstro, si nisi syllabæ
Illustre quid sonant, & ipsa
Facta graves patiuntur umbras.
Et Magni Alexandri arguitur satis
Subinde virtus, nî Babylon simul
Et Baetra succumbant, Tyrusq;
Nî dominas cadat ante plantas.
Nunquam erubescit Nursia pro suo
Olim inqyilino, nec CALASANTIL
Tie non adornator theatri
Eximijs BENEDICTE factis.

Insi-

EPODON LIBER VNUIS:

319

Insigne nostro Tu columen Patri,
Ingens levamen Tu Generalibus
Es semper urnis, grande summis
 Consiliumq; , decusq; votis.
Secreta qvodsi respicitur fides,
Tenaxq; iusti penna silentij ;
Nil pulchrius, qvam exinde summam
 Magno animo generare palmam.
Cantare vellem plura Heliconio
Decora plectro, lassa bivertice
 Sed Musa Parnasso, reponit
Aonias aliquando chordas.
Monebo Vates, ut reliqui meo
Pro more cantent, nec faciant pigras
 Transire noctes, oscitantem
 Sed studijs reprimant soporem.

ODE XLIX.

A D

A N G E L V M à Concept,
Ex Provinciali Hetruriæ.
Generalis Assistentem.

Hic vero supplex Te studiosius
Submitte nostro barbitos ANGELO :
Clangore nec debes inertii
Angelicas resonare laudes.

O 4

Vt

320 BENEDICTI à S. JOSEPH

Vt qvisqvis olim de Angelico stetit
Apud misellos nos homines choro,

Iam templa, jam prompto dicatas

Obseqvio sibi vidi aras.

Vnus Ioannes, qui ex humili suum

Ornare cultu dum parat Angelum,

Monetur, ut non ponat ullum

Angelicæ thymiam sorti.

Sed qvis Ioannes? & qvis ego? pares

Natura non fert. Illum Aqvilæ vehunt;

Testudo me portat, Tuisq;

Lenta licet, jubet ire sacris.

Hetrusca tellus Te meminit suum,

Romana nunc lux suspicit Angelum,

Vel inde, qvod præsente qvodam

Intuitu, velut ille primi

Rotator orbis, nunc Asiæ rubras

Metiris oras, nunc premis Africos

Narrator orbes, nunc superbas

Visis adhuc Babylouis arces.

Et Bactra debent historicam Tibi

Sepulta vitam, qvod Tyrus, & Samos,

Qvod Susa, qvod Thebæ perito

Vsq; adeo referuntur ore,

Hoc omne docto prodit ab Angelo,

Hac est beatæ summa peritiæ;

Hoc cuncta noscentis stupendum

Indicium, specimenq; mentis.

BE-

BENEDICTIO,

Qvām Seren. IOANNES III. Rex Poloniārum , dabat unicæ suæ Filiiæ TERE-
SIÆ, KUNEGUNDI, dum Seren. ELE-
CTORI Bavariæ desponsata , in viam se
ad suum Seren. Maritum expediret Vasa-
viâ, die 13. 9vembr. An. 1694. Cujus Be-
neditionis, vernaculo idiomate, (ut erat
super imaginem B. M. V. scripta) tenor
additur, & in latinum verbum transfertur.

*Błogosławieństwo Krola Iego Mści,
na Obrazku Beatissimæ napisane
Elektorowej Iey Mści w droze.*

die 13. 9vembr. An. 1694..

Jużże tedy szczęśliwie wyjeźdzaj iedy-
nie á serdecznie kochana Corko moja , z
Domu Rodzicow, y Braci twoich. Ociec
Niebieski niech będzie z tobą; któremu cię
oddaię w ręce. W fany zas Zbawiciela ná-
szego niewinne kładę cię : y pod obronę
Mątki Nayświętszej iego. Aniołowie SS.
niech cię strzegą. Patronowie Krolestwa
tego, y Domu nászego niech cię w swoiej

O s maia

332 BENEDICTI à S. JOSEPH

máią opiece : niech ci uproszą dáry wszy-
stkie Duchá Świętego. Y ábys oglądála Sy-
nów twoich á Wnuków nászych. Toč dáię
pożegnanie zálosny á serdecznie kochájacy
Ociec twoj.

IAN KROL.

ODE L.

ERgo jam fausto mea Nata passu
De domo pergas Patris, & tuorum
De sinu Fratrum, Patriæq; charos
Linqve Penates.

Sit viæ fidus socius, Polorum
Rector & terræ ; manus illa faustum
Præbeat ductum, Superum beatos,

Qvæ regit axes.

Saucium IESU latus innocentis,
Te cavernoso capiat recessu ;
Te Redemptoris foveant cavata

Vulnera Christi.

Mater & Virgo Tibi cum patrono
Adsit Ancili ; tueatur umbo
Te Marianus, solidet Paternum

Ægide Scutum.

Perge, securum præeant fideles
Angeli gressum ; simul inseqvantur

Fau-

EPODON LIBER VNIUS.

323

Faustitas & Pax, faciantq; tuto
Currere calle.

Integrum Divos Lechiæ Patronos,
Qvos colit Regnum, qvibus & reclinis
Nostra se totam Domus obsequenti
Vertice subdit :

Hi, DEUM pro Te pariter precentur ;
Donet ex illis Tibi qvas sacratum
Gratias Flamen solet è benigna

Spargere dextrâ.

Prole sis felix videas nepotum
Filios, nostros videas nepotes,
Hoc yovet mærens Genitor precanti
Corde IOANNES.

O 6

A D

A D
B E N E D I C T I
 à S. I O S E P H ,
S C H O L A R U M P I A R U M ,
L Y R I C O R U M
L I B R O S
E R U D I T O R U M V I R O R U M

Pòteticè admodulantium
A M I C I A P P L A U S U S .

A . R . P . P E T R I D V N I N
 è SOCIETATE IESV,
 Ad Lyram Benedicti à S Ioseph.
O D E .

Q Vouſq; pigri conſcia nominis
 Testudo pendes? Sideri Apollinis
 Applaude: CALASANTIANO
 Qvod meruit radiare Cælo.

Longinqviori verus amor mora
 Torpere nescit. Grandia qvin capit
 Augmenta ab annis, & ſeqventi
 E teneris revirescit ævo.

Qvalis profundo Timachus alveo
 Immensus undis stagnat: at hīc, ubi
 Sor-

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 325

Sortitur ortus, tefqua lambit,
Et liqvidos Rhodopes qverelis
Ciet lapillos. Insereret suo
Cùm Te Pòétam Melpomene choro,
Primiq; vernantem ligarent
(Mæonij pretium laboris)
Frontem Corymbi; plausimus Entheo
Exordienti: Numine qvem suo
Primasq; Regni, & eruditos
Vir Proceres memorandus inter
Fovit benignè: (qvī sapientium
Vivit medullis in similes amor)
OLSZOVIVS, Gnesnæq; mitras
Pierias meritusq; Lauros.
Iam grandiorē poscit adultior
Buxus cothurnū. Cogimur in Tuas
OLOR Pòétarum, Cycneis
Ad numerum volitare pennis
Laudes. Apollo es, vertice Pindari
Dum sistra pulsas, altior. An Tua
Sub copioso non laborat.
(Digna Cedro redimiri & Auro)
Sententiarum pagina pondere?
Qvantis superbit carmen honoribus,
Cùm sanctiores, vel profanas
Arte togas numerisq; vincis.
Colit beatis dives adores

Volu-

Volumen Orbis, quo Cracias canis

Antistitum vittas, Vavelli

Turrigerum gemino cacumen

Pro Colle nactus ! nec Phrygiae magis

Labore Princeps ardet acus Mitra,

Nec fulgurantium renidet

Igne freqvens magis unionum :

Qvam ditiori Calliopes penu

Micat metallo ! sic ubi cæteris

Sylvisq; qvæsitâq; Lucis

Et nemorum per opaca Daphni

Comæ evirescunt : Te melius sacra

Inaugurabit tænia Apollini,

O magne Musarum Sacerdos

Præfuleos recinens Tiaras.

Neglecta qvòd si buxus ab uncino

Pependit olim, vel Periclis jacis

Ab ore fulmen, detonante

In scelerum malefacta, voce:

Vel mitioris consilij arbiter

Svades Honestum, cogis ad ardua

Virtutis, impigras moveri

Eloqvio meliore mentes.

Te Gandiarum Principis ad pedes

Damnata qvondam Purpura, BORGIAE

Sortita Praconem, Parentis

Te minimi Sociorum IESV

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 327

Cætūs, renarrant Nomina non rudi

Ad Orbis aures ac oculos manu

Porrecta; Te exornant trecenta

Pieridum BENEDICTE ferta.

Multiplicatis, nam Tibi gloria

Currit quadrigis, sive per Exedras

Orator audiris, bicorne

Sive jugum fidibus freqventas.

Fastigato sunt qvibus emicat

Ab Igne Nomen: Lojoliæ Tibi

Per sera visendos nutrire

Sæcla Pyræ poterunt honores.

Æthæra moles jam minor aspici,

Sepulta mæret sub cinerum rogo.

Sed qvi Coryphæos celebrant,

In tenebris jacuere nunquam.

A. R. P. AD ALBERTI

BARTOCHOWSKI,

è SOCIETATE IESV.

Ad eandem Lyram Benedicti à S. Joseph

Scholarum Piarum.

EPICITHARISMA.

Portenta rerum! Taigeti juga

Placent Melampus, Tygribus Africa;

Delphinus Ægæum, Cythæron

Vultur amat, Crocodilus Algæ Na-

Natale littus. Non lepus Insulam,
Non Vrsa sylvam, non Libycum Iovem,

Non Pardus accusat cubile,

Non Leo, non Basiliscus antra,

Non cæca Lynces Iustra, nec avios

Cervi recessus. Qvæq; suos amant

Feræ penates, nec furores

Oceani, & scopulos acutos

Balæna temnit. Psittacus Indiæ

Deserta laudat, nec luteam Domum

Hirundo declinat, sed altâ

Voce canit, celebratq; nidum.

Nobis, Poloni, sidera patrij

Obscura cæli. Qvarrimus exteros

Orbesq; , Solesq; , & Lycæa ,

Oceanum trepidante remo,

Mirante prorâ : qvòd digitis tribus

A morte ferri nos juvet ultimâ ,

Et per tot undarum timores,

Ludibrium fieri procellis,

Pilamq; Ventis. Parcite Sarmatæ ,

Nam vera pando. Plus placet ultimi

Aurora solis , plus remoti

Fraga soli, foliumq; Chinæ ,

Plus cæsa sylvæ Pinus Iberiæ ,

Plus rapta Floræ Lilia Gallicæ

Placent, & (imò sæpe) fungus

Qvem

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 329

Qvem Euboicus properavit hortus;
Qvām gemma nostro nata sub Hespero.
O qvanta labes ! Siccine Lechicæ
Exhausta Pandoræ supellex ?
Siccine pauper ager, Ceresq; ?
Heu Sparta felix Civibus aureis,
Qvām me Minervæ, qvām miseret Tuæ.
Remota laudamus Poloni ;
Nostra carent deora alta Vate !
Nec nos Latinis Vatibus invidum
Exclusit ævum. Nos qvoq; & arduas
Tranare nubes, & Pelorum,
Et liqvidi super alta Ponti
Terga, & Corinthum Calliope dedit
Impune ferri, & gemmea novimus
Crystalla Mūsarum, & recessus,
Et vitreos Aganippidum amnes,
Phæbiq; colles. Cur tamen, (heu pudor !)
Externa Lauro tempora cingimus,
Et nostra sqvallent ! Huc Camænæ
Ferte rosas, violasq; Cyrrhæ
Laurosq; Cinthi, non popularibus
Natas viretis. Singula sæcula
Olim Marones, Persiosq;
Vix poterant generare. Roma
(Non fallor) unum novit Horatium,
Vnum Tibullum. Fertilior tibi

Q Le-

330 AMICI APPLAUSUS.

O Leche tellus; tot Marones,
 Tot numerant tua Lustra Vates.
 Nolo Polonam Castalio Thetim
 Præferre Fonti. Nolo Lechi juga
 Egvare Pindo. Te filere
 Fama vetat, memoresq; Fasti,
 Germane Magni Frater Horatij,
 Devote Musis à tenero Nepos,
 Et gemma Cyrrhæ. Digne cælo,
 Digne dapes superumq; cænas
 Condire metro. Gallicus Hercules
 Non vult videri, seu Latio sonas
 Disertus amni, seu Periclis
 Fulmineo ruis ore tela,
 Seu Te Menandri, seu Senecæ juvat
 Ferri cothurno, seu Lechici tubam
 Ciere Martis, seu Tyaras,
 Et Craciæ decora alta Mitræ,
 Seu qvando sacrâ plurimus Exedrâ
 Fundit pyropos ardor, & aurea
 Depromit affusas in aures
 Lojoliæ monumenta Famæ.
 Qvis Borgianæ Stemmatæ Gloriæ,
 Qvis digna prisca pectora sæculo,
 Rarâq; Majestate plenum
 Eloquium, niveofq; mores,
 Qvis eruditæ Palladis Atria;

Qvis

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 331
Qvis docta sacræ limina porticūs,

Ducesq; cantatosq; Reges ,

Æqvæt Olor Benedicte Vates
Te præter unum ? Plura vetant loqui
Iurata magnis sœcula Vatibus.

Adire non potest Tuarum,

Exiguo mea Musa lembo
Trophæa laudum. Non bene sustinet
Parvâ Gigantem, Pumilio manu.

Non Virga Cedros æqvæt altas.

Cedit Eos, veniente Sole.

A. R. P. STANISLAI

à IESV MARIA

Clericorum Marianorum Immacula-
tæ Conceptionis Præpositi.

N E solus Orbem Sarmaticus, lyræ
Princeps Latinæ, Phæbus obambulet
Sarbievius, Te illi fidelem

Et socium, & comitem, faventes

Dedere Musæ : spes Lechiæ altera ;

Lumen Senatûs grande scholastici,

Decusq; maximum Piorum,

Phæbifluens BENEDICTE , Patrû.

I, Fama quo Te nobilis aureo

Per

332 AMICI APPLAUSUS.
Per regnia, gentes, evehit esledo;
Iugumq; Parnassi, relinquent,
Pegasois stimulatus alis:
Ultra superbas collibus arduis
Alpes, & ultra culmina Caucasi,
Excelsa splendidis ab inde
Verticibus ferientis astra.
Latere Musas dederet, usibus
Castæ juventæ progenitas. Dij,
Qyod semen infudere nobis
Castalium, per aprica spargi,
Voluntq; semper crescere. Dederet
Occulta prudentes Sapientia,
Secreta Virtus aestimatur;
Scire Tuo cupidi fruantur.

P E T R I F R A N C I S C I
à Conceptione B. M. V. Secretarij
Generalis Scholarum Piarum.

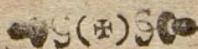
Ad Lyram Benedicti à S. Ioseph.

O D E.

Q Vò qvò in supremas corripior plagas,
Nec visa motu garrula perpeti,
Raucâ silentem voce monstra
Insolitum cecinisse cogunt?

Vides

Vides ut alto vertice proruunt
Nutando laurus, carmina carmine
Excussa docto, per Polonos
Profiliunt magis aucta plausus.
Lesboa fregit, (sensimus) aéra
Testudo , fregit Pierias domos
Fontesq; , Thebanus sacerdos
Ipsa suo movet astra plectro.
Novus Polonæ jam fidicen lyræ
In carmen urget barbiton : ut BENE-
DICTVS latinâ concinendo
Exhilaret Venusinus arte.
Adeste Musæ, Pythagoras suis
Cælestis ignis semina fabulis
Mutata qvæ finxit, Calabro
Nunc renovat BENEDICTVS arcu.
Hoc Infulatas Cracovie Comas
Septemq; claris gesta trionibus
Audivimus, suggesta clamant
Et celebres redeunt cothurni.
Silete : Sacris junctus oloribus
Perstringit aures, flumina Vistulæ
Regalis ut mulcet Poëta,
Attonito fluit unda passu.

IGNATII à S. STANISLAO

Scholarum Piarum

Ad Lyram Benedicti à S. Joseph,

Carmen Amicum.

DESCENDET ultro tergore Pegasi ;
 Frænosque reddet Bellerophon tibi ;
 Ibit pedester , servietque
 Ad stapedem Tibi magne Vates.
 Vos eruditæ laurea Virgines,
 Vos ferta docto ponite vertici,
 Vittisque frontem vincientes ,
 Qvarque suum properet tributum.
 Arcum, sagittas, tela poteticis
 Alata pennis, Calliope tuum
 Da prima munus ; Tu Thalia
 Da pharetram docilemque nervum.
 Vix ista dixi, vix loqvor : alitem
 Eqvum lupatis jam premit ocyor
 Poéta strictis, insidetque
 Aligero bene fixus armo:
 Habetque plures, qui stadium petant ;
 Monstrentque metas æmulus æmulo ,
 Gades remotas, impigrifque
 Herculeæ scopus est columnæ.

Inter-

Interq; primos primus Horatius

Tam concitatis passib. emicat;

Vt nemo jam sit, prævolanti,

Qvi lyricis pedibus propinqvet.

Inter seqventū maxima nominum

Exempla, primū, Tu, qvasi proflis,

Palmamq; vectusu reportas

Pegaso BENEDICTE dorso.

Sic Rhætorum tergora montium,

Sic confragosi culmina Caucasi

Transcendis, Alpes, & Niphaten,

Carpathicas teris & pruinias.

Præcurris Euros, vincis & Æilos;

Lenes at inter lenis Etelias

Fluis, qvæ ad aurem mussitantes,

Carminibus tibi colloquuntur.

Tibi ipse docto pulvere gymnades

Fervere vidi, nosco scholasticas

Lauros merentem ; per palæstras

Continui fuimus fodales.

Laboriosas vix opulentius

Vel Hybla dulci pascit apes thymo,

Qvām tu audienti, vel legenti

Mellilegus fueras Hymettus,

Non fabulatur Græcia comptius,

Non vera scripsit Roma fidelis,

Referre qvām tu pervetustos

Historicos, potes ac Poëtas.

Per

336 AMICI APPLAUSUS.

Per te locuti dulcia Nestores;

Per te profundi grandia Tullij:

In te locutæ sunt Athenæ;

Tu Latio gravis in nitore.

Hinc ille stillat de calamo favus,

Facundioris flumina copiæ

Hinc illa manant, hinc scaturit

Castilio tibi versus amne.

Quæcunq; dulci nectarē diluis

Sententiosi fragmina carminis,

O quāni profundâ! quām tenaci

Ambrosiâ madet ille sermo!

Horatiānum natus ad Aufidum

Quasi fuisse, limpidus effluit

Sic versus omnis, syllabæ

Sat facili pede se seqvuntur.

Hæc sunt profanæ dogmata gloriæ:

Ecclesiasten, qvi volet, audiat;

Dicetq; , vix aurum locutos

Chry'ologos, aliter docere.

Beata quæ tu rostra disertior

Intras Pericles, percita fervidis

Vbi figuris, & troporum

Luminibus tua lingua servet.

Armata sacris verba tonitruis,

Ardensq; docta fulgur ab exedra

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH

337

Permulcet aures, & modestis

Fulminibus quatit omne pectus.

Hinc illa mæstis nubila mentibus

Surgunt, & imbres largius eliquant

Plenæ doloris, lachrymisq;

Exsiliunt oculis procellæ.

Si stringis aurem fvariloquentia,

Non verba dicis, sed fluit aureo

Catena nexu; qvæ diserto

Circitu ligat audientes.

Vt cunq; dicis, non ita perstrepis;

Velut qui inanem verberat æra;

Sclopocq; ventos, & crepantes

Absq; globo jaculatur auras.

Ad usq; fibras pectora conficis:

Quodcunq; Svadæ de pharetra tuæ

Telum vibrasti, nullus exit

Innocuus sine cordis iætu.

Et inde tanti fidere nominis

Apex relucens nescit in abditis

Latere, nescit gloriosum

Se tenebris sepelire nomen.

OLSZOVIANIS inde favoribus,

Primiq; Regni Principis aulicam

Colis Pdësim, gratiosus

Präfuleo lateri Pôéta.

Cracoviensi tu MAŁACHOVIO

P

Qvæ-

Per-

Qvædam voluptas : Infula te tua
Episcoporum, ex laureato,

Aût lyrico, facit infulatum.

Viden. ? ut omnes prævalet hæc tua,
Hæc una famæ meta scholasticæ ;

Hæc præ trecentis, hæc lucrandi
Est methodus melior favoris.

Sudata multo sanguine gloria,
Inventa duris fama laboribus

Horam manebit ; cùi per annos
Ingenuæ studuere mentes.

Vbi ille tantus claviger Hercules ?

Vbi illa tandem Martia numina,
Drusi, Camilli, vel Metelli ?

Cum Fabijs ubi Scipiones ?

Nec istud esset, qvòd fuerint, palam ;
Nī penna vindex pulvere conditos

Exsuscitaret, nī sepultis

Illa suos revocaret annos.

Qvæcunq; mundus, sēu diademata,
Ducum coronas, seu colit Infulas,

His se coronat mors, & omne

In tumulum caput ire cogit.

Nunquam cupressis tempora laureo
Induta cultu, strinxit inertibus

Mors dira, nunquam vel Minervæ
Diripuit Libilitina fertum.

Obl-

Oblivioso fata silentio
 Audita latè nomina supprimunt;
 Plaususq; cessant, & sonoræ
 Absq; tubis siluère laudes.
 Et tu tacebis, garrula cum tuis
 Sed fama scriptis differet, & licet
 Iam lingva torpebit, filere
 Non poterit liber hic superstes.

D O M I N I C I
 à S. Thoma Aqvinate, Schol. Piarū,
 Ad Lyram Benedicti à S. Joseph,
 Amicus Accentus.

SEmper pruinæ pulchriùs albicant
 Atrata circùm stagna Mæotidis,
 Corvos & inter nigricantes
 Stat niveus sine labe cygnus.
 Gemmis qvid obstant, qvidvè corallijis
 Petrosa celsi fragmina Caucasi?
 Abiectus inter saxa pulchro
 Est adamas pretiosus igne.
 Regina florum qvàm bene purpuram
 Evolvit arctis vepribus obsita!
 Nec pugiones carduorum
 Liligeris nocuère campis.

Phæbo quid unquam scorpius obfuit?

Cancer bisulcâ fôrifice pertinax

Claro Phaneti non totondit

Aurifluos sine lege cirros.

Vibratus inter murmura nubium

Splendor corusci fulguris emicat,

Opacâ nimborum procellâ

Fulminei rutilant nitores.

Et lux diei nocte puerperâ

Prognata crescit, filia candida

Matris tenebrosæ, sub umbra

Fax melius jaculatur ignes.

Et Te calentem fortiter Entheo

Pôesis almæ Parrhasis algida

Inter pruinæ educavit

Sarmatico BENEDICTE cælo.

Eheu stupendum! flamma sub Arctico

Polo coruscans fortè Trinacia

Incude major, major Æthnâ

Sub gelido radiavit axe.

Perustus ardet fons Aganippidum,

Foco' largis evomit alveis

Tantos ad æstus credat orbis

Castalij tenuantur amnes.

Pro lacte pastus Nectaris Attici

Succo videris; proq' crepundjs

Laurus Tibi fûere suaves

Qvas

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 341

Qvas digiti tenuere parvi.
Reptare lentis pusio gressibus
Nec dum sciebas, jamq; Pðéticos
Dextrè pedes formare nōsti,
Magnifico gradiens cothurno.
Thalia nitrix ipsa Tibi fuit;
Stravere cunas Pieridum manus,
Tibi canentes fasciato
In gerulas abiēre Musæ.
Si quando tangis carmine sidera,
Eous, Æthen & Pyrois celer
Phlegonq; Phæbei jugales
Ad numeros saliere plectri.
Velociori truditur impetu
Raptus polorum,, sphæra volubilis
In mille circulos reflexa
Ad cytharæ modulos oberrat.
Si doctiori peccine cœrula
Describis alti marmora Nerei,
Cadunt procellæ, murmur omne
Composuit taciturnus amnis.
Non jam per undas mellea difflit
Dulcedo vocis, qvam dedit aureo
Ab ore Syren, palpitantes
Iamq; timent resonare conchis,
Tritones; unus Tu superas Lyrâ
Omnes, nec audent æqvore verticem

Proferre, suffusos pudore
 Ante Tuum pudet ire vultum.
 Si fortè, metris exprimis áera,
 Ad svavioris sifra melodiz
 Tacent alaudæ, præfecatqve
 Dulcisonos philomela cantus.
 Si detonantem grandine ferreâ
 Canis Gradivum, mox litui silent,
 Tormenta compescunt boatus,
 Fulmineo gravidata partu.
 Vix non liqvatus stillat ad igneos
 Sermonis æstus in galea chalybs,
 Mollitus & mucro tēpescit,
 Atq; rigens adamante Mavors.
 Qvod si curulès vel diademata
 Versu recenses, pulchriùs emicat
 Virens smaragdus, candicantes
 Gemma nives melius per aurum.
 Diffundit; ô qvām pulchriùs æstuat
 Fulvis obryzum decolor ignibus?
 Magis pyropus erubescit,
 Sidonio radians in ostro.
 Vocalis Echo per CALASANTIOS
 Sonat recessus, Famaq; buccinas
 Fatigat in Tuæ Camænæ
 Emeritos ruituræ plausus.
 Et Insulati dant Tibi Vertices

Plau-

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 343

Plausum Pôétæ, mille panegyres
Dat MAŁACHOVIVS, foventq;
OLSZOVVII cineres in urna
Flammas amoris, qvo Tua dogmata
Et doctioris regna scientiæ
Semper colebat, tot corymbos
Laurigeræ cumulando fronti.
OLSZOVIANIS FALCIBVS aureæ
Demessuisti Gargara gloriæ,
Hinc mille laudum stant manipli,
Inde graves fluitant aristæ
Honoris alti, vel reverentiæ
Primalialis ; qvam Tibi detulit
Culmen Tiaræ, dum seqvacem
Te propriæ retinebat aulæ.
Quem Culma celsis auxit honoribus,
Suspexit in Te candidus indolem
Ætate cygnus SZCZVKA, summam
In calamo veneratus artem.
Qvos uniones addidit Infulæ
Cracoviensi, gemmifer ingenî
Ganges Tui, tot margaritas
Vix numerant Orientis undæ.
Arcana cordis nectare dulciùs
Imbuta lactat charta Pôético,
Camæna suavior legenti
Non satiat repetita mentem.

344 AMICI APPLAUSUS.

Qvis ille fervor? rostra calentibus

Dum sacra verbis oreq; detonant

Tuo, Pericles alter audis

Grandiloquo resonans fragore.

Finduntur alto pectora vulnere,

Cordis resultant Acroceraunia,

Duræque cautes, malleante

Dissilient trépidantq; dicto.

Delubra Divum marmor, & aurea

Templi supellex, non secus ac forent

Aurita, maximè stupescunt

Mellifluæ documenta lingvæ.

Non tam tenaci compede fragmina

Ferrata, magnes fortior attrahit,

Nunquam potentiùs rapaci

Arte levat stipulas electrum:

Qvam Tu stupendo mentis acumine

Trahis potenter corda per improbos

Raptata nævos, & ruentem

In salebras vitij catervam.

Attinge celsò sidera vertice;

Transcende stellas, hic Tua personet

Buxus canorè, qvò faventes

Luce chelyn posuere Divi.

Tuum Favonî nomen in ultimani

Thulen reportent, hoc Tibi Ternio

Fraternus exoptat, vovetq;

Relligio CALASANTIANA.

Ven-

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 349

VENCESLAI

à S. Francisco Scholarum Piarum,

Ad Musam Benedicti à S. Joseph,

Amicus versus.

EVisceratos India findere
Montes avaris docta ligonibus ;
Opumq; solers ex profundis
Qvidqvad Arabs habuit fodinis :
Qvidqvad per amnes Lydia gemmeos
Piscata, multo fænore vendidit ;
Pactolus effert qvidqvad auri,
Qvidqvad adhuc tegit & Lycormas ;
Id omne censu ditior ingenii
Minerva vincit : divite ditior
Apollo Pluto : Musa dives
Mygdonium licet absit aurum.
Mens eruditio vertice condita,
Riphæus est mons, mons velut aureus,
Qvâ literato cum labore
Eruimus prætiosa qvæq;. .
O qvâm profundè tu fodis aureas
Artis medullas, in sapientiæ
Scrutator antris, doctiori
Dum calamo BENEDICTE fudas !

P 5

Hinc

Hinc aureorum fragmina sensuum;
Sententiosi carminis hinc nitor;

Verbum Latinas omne præfert
Divitias; sonat & valorem.

Auri fodinas has colis impiger,
Qvibus profundæ fons sapientiæ:

Manans refuso perspicacis
Ingenij vehit amne merces.

Non sic ab ipsis deciduuus jugis
Ex Noricarum rūpibus Alpium

Se volvit Ister, per repulsas
Ire potens sinuosus omnes.

Non sic ab alto lapsa cacumine
Fluenta surgunt, mentis acumine

Vt orta, vasti se refundunt
Eridani vada docta more.

Non sic procellis spumat in aureis
Tagus relinqvens margine divites

Vt roq̄ ripas, non Hydaspes
Gemmifero spatiatus amne.

Argenteorum gurgite fluuum
Tot Hermus adfert vix opulentias,

Qvot fert profundis eruditas
Marginibns Tua Svada gazas.

Non uniones tot tulit India,
Fæcunda non tot Creta corallijs,

Qvot margaritas, qvot smaragdos
Qvot

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 347

Qvot teretes loqveris pyropos.
Fandi facultas svaviloqvventibus
Rotunda membris ; fervidus eloqvī

Qvis ille fulgor ? verba non sunt,

Sed potius pretiosa docto
Electra formas ore, qvibus novus
Thesaurus extat ; non aliter, velut

Ex ditioni ærario, sat

Grande decus pretiumq; crescit.
Hac arte Vates hocce peculio
In posterorum sacula temporum

Enundinaberis perenne

Ipse Tibi BENEDICTE nomen.

P E T R I ab Assumpt. B. M. V.

Scholarum Piarum,

Ad Lyram Benedicti à S. Joseph.

O D E.

ET nonnè tandem sqvallida tristibus
Vmbris recedes nox fera ? nubilum

Qvæ mittis astrum, Mariano

Qvæ rigidas facis Orbe noctes.

Qvid fama pulchris deflua passibus
Vicina non itat, qvid CALASANTIOS

Monstrare dedignatur ortus

Aerijs agitata pennis ?

Ergo

Ergo decoræ nescia gloriæ

Damnanda cæcis Religio locis?

Ignara nativi nitoris

Ergo suæ aget inter umbras?

Hæc, qvam perennis plausus in ultimis

Portare fines debuit, abditis

Fatiscet in cunis, coruscâ

Nec poterit radiare luce?

Abscedat umbris æthra ferocior,

Nec clara pulchræ stemmata gloriæ

Obnubat ultrâ, cùm nitentes

Parturiat Pia turba Soles.

Dixi: serenis cùm mihi nubibus

Apparet arcus, qvi bene nobiles

Evibrat & faces, & ignes

Luciferas referens ad arces;

Hic ille fusis arcus in ignibus

Splendescis, ex q̄o fulgor ad ultimes

Descendit orbes, ille clares,

Ille micas BENEDICTE Titan.

Accendis alti lumina nominis,

Qvæ spectet orbis Lechicus, & nova

Vt quisq; spectet aucta luce,

Gesta legat numeretq; laudes.

Dixisse vatem falsa, nec arguent

Anni sequentes, vidi ego nobilis.

Decora famæ, Marianò

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 342

Te duce cuncta venire mundo.
Adhuc juventus tempora florido
Pingebat ævo, pectore cum tuo,
Et Phæbus, & Musæ calentes,
Attonitos rapuere vultus
Orbis Poloni ; cordaq; Principum
Illecta svavis carmine barbiti
Aulas honesti recreabant
Voce lyræ, calamoq; Vatis.
Gavisus ortum tunc CALASANTIO
Titana vivens OLSZOVIVS polo,
Cui peccus in sphæram reclusit
Corde fovens tenerum Pôétam.
Sic Phæbe clares, sidere sic Tuo
Pijs resulges, sic Tua Præsuli
Buxus placebat ; sic in ævum
Viva micas BENEDICTE flamma.
Nunc evibratos arcibus in Tuis
Spectamus ignes, Deliaco nites
Splendore gratus. Seu modestâ
Te cupias sepelire nube :
Te fama prodit : post licet ultimi
Latere tentes culmina Carpathi ;
Latere non potes, perenne
Musa cui recitabit jo.
Vbiq; Virtus sole serenior
Inter micantis lumina gloriae,

Lippi-

350 AMICI APPLAUSUS.

Lippire nativum decorem
 Fert animo minus æquiore.
 Sed se potenti promovet impetu,
 Cælo cadentis fulminis in modum,
 Vmbrisq; pulsis, in serenas
 Se valide movet ultrò luges.
 Qvam nec vibrato vertice celsior
 Abscondit Hæmus, nec juba tetrici
 Obvelet OEtæ, nec refuso
 Sufficiant operire crine
 Soli minantis culmina Caucaſi
 Nec mille major Musa decempedis
 Obnubilet, qvam glorioſis
 Semper honos comitatur alis.
 Non eminentum Te juga montium
 Æterna celent lux CALASANTII
 Cæli, Mariano perennis
 Stella nitens rutiles in orbe.
 Splendesce felix, promeritis, precor,
 Te Diva virtus lustrat honoribus,
 Quem Roma, quem cuncti triones,
 Quem superæ venerentur arces.
 Splendesce cuncto tempore fulgidus
 Splendesce mundo, qui reparas dies
 Clasti Piorum; sic coruscans
 Astra poli referaris inter.

AD

Ad Lyram
B E N E D I C T I
à S. JOSEPH,
PAULI à S. PETRO
Lyrica admodulatio.

Q Vis me tollit in aéra,
Qvō venti rapiunt, auraque præpetem
Qvo defert? medias levis
Nubes per volito. Iam mihi devia
Cedunt culmina montium,
Linqvo nubiferi jam juga Carpathi
Præpes, reghaque Sarmatūm
Abscedunt volucri, jam mihi regiæ
Turres, jamque abeunt Craci
Erecta ex Pario Pergama marmore,
Viles & populi casæ.
Proceras nemorum transfilio domos,
Sylvarum fluitantia
Scando colla super, raptus ab impetu,
Per prærupta, per ardua
Sublimi volucris tollor. anhelitu.
Perque undas rapidi Tyræ,
Pergo per refugi flumina Vistulæ,
Inflexumque Borysthenem,

Vltra

352 AMICI APPLAUSUS.

Vltra Danubium provehor impetu,
Vltra flumina Nerei,
Et Ponti tremulos turbine gurgites.
Tandem Pierij celer
Parnassi in bifido fisto cacumine?
Pindi laurigerum caput
Scando, Castalius fons ubi garrulo
Currens murmure volvitur.
Num rerum dubia ludor imagine?
Fallax num species tenet
Errantem? roseus Cynthius hic sedet
Pulsans pectine barbiton,
Cingit fatidicum Castalidum chorus,
Circumstant comites novem,
Adstant Argolico climate profui
Vates, Romaq; qvos dedit,
Convexusq; tulit qvos globus ætheris,
Cuncti tempora vincunt,
Præcinguntq; comam, sertaq; laurea
Imponunt capitì Tuo
Illustris gremij lux CALASANTII.

STANISLAI à S. SEBASTIANO
Scholarum Piarum.

Ad Lyram Benedicti à S. Joseph,

O D E.

Qvæ

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 353

Væ scena! Musæ Castalium mare
Linqvunt, Apollo culmina deserit
Cynthi, volando, qvò trahuntur
Voce Tui BENEDICTE plectri?

Phœbus nepotem Te celebrat suum;
Fratremq; castæ Pierides colunt,
Apollo dat lauros, Sorores

Serta pàrant Lechico Pòétæ.
Tacere sacrum Numina barbiton
Iubent, & arctant ora silentio;

Dum clara per colles Piorum

Echo Tuæ resonat Camænæ.

Parnassus alto vertice subsilit,
Tui vocatus carmine pectinis;

Et qvinet Orphei canentis

Fila seqvi voluit, superbis
Thebana qvando mænia turribus
Cingebat: ultrò volvitur ad Tuas

O Cygne plantas; Teq; solum

Ferre jugo satagit bicolli.

Atro sepultum marmore Horatij
Thalia tollit de tumulo caput,

Adoret ut pronus; qvòd ejus

Plectra mori patiare nunquam.
Nam Musa qvòd non vatis Horatij
Situ vetusti mortua temporis

Pennâ seqvaci præstitistis

Sarma-

354 AMICI APPLAUSUS.

Sarmatici Lyrices Magistri.
Argutus olim Flaccè tuam dedit
Orbi Polono Sarbievius lyram,
Qvam Phæbus obtulit fovendam
Arte, manu, studio, labore
Vati Piorum. Qvi CALASANTIA
In rupe ludens, nunc diademata
Regum serenat, nunc Curules,
Præsuleis modò digna Vittis
Fundit diserto carmina pectore;
Ostrumq; pingit flore Poëtico,
Ducumq; gestis, Principumq;
Dat meritas Charites tiaris.
O qvot cruenti Martis in area
Per æstuantem sanguine Nereum
Fortuna jactans, a beato
Discupijt Latio decoræ
Arcere laudis! nec meritâ caput
Lauro volebat cingere Zoilus.
Livor, triumphales Gradiyi
Nocte premens rigidâ colossoſ.
Sed Tu Polonos Annibales nigro
Oblivionis carcere, posthumis
Annis colendos vindicasti
Docte Maro, redivive Silli.
Non unus Hector Sarmaticus Tuo
Vitam perennem sumit ab entheo,

Non

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH 355

Non unus Ajax, Te favente,
Morte caret, qvia vate gaudet.
Dum bella scribis, pagina Noricum
Induta ferrum, pugnat in hosticos
Lethi furores, ne Lecheam

Fata queant tumulare famam.
Hinc clara docto nomina lumine
Ecqva nefasto funere nubila
Sepulta reddent? qvæ serenas
Deliaco rutilans Planetā.

Qvis gratori sidere Craciæ
Arrisit unquam Phosphorus Insulae?
Qvæ gemma MAŁACHOVIANA

Fronte potest melius nitere?
Qvam de profundo flumine Palladis
Collecta per Te; lumina Præfuli
Hæc sola clarent, qvæ fideli

Phæbe dabas BENEDICTE pennā.
O qvanta fulget gloria Cathedris;
Qvas Tu coronas! seu pius exedris
Audire Rhetor, seu Scholarum

Rostra premis vigilans Magister:
Vbiq; pleno depluis æqvore
Gemas, vel acri fulmina Tullij
Sermone fundis, & Iugurthas
Confodiens, & amica recto
Gemmis adornans pectora; fertili

Qvi-

356 AMICI APPLAUSUS.

Qvivis honesti semine pullulat,
 Ab ote qvem. Tuo resultans
 Nectareo rigat amine Svada.
 Illa illa verò turba rebellum
 Ferox Gigantum, qvæ vitijs graves
 Attollit Ætnas, ad Charontis
 Antra Tuo ruit icta telo.
 Python scelestus sentit Apollinem,
 Medusa sentit Te sibi Perseum
 Instare, qvì non Marté, verùm
 Arte domas scelerum phalanges.
 Exinde laudis crescit adorea,
 Crescunt honores, invida qvos Tibi
 Non tollet ætas; nam perenne
 Docta viret pietas in ævum.

PAVLINI à S. ANDREA

Scholarum Piarum,
 Ad lyram Benedicti à S. Joseph,
 O D E.

Q Vidqvamnè mundo parturijt parens
 Natura rerum? dente ferocius
 Qvod non vetusto, oblivionis
 Præcipites cadat in ruinas?
 Sqvallent profundas obruta plurium
 Passim per urnas busta, nec inclyta

Qvis

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 357

Qvis novit acta, clariſſe

Vixq; seqvens retinebit ætas.

Credisne? tandem victima tristibus

Prodimus omnes terrigenæ dijs;

Parendo fatis, destinati

In vacuas remeamus umbras.

Multos iniqvæ non tamen impetus

Hic fortis urget, non quoq; detrahunt

Annis sorores, nonq; volvunt

Fila retro sua ſæpe Parcæ.

Depreſſa docti marmore conditur

Non mortuali gloria; ſtat ſuper

Labantis inconcuſſa mundi

Damna, gravi cilio verenda.

Determinati nescia limitis,

Scandit minacis nubibus obvios

Clivos Olympi, gloriantem

Herculeis Abylam trophæis.

Non tam superbis atria poſtibus,

Non tam vetusto turgida ſtemmate

Protenſa ſurgunt, qvin remotas

Fama queat ſuperare Gades.

Sic non inanis jam Tibi nuncius

Rumor per orbem currere ſpargitur

Ex hinc ſeqventis luſtra ſæli,

Neforeos BENEDICTE menses.

Qvidqvid diſertâ compositum Tibi

Musæ,

358 AMICI APPLAUSUS.

Musâ, stupenda mole, perennibus
 Durabit annis, ut labore
 Pierio celebreris orbi;
 Astris propinquus vertice pendulis
 Pindus resulet, multoties suâ
 Lauro revinctum, vel sagittis
 Palladiæ pharetræ videbit.
 Post jam secundis auribus influes,
 Mentes tenebis, cordaq; vincies,
 Cantare solus audieris
 Signa ducum, populiq; facta.

MAVRITII à S. JOSEPH

Scholarum Piarum,
 Ad lyram Benedicti à S. Joseph.
 O D E.

Commenta sunt hæc ; sola qvòd edidit
 Latona doctum mater Apollinem ;
 Commenta sunt, qvòd educatus,
 In Clarijs sit Apollo cunis.
 Commenta sunt hæc : Sarmaticum parit
 Et clima Vates, fatidicâ quoq;
 Figmenta præter, & Polonus
 Progenie Pater audit Orbis.
 Ut quid remotis partibus, abditæ
 Per antra Cyrrhæ, seu per inhospitos
 Thymbræ recessus, sumptuoso
 Phociadum simulata scalpro. De

AD BENEDICTUM à S. JOSEPH 359

Delubra qværam? si mihi verior

Iam non inani nomine Delij

Idea vatis, & verendum

Prototypon BENEDICTE vivas.

Heu qvanta summis Sarmatico super

Situ coruscat flamma caloribus!

Cæloq; confines sub axe

Tam gelido jaculatur ignes.

Huc augurantem Numina spiritum

Fudere totum, vel prius amnibus

In eruditis balneandum

Te potius BENEDICTE Musæ

Sumpsere, primos sterneret anteqvam

Diana pannos, Te prius Enthei

Enutriendum lacte, molles

Thespiadum peperere cunæ.

Qvidqvamnè vastis in penetralibus,

Et doctiori condidit in sinu

Minerva Mater gratiarum

Qvid gremio sinuavit alto?

Qvod non redundet fusiùs integris

In Te fluentis? hinc velut aureo

Scaturit ore Tullianus,

Aonius scatet inde compto

Aptoq; fluxu sermo, liqventia

Sic mella spargens, non aliter, fores

Hos primus inter, qvos vetustæ

Thebaidos numeravit ordo

In-

360 AMICI APPLAUSUS.

Inusitatus, qvoſq; vel inſeqvens

Notabit ætas; n̄ qvoſq; Pindaro

Auferre palmam ceneſearis

Cum titulo meliore Vates.

Vel hinc tumescet forſitan arduo

Thebanus auſu? ſi prope porticum

Regalis aulæ palliatus

Confiterit, fabricatus arte

Atheniensi? major an audiet

Exinde multis? ſi ſibi Regios

Vis culta dicendi favores

Contulerit meruisse qvondam.

Sed iſta qvid ſunt? ſi memorem qvibus

Grandes avito Nomine Principes

Sub gratiarum Te, Tuamq;

Auſpicijs coluere Muſam.

Suſpexit illam non ſine maximo

Favore Princeps OLSZOVIUS Tuus,

Et ne deeffet præmiatrix

Præſuleis manus ampla donis

Tanto Poëtæ, Te lateri ſuo

Aulæq; junxit, qvem velut alterum

Vrbanus alter, laureatum

Efficeret ciuius Poëtam.

Qvid eſt? qvòd unam nonniſi Pindarus

Servat Vrbem, cùm Lacedæmona

Desavientem, ſeu cruentos

(Dum Patrijs truculentus Aris

In-

AD BENEDICTUM à S. IOSEPH361

Instaret hostis) sopiaj impetus

Vt plura vitæ tempora Civibus

Donaret unus, & Paterno

Incolumi reseraret annos

Solo secundos ; non ideo tamen

Hæc prorogârunt sœcula posthumis

Volvenda fastis, nec futuris

Temporibus recitanda restant ,

Qvæ nôrit orbis qvæq; perennibus

Notentur actis omnia funebri

Absorpta fato, cuncta pridem

Immemori cinerata busto.

Iam verd qvantis Nomina terminis

Tot celsa, per Te non populariter

Frotracta vivent, vel rapaci

Nuaqnam aliâs peritura fato.

An non superstes gloria Präfulum

Cracoviensi vivet in Insula

Hucusq; semper ? nec sagaci

Per senium titubante mundo

Labentur unqnam, qvos Tua paginis

Insclpsit amplis penna, nepotibus

Servans securis, eodem

Tuq; simul BENEDICTE vives

Plausu canendus : Te CALASANTII

Fasti loquentur, seu recinant probæ

Exempla vitæ, seu Tuorum

Q

Com-

362 AMICI APPLAUSUS.

Commemorent seriem laborum,
Qvos illa semper sedulitas tulit,
Nunquam fatiscens: undiq; grandium
Ex parte qvavis pullulabit
Materies operosa laudum.
Vel ipse tanti Nominis infimus
Vivam libenter cultor, & ultimam
Adusq; vitam filialis
Vivo memor, moriarq; pensi.

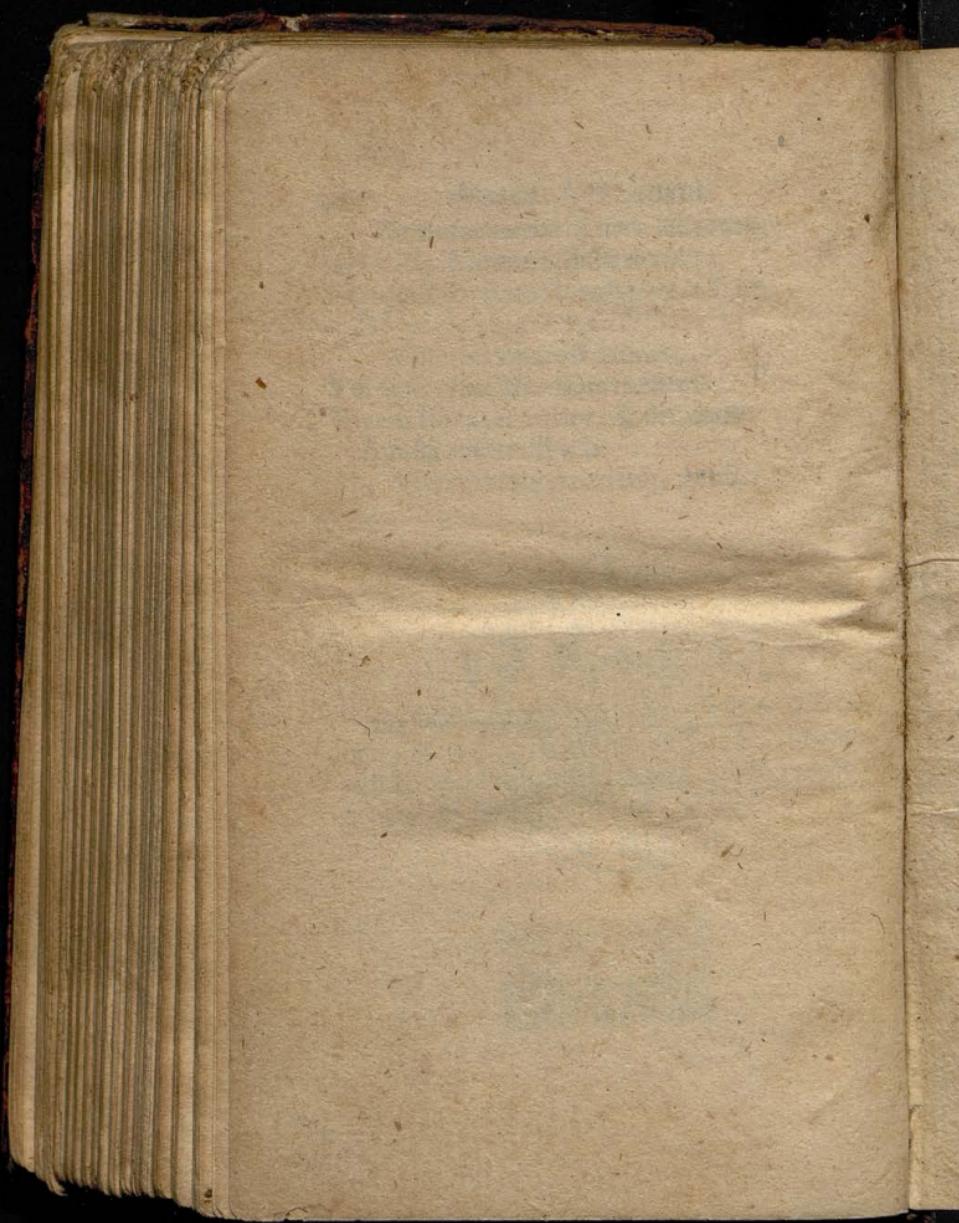
F R R A I A.

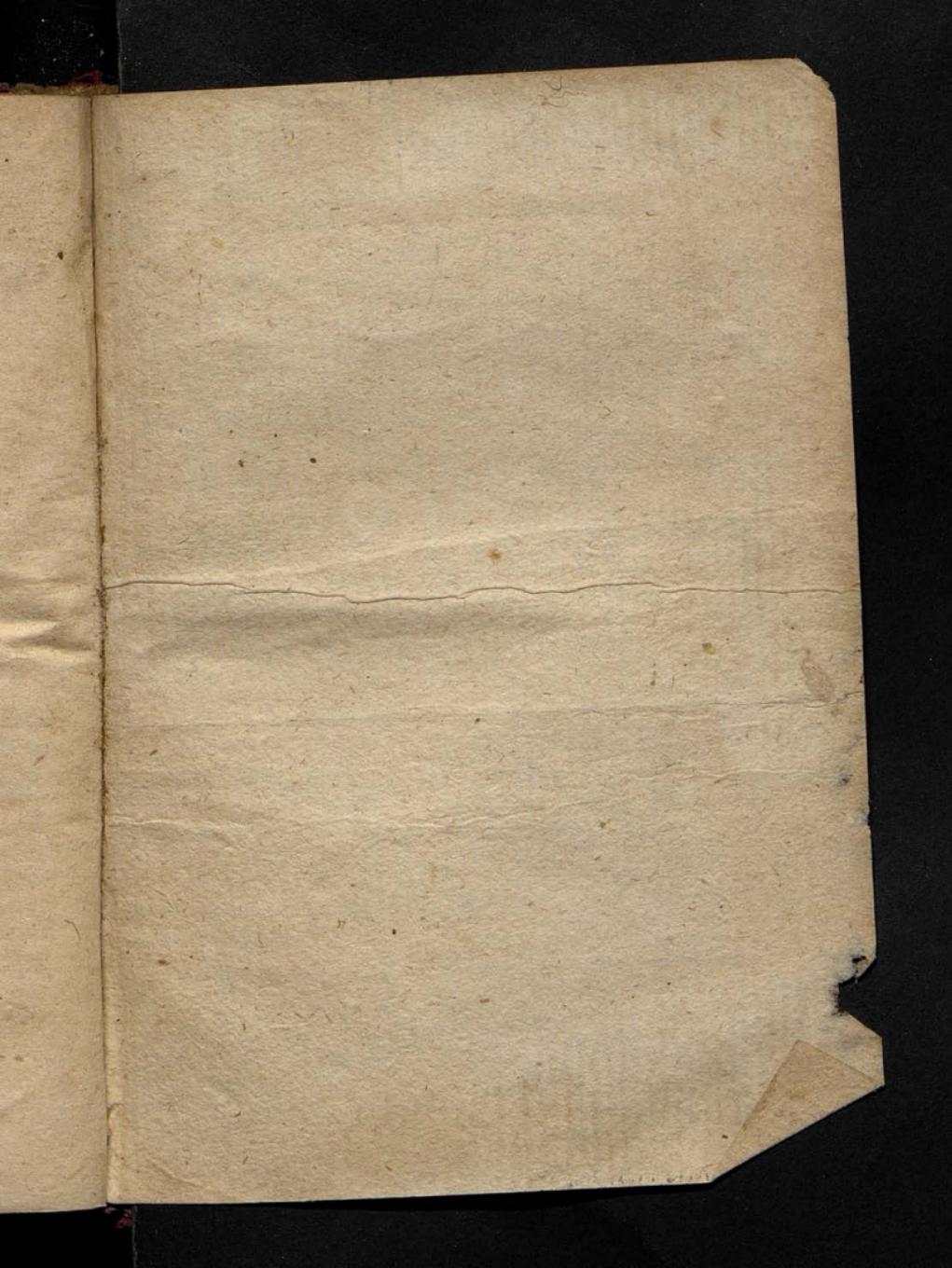
Quædam typographus, quædam admissi
ego; utraq; in secunda editione, ut pote
jam bene revisa corrigeantur, modo conde-
nata utriq; sunt.

BIBL. 55

dmissi
rpote
ndo-

Doktor

Jozef

Zandbergen

•KSIEGARNIA•

ANTYKWARIAT

309970

F

stdr0016224

Biblioteka Jagiellońska

35

